

วิสาหกิจ
ชุมชน

กลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งาม

โครงการ “การพัฒนานักวิจัยและการวิจัยเชิงปฏิบัติการไตรภาคีเพื่อยกระดับวิสาหกิจชุมชนระยะที่ 1: ภาคเหนือตอนบน”
สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร และคณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มิถุนายน 2548

ที่ปรึกษาโครงการ

ดร. กฤษณพงศ์ กีรติกร

คณะวิจัย

หัวหน้าโครงการ

รศ. ดร. อารี วิบูลย์พงศ์^{1/ 2/}

หัวหน้าโครงการร่วม

อาจารย์ ดร. ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์^{2/ 3/}

นักวิจัยส่วนกลาง

รศ. พรทิพย์ เขียวธีรวิทย์^{3/}

นักวิจัยวิสาหนกิจชุมชน

ณัฐนรี ยะราช^{4/}

ผู้ช่วยนักวิจัย

พีรพงษ์ ปราบวิญญู^{2/}

---

^{1/} ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

^{2/} ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

^{3/} คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

^{4/} กรมการพัฒนากลุ่มชน กระทั่งมหาดไทย

คำนำ

รายงานนี้เป็นงานวิจัยเชิงกรณีศึกษาอันเป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัย “การพัฒนานักวิจัยและการวิจัยเชิงปฏิบัติการไตรภาคีเพื่อยกระดับวิสาหกิจชุมชน ระยะที่ 1: ภาคเหนือตอนบน” ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ คือ ประการที่หนึ่ง เพื่อสร้างนักวิจัยวิสาหกิจชุมชนรุ่นใหม่โดยผ่านกระบวนการวิจัย ประการที่สอง เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ยกกระดับผลิตภาพ เพิ่มประสิทธิภาพ และความเข้มแข็งอย่างเป็นรูปธรรมทางด้านการผลิต การตลาด การเงิน และการจัดองค์กรของกลุ่มธุรกิจ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการหัตถกรรมและอาหารแปรรูปพื้นบ้าน อันจะส่งผลต่อการยกระดับรายได้ของหน่วยประกอบการ รวมทั้งการจ้างงานในท้องถิ่น และประการที่สาม เพื่อนำข้อมูลจากผลการศึกษาไปประกอบการวางแผนพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและขยายผลไปสู่ภาคอื่นๆ

รายงานฉบับนี้เป็นหนึ่งใน 63 เรื่อง ซึ่งมุ่งศึกษาในระดับจุลภาค คือ ระดับวิสาหกิจ โดยมีคณาจารย์ นักวิชาการและผู้ช่วยนักวิจัย จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และมหาวิทยาลัยในเครือข่าย เป็นคณะวิจัยหลัก ทำหน้าที่เป็นนักวิจัยที่เลี้ยงให้กับนักวิจัยวิสาหกิจชุมชน ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติของหน่วยงานสนับสนุนในพื้นที่ (เจ้าหน้าที่จากกรมการพัฒนาชุมชน) และมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหรือผู้ประกอบการเป็นนักวิจัยร่วม ซึ่งเป็นเจ้าของข้อมูลและเป็นผู้รับประโยชน์จากผลงานวิจัยนี้โดยตรง งานวิจัยนี้ทำการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งาม ทั้งนี้เพื่อให้ได้บทเรียนจากความสำเร็จ หรือปัญหาอุปสรรคของกลุ่มฯ อันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางปรับปรุงธุรกิจของกลุ่มฯ เป็นสำคัญ

คณะวิจัยขอขอบคุณสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย ผู้อำนวยการฝ่ายชุมชนและสังคม ซึ่งให้การสนับสนุนโครงการเป็นอย่างดี และได้ประสานให้เกิดความร่วมมือกับกรมการพัฒนาชุมชน ขอขอบคุณท่านอธิบดี นายชัยสิทธิ์ โหตระกิตย์ รองอธิบดี นายวิฑูรย์ มนต์เชื้อศิริ และเจ้าหน้าที่ระดับสูงของกรมฯ ที่ได้เล็งเห็นความสำคัญของโครงการและกรุณาให้การสนับสนุนและร่วมแก้ไข ปัญหา อุปสรรคของงานให้สำเร็จลุล่วงมาด้วยดี

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณคณะกรรมการ และสมาชิกในกลุ่มฯ ที่ให้การต้อนรับเป็นอย่างดีและร่วมรวบรวมข้อมูล ตลอดจนตอบข้อสัมภาษณ์ด้วยความเต็มใจ รายงานฉบับนี้ไม่อาจเกิดขึ้นได้โดยปราศจากความร่วมมือของกลุ่มฯ ตลอดจนการอนุญาตให้เสนอรายงานได้ตามความเป็นจริง

คณะวิจัย

มิถุนายน 2548

สารบัญ

	หน้า
คณะวิจัย	ก
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ง
สารบัญแผนภาพ	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของการศึกษา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
1.4 ขอบเขตการศึกษา	3
1.5 ระเบียบวิธีการวิจัย	3
1.5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล	3
1.5.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง และพื้นที่ศึกษา	3
1.5.3 วิธีวิเคราะห์	4
1.6 ทบทวนเอกสาร	9
บทที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มฯ	15
2.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มฯ	15
2.1.1 ชื่อสถานประกอบการ	15
2.1.2 สถานที่ตั้ง	15
2.1.3 ผู้นำคนสำคัญของกลุ่มฯ	16
2.2 ประวัติความเป็นมาและการพัฒนาการของกลุ่มฯ	16
2.3 บทบาทของกลุ่มฯ ต่อชุมชน	17
2.4 การจัดองค์กรและการบริหารงานของกลุ่มฯ	17
2.4.1 การบริหารและการจัดการองค์กรของกลุ่มฯ	17
2.4.2 ปัญหาการจัดการองค์กรของกลุ่มฯ	22
2.5 แหล่งให้ความสนับสนุนและช่วยเหลือแก่กลุ่มฯ	22
บทที่ 3 การผลิตและเทคโนโลยีการผลิต	25
3.1 ผลิตภัณฑ์	25
3.2 การบริหารการผลิตและการวางแผนการผลิต	26
3.2.1 การบริหารการผลิต	26

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.2.2 การวางแผนการผลิต	27
3.3 การจัดหาปัจจัยการผลิต	28
3.3.1 วัตถุดิบ	28
3.3.2 วัสดุและอุปกรณ์การผลิต	29
3.3.3 บรรจุภัณฑ์	30
3.3.4 โรงเรือน	31
3.3.5 การตรวจสอบคุณภาพและการเก็บรักษาปัจจัยการผลิต	31
3.4 แรงงานและการจ้างงาน	34
3.4.1 การใช้แรงงานในการผลิต	34
3.4.2 การจ้างงาน	34
3.5 ต้นทุนและผลตอบแทน	34
3.6 กรรมวิธีการผลิต	39
3.7 การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต	40
3.8 สภาพและผังของสถานที่ผลิต	40
3.9 การจัดการของเสียที่เกิดจากกระบวนการผลิต	41
3.10 การควบคุมและตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์	41
3.11 ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือด้านการผลิต	42
3.11.1 ปัญหาด้านการผลิต	42
3.11.2 ความต้องการด้านการผลิตของกลุ่มฯ	42
บทที่ 4 การตลาด	43
4.1 การบริหารการตลาดและการวางแผนการตลาด	43
4.1.1 การบริหารการตลาด	43
4.1.2 การวางแผนการตลาด	43
4.2 การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์	43
4.3 ช่องทางการจัดจำหน่าย	44
4.3.1 ช่องทางการจัดจำหน่ายของกลุ่มฯ	44
4.3.2 ช่องทางการจัดจำหน่ายของผลิตภัณฑ์	46
4.4 ราคาและการตั้งราคา	49
4.5 การส่งเสริมการขาย	53

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.5.1 วิธีการรักษาลูกค้าเก่า	53
4.5.2 วิธีการหาลูกค้าใหม่	53
4.6 ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือด้านการตลาด	53
4.6.1 ปัญหาด้านการตลาด	53
4.6.2 ความต้องการทางการตลาดของกลุ่มฯ	53
บทที่ 5 การเงิน	55
5.1 การบริหารการเงินและการวางแผนการเงิน	55
5.1.1 การบริหารการเงิน	55
5.1.2 การวางแผนการเงิน	55
5.2 แหล่งเงินทุน	55
5.3 ผลการดำเนินงานและสถานภาพทางการเงิน	56
5.3.1 ผลการดำเนินงาน	56
5.3.2 สถานภาพทางการเงิน	59
5.4 ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือด้านการเงิน	61
5.4.1 ปัญหาด้านการเงิน	61
5.4.2 ความต้องการทางการเงินของกลุ่มฯ	61
บทที่ 6 SWOT Analysis และศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มฯ	63
6.1 จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด (SWOT Analysis) ของกลุ่มฯ	63
6.1.1 จุดแข็ง	63
6.1.2 จุดอ่อน	64
6.1.3 โอกาส	65
6.1.4 ข้อจำกัด	65
6.2 ศักยภาพการดำเนินการของกลุ่มฯ	65
6.2.1 ศักยภาพการจัดองค์กรของกลุ่มฯ	65
6.2.2 ศักยภาพของผลิตภัณฑ์	65
6.2.3 ศักยภาพการผลิต	69
6.2.4 ศักยภาพทางการตลาด	69
6.2.5 ศักยภาพทางการเงิน	70
บทที่ 7 บทสรุป	73
7.1 สรุปผลการศึกษา	73

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
7.1.1 การจัดการองค์กร	73
7.1.2 การผลิต	73
7.1.3 การตลาด	74
7.1.4 การเงิน	75
7.2 ศักยภาพการพัฒนา	75
7.3 ข้อเสนอแนะการปรับปรุง	76
7.3.1 การจัดการองค์กร	76
7.3.2 การผลิต	76
7.3.3 การตลาด	76
7.3.4 การเงิน	76
เอกสารอ้างอิง	77
ภาคผนวก ก รูปภาพ	
ภาคผนวก ข การคำนวณต้นทุนและอัตราส่วนทางการเงิน	
ภาคผนวก ค ต้นทุนและผลตอบแทน	
ผู้ร่วมโครงการวิจัย	
รายชื่อรายงานวิจัยและเอกสารของโครงการ	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 โครงสร้างการบริหารงานของกลุ่มฯ	20
2.2 แหล่งให้ความช่วยเหลือสนับสนุนแก่กลุ่มฯ	23
3.1 ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ	25
3.2 ผลิตภัณฑ์หลักของกลุ่มฯ	26
3.3 ช่วงระยะเวลาการผลิตของกลุ่มฯ	27
3.4 การจัดหาวัตถุดิบหลัก	32
3.5 อุปกรณ์ และโรงเรือนการผลิต	32
3.6 การจัดหาบรรจุภัณฑ์	33
4.1 การพัฒนาผลิตภัณฑ์	44
4.2 ราคาผลิตภัณฑ์	49
4.3 การตั้งราคา	52
5.1 แหล่งเงินทุน	56
5.2 ผลการดำเนินงาน	57
6.1 ยอดขายและอัตรากำไรของผลิตภัณฑ์	67
6.2 อัตราร้อยส่วนทางการเงินของกลุ่มฯ	71

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
2.1 ที่ตั้งของสถานประกอบการ	15
2.2 โครงสร้างองค์กรของกลุ่มฯ	18
3.1 ขั้นตอนการผลิตผ้าทอ	39
3.2 ผังสถานประกอบการ	41
4.1 ช่องทางการจำหน่ายของกลุ่มฯ	45
4.2 ช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าถุง	46
4.3 ช่องทางการจำหน่ายผ้าเช็ดหน้า	47
4.4 ช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าชุด	47
4.5 ช่องทางการจำหน่ายผ้าเช็ดหน้า	48
4.6 ช่องทางการจำหน่ายผ้าขาวม้า	48
4.7 ช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าปูโต๊ะ	49

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของการศึกษา

ในภาพรวมแล้วธุรกิจชุมชนของไทยขยายตัวอย่างรวดเร็วในช่วง 1-2 ปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นผลมาจากนโยบายหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ดังจะเห็นได้จากในช่วงครึ่งปีแรก ปี 2547 สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) มียอดขายกว่า 29,000 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 82.9 ของเป้าหมายตลอดปี และมีผู้จดทะเบียนเป็นผู้ผลิตสินค้า OTOP เพิ่มขึ้นเป็น 37,704 ราย จาก 16,000 ราย ในปี 2546 โดยเป็นกลุ่มชุมชน 26,537 ราย หรือร้อยละ 70.4 ส่วนอีกร้อยละ 29.6 เป็นผู้ประกอบการ SMEs (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2547)

การพัฒนาธุรกิจในระดับชุมชนสอดคล้องกับแผนพัฒนาชนบท ซึ่งเน้นหนักในเรื่องของวิสาหกิจชุมชน เพื่อยกระดับรายได้และเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน นอกจากนี้การส่งเสริมธุรกิจชุมชนจะมีส่วนช่วยอนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรมของแต่ละชุมชน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ อย่างไรก็ตาม ผู้ผลิตสินค้าชุมชนส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาไม่สามารถขายสินค้าได้ตรงตามเป้าหมายที่ต้องการ ทั้งนี้มีผู้ผ่านการคัดสรรและได้ระดับ 5 ดาว เพียงร้อยละ 10 ที่มียอดขายที่น่าพอใจ ซึ่งจุดอ่อนของผู้ผลิตสินค้าในชุมชนส่วนใหญ่เกิดขึ้นในลักษณะเดียวกัน คือ ระบบการจัดการที่ไม่มีมาตรฐาน ผู้ผลิตไม่ให้ความสำคัญกับการออกแบบสินค้า บรรจุภัณฑ์ และการสร้างตราสินค้า ซึ่งเป็นหัวใจหลักในการจำหน่ายสินค้าในอนาคต (ฐานเศรษฐกิจ, อ้างจาก [ระบบออนไลน์] [http:// www.thaitambon.com/SmartOTOP/News5747A.htm](http://www.thaitambon.com/SmartOTOP/News5747A.htm))

แม้ธุรกิจชุมชนในภาพรวมจะมีการเติบโตค่อนข้างดีในช่วงที่ผ่านมา แต่ในระดับจุลภาคความสำเร็จของธุรกิจในแต่ละชุมชนค่อนข้างแตกต่างกันทั้งในด้านการประกอบการเชิงธุรกิจ อันนำมาซึ่งรายได้ของผู้ประกอบการ หรือกลุ่มประกอบการ ตลอดจนคุณภาพของงานฝีมือและการใช้เทคโนโลยี ดังจะเห็นได้จากการคัดเลือกผลิตภัณฑ์เข้าสู่โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ซึ่งปรากฏว่าผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันมีคุณภาพแตกต่างกันอย่างมาก และแม้แต่ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับคัดเลือกเข้าสู่โครงการแล้วก็ยังมีศักยภาพที่จะปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นไปได้อีกมาก จากการสำรวจเบื้องต้นได้พบว่า แม้สินค้าชุมชนได้เก็บเกี่ยวความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมแล้วก็ตาม แต่ผู้ผลิตยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน อาทิเช่น ปัญหาด้านวัตถุดิบ เทคโนโลยีการผลิต การกำหนดราคา และการจัดการองค์กร เป็นต้น (ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ และคณะ, 2547)

สำหรับรายงานฉบับนี้ มุ่งศึกษาในระดับจุลภาค คือ ระดับหน่วยประกอบการ ทั้งนี้เพื่อให้ได้บทเรียนจากความสำเร็จ หรือปัญหาอุปสรรคของหน่วยประกอบการ อันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางปรับปรุงธุรกิจของแต่ละหน่วยประกอบการเป็นสำคัญ

งานวิจัยนี้ได้ศึกษากรณีของ กลุ่มทอผ้าบ้านไม่งาม ซึ่งได้รับการสนับสนุนการจัดตั้งจากหน่วยงานรัฐ โดยเป็นการส่งเสริมกระบวนการทำงานในรูปแบบกลุ่ม เสริมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ ทั้งยังสนองตอบนโยบายของรัฐที่สนับสนุนให้เกิดกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เป็นทางหนึ่งที่จะช่วยอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาการทอผ้าในท้องถิ่นให้คงอยู่ โดยทำกิจกรรมผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ ทำให้คนในชุมชนมีงานทำ สร้างรายได้เสริมและใช้

เวลาวางให้เป็นประโยชน์ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา กลุ่มฯ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนในปี 2545 กลุ่มฯ ได้รับรางวัลกลุ่มสตรีดีเด่นในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และ ปี 2546 กลุ่มฯ ได้รับรางวัลชนะเลิศ ในการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP Product Champion : OPC) ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย อย่างไรก็ตามการดำเนินงานของกลุ่มฯ ยังมีปัญหาอยู่บ้างทั้งด้านขาดทักษะในการย้อมสีธรรมชาติ ขาดทักษะการแปรรูปผ้าทอ ปัญหาด้านการตลาด รวมถึงการจัดการด้านการเงิน และการจัดการองค์กร ดังนั้นจึงเป็นที่น่าสนใจศึกษาการบริหารจัดการงานของกลุ่มฯ ทั้งด้านการผลิต การตลาด การเงิน และการจัดการองค์กร รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ซึ่งจะทำให้เข้าใจสถานการณ์การดำเนินงานของกลุ่มฯ และเป็นประโยชน์โดยตรงต่อกลุ่มฯ และวิสาหกิจชุมชนอื่นๆ ได้นำข้อมูลไปปรับใช้เพื่อหาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ ชีตความสามารถในการแข่งขัน และความเข้มแข็งทางด้านการผลิต การตลาด การเงิน และการจัดการองค์กร อันจะส่งผลต่อการยกระดับรายได้ของหน่วยประกอบการและการจ้างงานในท้องถิ่น

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อหาแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพ ชีตความสามารถในการแข่งขัน และความเข้มแข็งทางด้านการผลิต การตลาด การเงิน และการจัดการองค์กรของกลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งาม อันจะส่งผลต่อการยกระดับรายได้ของกลุ่มฯ และการจ้างงานในท้องถิ่น

เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้ จึงมีวัตถุประสงค์เฉพาะกล่าวคือ

1. เพื่อทราบถึงสภาพปัจจุบันและพัฒนาการของกลุ่มฯ
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างของกลุ่มฯ ในประเด็นต่าง ๆ อาทิ โครงสร้างการผลิต โครงสร้างการตลาด โครงสร้างทางการเงิน การระดมทุน ลักษณะการประกอบการหรือการดำเนินธุรกิจ รูปแบบการจัดการองค์กร เทคโนโลยีการผลิต/แปรรูป การเงิน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ของกลุ่มฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านเทคโนโลยี ซึ่งหมายรวมไปถึงเทคโนโลยีที่มาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. เพื่อชี้ให้เห็นถึงศักยภาพในการขยายธุรกิจและขยายตลาดของกลุ่มฯ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เข้าใจอย่างชัดเจนถึงสถานการณ์การดำเนินงาน และศักยภาพของกลุ่มฯ ในด้านต่างๆ ทั้งด้านการจัดการองค์กร การบริหารการผลิต การจัดการการตลาด และการจัดการการเงิน ซึ่งเป็นประโยชน์โดยตรงต่อกลุ่มฯ เพื่อพิจารณานำข้อมูลในแต่ละด้านและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ไปปรับใช้เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาลดจุดอ่อน และเสริมจุดแข็งของกลุ่มฯ อันจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ และชีตความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มฯ รวมทั้งยกระดับรายได้ของสมาชิกและคนในชุมชน

2. กลุ่มฯ มีความเข้าใจตนเองทั้งจุดอ่อน จุดแข็ง ได้เรียนรู้การวิเคราะห์สถานการณ์ภายนอก และสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ดีขึ้น อันจะนำไปสู่การบริหารจัดการให้เกิดผลและมีความยั่งยืน

3. ข้อมูลจากการศึกษานี้สามารถนำไปปรับใช้กับวิสาหกิจชุมชนอื่น ๆ เพื่อหาแนวทางการเพิ่ม

ประสิทธิภาพ ขีดความสามารถในการแข่งขัน และความเข้มแข็งทางด้านการผลิต การตลาด การเงิน และการจัดองค์กร อันจะส่งผลต่อการยกระดับรายได้ของหน่วยประกอบการและการจ้างงานในท้องถิ่น

4. ข้อมูลของกลุ่มฯ จะถูกนำมาประมวลร่วมกับข้อมูลของหน่วยประกอบการอื่น ๆ อีก 62 ราย ซึ่งเข้าร่วมในโครงการวิจัยฯ (โครงการพัฒนานักวิจัยและการวิจัยเชิงปฏิบัติการไตรภาคีเพื่อยกระดับวิสาหกิจชุมชนระยะที่ 1: ภาคเหนือตอนบน) เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มเชิงมหภาคให้เห็นถึงภาพรวมของอุตสาหกรรมหัตถกรรมพื้นบ้านและอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปพื้นบ้าน

1.4 ขอบเขตการศึกษา

งานวิจัยในส่วนนี้เป็นการศึกษาแบบเจาะลึกเป็นรายหน่วยประกอบการและรายผลิตภัณฑ์ในลักษณะกรณีศึกษา กลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งาม ตำบลล้าน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน ทั้งนี้เพื่อทราบถึงสถานการณ์การดำเนินงานและศักยภาพในด้านต่างๆ รวมถึงปัญหาและอุปสรรคที่แท้จริงและชัดเจนของกลุ่มฯ

1.5 ระเบียบวิธีการวิจัย

1.5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษานี้มุ่งเน้นการเก็บข้อมูลภาคสนามเป็นสำคัญ ซึ่งได้จากการสำรวจและการสัมภาษณ์เจาะลึกจากกลุ่มฯ โดยมีกลุ่มฯ เป็นผู้ร่วมกระบวนการวิจัยและให้ข้อมูลตลอดระยะเวลาของการดำเนินงาน (participatory research) ประกอบกับวิธีการสังเกตการณ์ โดยเยี่ยมสัมภาษณ์กลุ่มฯ หลายครั้ง (multiple visits)

1.5.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง และพื้นที่ศึกษา

พื้นที่ศึกษา

การศึกษานี้ได้เลือกศึกษาในพื้นที่หมู่บ้านไผ่งาม ตำบลล้าน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน ซึ่งเป็นแหล่งผลิตผ้าทอพื้นเมืองที่มีชื่อเสียง และเป็นพื้นที่หนึ่งภายในภาคเหนือตอนบน ซึ่งเป็นพื้นที่ศึกษาของโครงการวิจัยฯ

หน่วยประกอบการที่เลือกศึกษา

การศึกษานี้ได้เลือกศึกษา กลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งาม เนื่องจากเป็นกลุ่มชุมชนที่สามารถเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาได้ เป็นกลุ่มที่ช่วยอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาการทอผ้าในท้องถิ่น ซึ่งสามารถพัฒนาให้เกิดเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อีกทั้งเป็นกลุ่มฯ ที่มีความต้องการเข้าร่วมโครงการและมีความประสงค์ที่จะพัฒนารูปร่างของตนเอง มีความใฝ่เรียนรู้ และต้องการร่วมเป็นส่วนหนึ่งของคณะวิจัย ทั้งนี้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ซึ่งเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนานักวิจัยท้องถิ่นของโครงการวิจัยฯ เป็นผู้คัดสรรหน่วยประกอบการที่มีความพร้อมและยินดีเข้าร่วมโครงการ

ผลิตภัณฑ์ที่เลือกศึกษา

การศึกษานี้ได้เลือกศึกษา ผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับรางวัลต่างๆ ได้แก่ รางวัลชนะเลิศในการประกวดผลิตภัณฑ์ดีเด่นของจังหวัดน่านในปี 2545 รางวัลชนะเลิศในการคัดสรรสุดยอดผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย ในปี 2546 และได้รับคัดสรรให้เป็นผลิตภัณฑ์ระดับ 4 ดาวในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในระดับภาค และการผลิตผ้าทอพื้นเมือง เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ทำให้คนในชุมชนมีงานทำ สร้างรายได้เสริม และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

1.5.3 วิธีวิเคราะห์

การศึกษานี้เป็นการศึกษาแบบเจาะลึกเป็นรายหน่วยประกอบการและรายผลิตภัณฑ์ในลักษณะกรณีศึกษา ซึ่งประกอบด้วยการศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างการจัดองค์กร การบริหารงาน โครงสร้างการผลิต โครงสร้างการตลาด และโครงสร้างทางการเงิน รวมถึงศักยภาพทางด้านต่างๆ ของหน่วยประกอบการ

ในการศึกษาโครงสร้างแต่ละด้านของหน่วยประกอบการ มีระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

โครงสร้างการจัดองค์กรและการบริหารงาน

การศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างการจัดองค์กรและการบริหารงาน กลุ่มฯ แต่ละกลุ่มฯ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของกลุ่มฯ ปรัชญาและวัตถุประสงค์การจัดตั้ง และลักษณะของกลุ่มฯ การศึกษาครอบคลุมรูปแบบการจัดองค์กร ขนาดของกลุ่มฯ โดยพิจารณาจากจำนวนสมาชิก ลักษณะการกระจายการถือหุ้น และความสอดคล้องกันระหว่างหน้าที่ตามตำแหน่งงานกับงานที่ปฏิบัติจริง ปรัชญาพื้นฐานของการดำเนินธุรกิจของกลุ่มฯ และพิจารณาการดำเนินงานว่าสอดคล้องกับปรัชญาที่ตั้งไว้เพียงไร และเพราะเหตุใด ทั้งนี้เพื่อประเมินความเป็น "วิสาหกิจชุมชน" ของกลุ่มฯ โดยใช้ลักษณะ 7 ประการของ "วิสาหกิจชุมชน" (เสรีพงศ์พิศ, 2546) เป็นฐาน

โครงสร้างการผลิต

สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างการผลิตนั้น จะประกอบด้วยความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ การคัดคุณภาพของวัตถุดิบ การควบคุมและตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยีการผลิต ต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิต และความต้องการความช่วยเหลือด้านการผลิต รวมถึงศักยภาพของผลิตภัณฑ์ อันประกอบด้วย ศักยภาพในการทำกำไรต่อหน่วย ศักยภาพทางด้านยอดขาย และศักยภาพทางด้านยอดขายรวมและกำไรรวม (ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ และคณะ, 2547)

- 1) ชนิดและสัดส่วนของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด เพื่อแสดงถึงความหลากหลายของผลิตภัณฑ์
- 2) การคัดคุณภาพของวัตถุดิบ การควบคุมและตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ และเทคโนโลยีการผลิต จะศึกษาโดยกลุ่มฯ ให้ข้อมูล และเจ้าหน้าที่สังเกตการณ์ว่ามีวิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติอย่างไร
- 3) ต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตจะใช้วิธีการคำนวณดังนี้

3.1 ต้นทุนรวมต่อครั้งการผลิต

$$\text{ต้นทุนรวมต่อครั้ง} = \text{ต้นทุนผันแปรต่อครั้ง} + \text{ต้นทุนคงที่ต่อครั้ง}$$

3.2 ต้นทุนต่อหน่วย

$$\text{ต้นทุนต่อหน่วย} = \text{ต้นทุนรวมต่อครั้ง} / \text{ปริมาณการผลิตต่อครั้ง}$$

3.3 ผลตอบแทนสุทธิต่อครั้งการผลิต

$$\text{ผลตอบแทนสุทธิต่อครั้งการผลิต} = \text{รายได้รวมต่อครั้ง} - \text{ต้นทุนรวมต่อครั้ง}$$

3.4 ผลตอบแทนสุทธิต่อหน่วย

$$\text{ผลตอบแทนสุทธิต่อหน่วย} = \text{ผลตอบแทนสุทธิต่อครั้ง} / \text{ปริมาณการผลิตต่อครั้ง}$$

3.5 ผลตอบแทนเหนือต้นทุนผันแปรต่อครั้ง

$$\text{ผลตอบแทนเหนือต้นทุนผันแปรต่อครั้ง} = \text{รายได้รวมต่อครั้ง} - \text{ต้นทุนผันแปรต่อครั้ง}$$

4) ความต้องการความช่วยเหลือด้านการผลิต ได้จากการให้ข้อมูลของหน่วยประกอบการแต่ละราย

5) ศักยภาพในการทำกำไรต่อหน่วย

การศึกษากำไรต่อหน่วย ประกอบด้วย อัตรากำไรต่อราคาขาย และอัตรากำไรต่อต้นทุน

5.1 อัตรากำไรต่อราคาขาย

$$\text{อัตรากำไรต่อราคาขาย} = (\text{กำไรต่อหน่วย} / \text{ราคาขายต่อหน่วย}) \times 100$$

5.2 อัตรากำไรต่อต้นทุน

$$\text{อัตรากำไรต่อต้นทุน} = (\text{กำไรต่อหน่วย} / \text{ต้นทุนต่อหน่วย}) \times 100$$

6) ศักยภาพทางด้านยอดขาย

การศึกษาศักยภาพทางด้านยอดขายนั้น พิจารณาจากยอดขายต่อปี เพื่อพิจารณาแนวโน้มยอดขายต่อปี = ยอดขายรวมตลอดปีของผู้ประกอบการแต่ละราย

7) ศักยภาพทางด้านยอดขายรวมและกำไรรวม

การศึกษาศักยภาพทางด้านยอดขายรวมและกำไรรวมประกอบด้วย ยอดขายผลิตภัณฑ์หลักต่อปี อัตรายอดขายผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) หลัก ต่อยอดขายผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ทั้งหมด อัตรากำไรจากอาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ต่อยอดขายทั้งหมดของกิจการ ยอดขายรวมต่อปี และยอดขายผลิตภัณฑ์อื่นทุกชนิดที่ไม่ใช่อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ต่อปี ทั้งนี้ผลิตภัณฑ์หลักหมายถึงผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ที่มีศักยภาพมากที่สุดของหน่วยประกอบการ และมีการผลิตเป็นระยะเวลาอันพอสมควร

7.1 ยอดขายผลิตภัณฑ์หลักต่อปี (ในอดีตถึงปัจจุบัน ถ้ามีข้อมูล) = ยอดขายผลิตภัณฑ์หลักตลอดปีของหน่วยประกอบการแต่ละราย

7.2 ยอดขายผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม)หลัก ต่อยอดขายผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ทั้งหมด

= (ยอดขายผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) หลักต่อปี / ยอดขายผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) รวมต่อปี) $\times$ 100

7.3 อัตรากำไรจากอาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ต่อยอดขายทั้งหมดของกิจการ
 = (กำไรจากอาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ต่อปี / ยอดขายทั้งหมดของกิจการต่อปี) × 100

7.4 ยอดขายรวมต่อปี = ยอดขายรวมทั้งปีของหน่วยประกอบการแต่ละราย

7.5 ยอดขายผลิตภัณฑ์อื่นทุกชนิดที่ไม่ใช่อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ต่อปี = ยอดขายผลิตภัณฑ์อื่นทุกชนิดที่ไม่ใช่อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) รวมทั้งปีของหน่วยประกอบการแต่ละราย

โครงสร้างทางการเงิน

การศึกษาถึงโครงสร้างการเงินนั้น ประกอบด้วยการศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจในด้านการบริหารการเงิน การจัดทำบัญชี การกู้ยืมเงิน การวางแผนการใช้เงินทุน และศักยภาพทางการเงิน

สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจในด้านการบริหารการเงิน การจัดทำบัญชี การกู้ยืมเงิน และการวางแผนการใช้เงินทุนนั้น จะใช้ข้อมูลรายหน่วยประกอบการนำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา และสรุปเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับใช้พิจารณาประกอบกับข้อมูลด้านศักยภาพทางการเงิน (ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ และคณะ, 2547)

การศึกษาศักยภาพทางการเงินนั้น จะมีการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ดังนี้

1) **อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)** ซึ่งชี้ให้เห็นถึงสภาพคล่องระยะสั้นของธุรกิจ ประกอบด้วยอัตราส่วนดังต่อไปนี้

1. อัตราส่วนหมุนเวียน (หรืออัตราส่วนเดินสะพัด)
 = สินทรัพย์หมุนเวียน / หนี้สินหมุนเวียน (current ratio)
 = CA / CL (เท่า)
2. อัตราส่วนสภาพคล่องระยะสั้น (หรืออัตราส่วนหมุนเวียน หรืออัตราส่วนฉับพลัน)

(Acid Test Ratio หรือ Quick Ratio)

$$= (\text{สินทรัพย์หมุนเวียน} - \text{สินค้าคงคลัง}) / \text{CL} = \text{สินทรัพย์สภาพคล่อง} / \text{CL} \text{ (เท่า)}$$

3. อัตราส่วนสภาพคล่องของกระแสเงินสด (Cash Flow Liquidity Ratio)
 = (เงินสด + หลักทรัพย์ + กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน) / CL (เท่า)
4. เงินทุนหมุนเวียนสุทธิ (Net Working Capital) = CA - CL (บาท)

2) **อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Activity / efficiency Ratio)**

อัตราส่วนต่อไปนี้ชี้ให้เห็นประสิทธิภาพและสภาพคล่องระยะยาวของธุรกิจ ซึ่งประกอบด้วย

1. อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้การค้า (Accounts Receivable Turnover Ratio)
 = ยอดขายเชื่อ / ลูกหนี้การค้าถัวเฉลี่ย (ครั้ง หรือ รอบ)
2. ระยะเวลาเฉลี่ยในการเก็บหนี้ (Average Collection Period)
 = 365 วัน / อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้การค้า (วัน)
3. อัตราการหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า
 = ยอดซื้อเชื่อ / เจ้าหนี้การค้าถัวเฉลี่ย (ครั้ง หรือ รอบ)

4. ระยะเวลาเฉลี่ยในการชำระหนี้

$$= 365 / \text{อัตราหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า} \quad (\text{วัน})$$
5. อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง (Inventory Turnover Ratio)

$$= \text{ต้นทุนสินค้าขาย} / \text{สินค้าคงคลังเฉลี่ย} \quad (\text{ครั้ง หรือ รอบ})$$
6. อายุสินค้า หรือระยะเวลาที่เก็บสินค้าไว้ก่อนขาย (Inventory Turnover in days)

$$= 365 \text{ วัน} / \text{อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง} \quad (\text{วัน})$$
7. 1 รอบธุรกิจ (Operating Cycle)

$$= \text{ระยะเวลาเฉลี่ยในการเก็บหนี้} + \text{อายุสินค้า} \quad (\text{วัน})$$
8. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งหมด (Total Asset Turnover Ratio)

$$= \text{ยอดขาย} / \text{สินทรัพย์ทั้งหมด} \quad (\text{ครั้ง หรือ เท่า})$$

$$= S / \text{Total Asset หรือ } S / (CA+FA)$$
9. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร (Fixed Assets Turnover Ratio)

$$= \text{ยอดขาย} / \text{สินทรัพย์ถาวรสุทธิ} \quad (\text{ครั้ง หรือ เท่า})$$

$$= S / FA$$

3) อัตราส่วนแสดงความสามารถในการกู้ยืม หรือความเสี่ยงในการกู้ยืม (Debt Ratio or Leverage Ratio)

1. อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ทั้งหมด (Debt Ratio)

$$= (\text{หนี้สินทั้งหมด} / \text{สินทรัพย์ทั้งหมด}) \times 100\%$$
2. หนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (D/E)

$$= \text{หนี้สิน} / \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น} \quad (\text{เท่า})$$
3. อัตราส่วนหนี้ระยะยาวต่อเงินลงทุนรวม (Long – Term Debt/Total Capitalization)

$$= \text{หนี้ระยะยาว} / (\text{หนี้ระยะยาว} + \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}) \quad (\text{เท่า})$$
4. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Times Interest Earning or Interest Coverage Ratio)

$$= \text{กำไรจากการดำเนินงาน} / \text{ดอกเบี้ยจ่าย} = EBIT / I \quad (\text{เท่า})$$
5. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายค่าใช้จ่ายประจำ (Fix Charge Coverage Ratio)

$$= EBIT / [I + (\text{เงินต้น} + \text{เงินปันผล} + \text{เงินกองทุนจม})] / (1 - \text{อัตราภาษีเงินได้}) \quad (\text{เท่า})$$
6. Degree of Financial Leverage

$$= EBIT / (EBIT - I) = EBIT / EBT \quad (\text{เท่า})$$

4) อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio)

1. อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย (Net Profit Margin)
= (กำไรสุทธิหลังหักภาษี / ยอดขาย) x 100%
= (EAT / S) x 100%
2. อัตราส่วนกำไรเบื้องต้นต่อยอดขาย (Gross Profit Margin)
= (GP / S) x 100%
3. อัตราการจ่ายเงินปันผล (Dividend Payout Ratio)
= (เงินปันผลต่อหุ้น / กำไรสุทธิต่อหุ้น) x 100%

5) อัตราส่วนทางการเงินที่แสดงถึง อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) และผลตอบแทนแก่ผู้ลงทุน (Return to Investors)

1. อัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน (Return on Investment: ROI)
= (กำไรสุทธิหลังหักภาษี / สินทรัพย์รวม) x 100%
= (EAT / Total Assets) x 100%
= ((EAT/S) x (S/TA)) x 100%
2. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Total Assets: ROA)
= (กำไรจากการดำเนินงาน / สินทรัพย์รวม) x 100%
= (EBIT / Total Assets) x 100%
3. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROE)
= (กำไรสุทธิหลังหักภาษี / ส่วนของผู้ถือหุ้น) x 100%
= (EAT / Equity) x 100%
4. กำไรต่อหุ้น (Earning per Share)
= ผลตอบแทนแก่หุ้นสามัญ / จำนวนหุ้นสามัญทั้งหมด (บาท/หุ้น)
5. ราคาตลาดต่อหุ้นต่อกำไรต่อหุ้น หรือ อัตราส่วนราคาหุ้นต่อผลกำไร (Price to Earning Ratio)
= ราคาตลาดต่อหุ้น / กำไรสุทธิต่อหุ้น (เท่า)
6. อัตราผลตอบแทนของเงินปันผล (Dividend Yield)
= (เงินปันผลต่อหุ้น / ราคาตลาดต่อหุ้น) x 100%
7. อัตรากำไรต่อแรงงานของสมาชิก
= กำไรจากการดำเนินงาน / จำนวนสมาชิกที่ร่วมผลิต (บาท/คน)

6) การคำนวณหาเงินทุนหมุนเวียนของกิจการ

$$\begin{aligned} \text{เงินทุนหมุนเวียนที่ต้องการ} &= \text{เงินทุนในสต็อกวัตถุดิบและสินค้าสำเร็จรูป} \\ &+ \text{เงินลงทุนในลูกหนี้การค้า} \\ &+ \text{เงินลงทุนในสินค้าที่อยู่ในระหว่างขบวนการผลิต} \\ &- \text{เครดิตที่ได้จากผู้ขายวัตถุดิบ} \end{aligned}$$

โครงสร้างทางการตลาดของหน่วยประกอบการ

การศึกษาโครงสร้างการตลาดของหน่วยประกอบการเป็นการศึกษาแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และ ยอดขายโดยเฉลี่ยของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดในแต่ละช่องทางตลาด โดยสัมภาษณ์หน่วยประกอบการถึงกระบวนการตลาดของผลิตภัณฑ์ทุกชนิดที่หน่วยประกอบการทำการผลิต ข้อมูลส่วนนี้สามารถนำมาประมวลเพื่อสรุปเป็นแนวทางการขยายตลาดของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดต่อไป

1.6 ทบทวนเอกสาร

แนวคิดเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน

เสรี พงศ์พิศ (2546: 39-46) ได้อธิบายความเป็นมาและให้ความหมายของวิสาหกิจชุมชนว่า วิสาหกิจชุมชน (SMCE หรือ small and micro community enterprise) คือ การประกอบการเพื่อการจัดการ “ทุน” ของชุมชนอย่างสร้างสรรค์เพื่อการพึ่งตนเอง สำหรับ “ทุน” ในที่นี้ตามความหมายที่เสรี พงศ์พิศ ให้อธิบายไม่ได้หมายถึงเพียงแต่เงินอย่างเดียว แต่รวมถึง ทรัพยากร ผลผลิต ความรู้ภูมิปัญญา ทุนทางวัฒนธรรม ทุนทางสังคม (กฎเกณฑ์ทางสังคมที่ทำให้ผู้คนอยู่ร่วมกันเป็นชุมชน เป็นพี่น้องไว้ใจกัน) โดยสรุปแล้วลักษณะสำคัญของวิสาหกิจชุมชนมี 7 องค์ประกอบ คือ

1. ชุมชนเป็นเจ้าของและดำเนินการ
2. ผลผลิตมาจากกระบวนการในชุมชน
3. ทรัพยากรหรือวัตถุดิบมาจากชุมชนหรือจากภายนอก
4. ริเริ่มสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมของชุมชน
5. มีฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น ผสมผสานภูมิปัญญาสากล
6. มีกระบวนการเรียนรู้เป็นหัวใจ
7. มีการพึ่งพาตนเองของครอบครัวและชุมชนเป็นเป้าหมาย

ทั้ง 7 องค์ประกอบล้วนมีความสำคัญทั้งสิ้น โดยฐานสำคัญที่สุดอยู่ที่ การพึ่งตนเองได้ ซึ่งเป็นฐานรากของ “ความพอเพียง” ตามแนวคิด “เศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอด โดยชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกๆระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปใน “ทางสายกลาง” โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งการพึ่งตนเองของชุมชนเป็นฐานรากสำคัญของการทำวิสาหกิจชุมชน ต้องมีการจัดการแบบวิสาหกิจชุมชนที่มีการ “ผนึกกำลัง” (synergy) การปรับปรุงชีวิตให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ต้องมาจากพลัง

ปัญญา พลังความรู้ที่ได้มาจากการการเรียนรู้ และความคิดสร้างสรรค์ โดยนำมาผสมผสานกันทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจสังคมแบบเสริมกัน ดังนั้นหัวใจสำคัญของการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนอยู่ที่การเรียนรู้ เริ่มจากการเรียนรู้วิธีคิดใหม่ คิดให้รอบด้าน คิดให้ทวิคูณ และคิดแบบบูรณาการหรือการประสานพลัง

จารุพงศ์ พลเดช (2546) ได้ให้ความหมาย วิสาหกิจชุมชน ไว้ว่า การประกอบกิจการของชุมชน โดยคนในชุมชนเป็นเจ้าของกิจการ เพื่อการจัดการ “ทุน” ทางสังคมของชุมชนที่มีอยู่เพื่อสร้างรายได้ และการพึ่งตนเองของครอบครัว และชุมชน และระหว่างชุมชน โดย “ทุน” (สถาบันส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, 2546) นั้นรวมถึงทุนที่เป็นเงิน ทุนที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ ดิน น้ำ ป่า ทุนที่เป็นผลผลิต ทุนความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิถีชีวิต วัฒนธรรมประเพณี ทรัพยากรท้องถิ่น ให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเรียนรู้ของชุมชน

ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ และพิทยา ว่องกุล (2545: 38) ให้ความหมายว่า เป็นการประกอบกิจการโดยชุมชน ที่มีสมาชิกเป็นเจ้าของกิจการผลิตทั้งด้านการผลิต การค้า และการเงิน และต้องการใช้ปัจจัยผลิตนี้ให้เกิดดอกออกผลทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ด้านเศรษฐกิจ คือ การสร้างรายได้และอาชีพ ด้านสังคม คือ การยึดโยงร้อยรัดความเป็นครอบครัวและชุมชนให้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ โดยผ่านกระบวนการของชุมชน

ความสำคัญของวิสาหกิจชุมชน

วิสาหกิจชุมชนมีความสำคัญต่อการอยู่รอดและพัฒนาชุมชน เนื่องจากวิสาหกิจชุมชนเน้นความร่วมมือกันทำกิจกรรมเพื่อให้พึ่งตนเองได้ และเน้นการใช้ทุนที่มีอยู่ในท้องถิ่น วิสาหกิจชุมชนจึงเป็นเครื่องมือเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้านเศรษฐกิจและสังคม เปรียบเป็นการสร้างรากฐานที่เข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ, 2542: 39)

จุดแข็งของวิสาหกิจชุมชน (สถาบันส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, 2546) คือ 1. ทุนทรัพยากร ความหลากหลายทางชีวภาพของท้องถิ่น 2. ทุนทางวัฒนธรรม ซึ่งคือ ภูมิปัญญานานาประยุตต์ และผสมผสานสร้างสิ่งใหม่ๆ ที่มีคุณค่าและมูลค่า 3. ทุนทางสังคม อันได้แก่เครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างผู้คน ร่วมกันจัดตั้งองค์กรชุมชน และเครือข่ายในเชิงเศรษฐกิจ ร่วมกันจัดการทรัพยากรทางการผลิตต่างๆ วิสาหกิจชุมชน เป็นระบบที่มีหลากหลายกิจกรรมเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน เสริมกันแบบบูรณาการ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวจะนำมาซึ่งการลดรายจ่ายจากภายนอก และสามารถก่อให้เกิดรายได้แก่ครอบครัวและชุมชน ทั้งยังส่งเสริมให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งจากการร่วมกันคิดและร่วมกันทำ

ระดับของวิสาหกิจชุมชน

ขนาดของวิสาหกิจชุมชน สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ วิสาหกิจชุมชนขนาดย่อม มีสมาชิกมากกว่า 15 คน วิสาหกิจชุมชนขนาดจิ๋ว มีสมาชิก ตั้งแต่ 5 คนถึง 15 คน (กฤษณา นิลศรี, 2545: 68)

วิสาหกิจชุมชนอาจแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

- 1) วิสาหกิจชุมชนทดแทนการพึ่งพาภายนอกชุมชน หมายถึง กิจกรรมการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เน้นการลดรายจ่ายของเกษตรกร และชุมชน หรือเรียกว่า “วิสาหกิจชุมชนพื้นฐาน” (สถาบันส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, 2546) เป็นการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อกินเพื่อใช้ในชุมชน เพื่อให้ครอบครัวพึ่งตนเองได้ ให้ชุมชนเกิดความพอเพียงอย่างน้อยให้พออยู่พอกิน หรือพอกินพอใช้

- 2) วิสาหกิจชุมชนพัฒนาผลผลิตและทรัพยากร หมายถึง ชุมชนผลิตทางการเกษตร และมีการประกอบการเพื่อนำผลผลิต และทรัพยากรมาสร้างผลิตภัณฑ์ หรือเรียกว่า “วิสาหกิจชุมชนก้าวหน้า” (สถาบันส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, 2546) เป็นกิจกรรมการนำผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นเข้าสู่ตลาดบริโภค และรวมไปถึงผลผลิตทั่วไปที่เหลือกินเหลือใช้ในท้องถิ่นที่นำออกสู่ตลาดบริโภค โดยการปรับปรุงคุณภาพผลผลิต หีบห่อ การตลาด และการจัดวางต่าง ๆ เพื่อให้สามารถ “แข่งขัน” ได้
- 3) วิสาหกิจชุมชนบริการ หมายถึง การประกอบการที่เกิดจากทักษะ ภูมิปัญญา และความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้บริการกับเกษตรกรในครอบครัว ชุมชน และบุคคลทั่วไป
ระดับของวิสาหกิจชุมชน มี 3 ระดับ ดังนี้
  1. ระดับครอบครัว คือการทำกินทำใช้ในครอบครัว สร้างผลิตภัณฑ์ในลักษณะหลากหลาย เพื่อการพึ่งตนเอง ลดรายจ่ายที่เสียไปจากการซื้อภายนอก
  2. ระดับชุมชนและเครือข่าย หมายถึง ทำโดยครอบครัวหรือกลุ่ม ซึ่งขายแลกเปลี่ยนในระดับชุมชนและเครือข่าย เนื่องจากในบางกรณีไม่สามารถทำได้ โดยลำพังครอบครัวเดียว หรือชุมชนเดียว ต้องสร้างระบบเกื้อหนุนพึ่งพากันในชุมชน และเครือข่าย
  3. ระดับธุรกิจ หมายถึง การมีส่วนเกินของผลผลิต และทรัพยากร จากการอุปโภคบริโภคในระดับครอบครัว ชุมชน และเครือข่าย หรือชุมชนมีภูมิปัญญา มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ มีคุณค่า เป็นที่ต้องการของผู้บริโภคในสังคมวงกว้าง

การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

กฤษฎา นิลศรี (2545: 68) ได้กล่าวถึงการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนไว้ดังนี้

1. กิจกรรมการพัฒนาทางเศรษฐกิจ บนพื้นฐานการผลิต และทรัพยากรของชุมชนโดยมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ที่วางอยู่บนพื้นฐานความรู้ภูมิปัญญาของชุมชน
2. เป็นกระบวนการฟื้นฟู และพัฒนาระบบการจัดการของชุมชน โดยรูปแบบวิธีการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับยุคสมัย
3. มีเป้าหมายเพื่อการพึ่งตนเอง และความพอเพียงของครอบครัวและชุมชน
4. มีกระบวนการเรียนรู้เป็นแกนกลางการพัฒนา

การพัฒนาวิสาหกิจของชุมชน จึงตั้งอยู่บนฐานสำคัญ ดังนี้

- 1) วิสาหกิจชุมชนระดับครอบครัว
- 2) วิสาหกิจชุมชนระดับชุมชน
- 3) วิสาหกิจชุมชนระดับเครือข่าย
- 4) วิสาหกิจชุมชนเพื่อการจัดการผลผลิตส่วนเกิน

แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน มักจะเป็นเรื่องการพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจที่อยู่ภายใต้เงื่อนไขธรรมชาติ เป็นเรื่องความมั่นคงและมีอยู่มีกินทั้งในวันนี้และวันหน้า และต้องมีแนวทางเฉพาะที่สอดคล้องกับแนวคิด เป้าหมาย และเอื้อให้เกิดการพัฒนาระบบเศรษฐกิจชุมชนที่พึ่งตนเองได้

สำหรับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนมีแนวทางดังนี้ (ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร, 2546)

1. วิสาหกิจชุมชนมีรากฐานการเริ่มต้น และการดำเนินงานอยู่ที่ชุมชน เพราะครอบครัวและชุมชน เป็นหน่วยผลิตที่สร้างผลผลิตจริงของระบบเศรษฐกิจ

2. วิสาหกิจชุมชนต้องการการบริหารจัดการที่มีอิสระ และสอดคล้องกับศักยภาพในการบริหารจัดการขององค์กรชุมชน จึงต้องมีรูปแบบนิติบุคคลเฉพาะไว้รองรับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน การบริหารจัดการที่มีอิสระเป็นหลักประกันที่สำคัญที่สุดของการสร้างระบบเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองที่เป็นจริง

3. เจ้าของปัจจัยการผลิตและภูมิปัญญาเป็นเจ้าของวิสาหกิจชุมชน เพราะครอบครัวและชุมชนเป็นผู้สร้างผลผลิต และสืบทอดภูมิปัญญา จึงควรได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสม และเป็นการคืนสิทธิ์ในการจัดการผลผลิต และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้กับชุมชน เพื่อให้ชุมชนพัฒนาระบบการพึ่งตนเองที่เป็นจริงขึ้น

4. วิสาหกิจชุมชนมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของชุมชน วิสาหกิจที่แท้จริงให้ความสำคัญกับการเรียนรู้เพื่อพัฒนาระบบการพึ่งตนเอง การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน คือ การเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เรียนรู้จากการจัดการทรัพยากรและผลผลิต แสวงหาและพัฒนาความรู้บนพื้นฐานความรู้ภูมิปัญญาที่มีอยู่ในชุมชน

5. วิสาหกิจชุมชนมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาระบบเศรษฐกิจของชุมชน พัฒนาระบบทุนและสวัสดิการของชุมชน เป็นการสร้างผลผลิตและผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ มีคุณธรรมกำกับความสัมพันธ์กับทุกฝ่าย มิใช่การฉวยโอกาสการผลิตในปริมาณมาก และการแสวงหากำไรสูงสุด

6. การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน สามารถดำเนินการในรูปแบบการสร้างความร่วมมือกับองค์กรภายนอก เพราะองค์กรชุมชนเครือข่ายชุมชน ซึ่งเป็นเจ้าของวิสาหกิจชุมชนยังมีข้อจำกัดในความสามารถด้านการบริหารจัดการ เป็นการสร้างความร่วมมือโดยองค์กรชุมชน หรือเครือข่ายองค์กรชุมชนเป็นผู้ตัดสินใจ และเป็นผู้เลือกองค์กรภายนอกเข้ามาในกระบวนการความร่วมมือที่เกิดขึ้น ไม่ใช่การตัดสินใจโดยหน่วยงาน หรือ องค์กรภายนอกที่ไม่ใช่องค์กรชุมชน

7. การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน สามารถดำเนินการในรูปแบบการร่วมทุนกับองค์กรภายนอก โดยมีทุนหลักในการดำเนินงานจากชุมชน ในกรณีที่องค์กรชุมชนหรือเครือข่ายองค์กรชุมชน ซึ่งเป็นเจ้าของวิสาหกิจชุมชน ยังมีข้อจำกัดในด้านทุน เป็นการสร้างความร่วมมือ โดยองค์กรหรือชุมชน หรือเครือข่ายองค์กรชุมชนเป็นผู้ตัดสินใจ และเป็นการร่วมทุนระหว่างองค์กรชุมชน หรือเครือข่ายองค์กรชุมชนกับองค์กรภายนอก โดยมีการกำหนดสัดส่วนที่เหมาะสม

8. องค์กรชุมชน และองค์กรเครือข่ายชุมชน สามารถกำหนดมาตรฐาน เพื่อรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนของตน ให้เกิดความปลอดภัยต่อผู้บริโภคและผู้ให้บริการ เพราะวิสาหกิจชุมชนแตกต่างจากรัฐกิจอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) และแตกต่างจากรัฐกิจอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ทั้งการผลิตและการตลาด ทั้งกระบวนการจัดการและเป้าหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนกำหนดจากความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค ส่วนรัฐกิจอุตสาหกรรมต้องมีมาตรฐานกลางควบคุม

พิทยา ว่องกุล (2545) ได้เสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อสร้างกระบวนการทัศน์ใหม่ของชุมชน ซึ่งแตกต่างจากการพัฒนากระแสหลัก ดังต่อไปนี้

1. เน้นกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน เพื่อสร้างฐานความรู้และองค์ความรู้ที่เป็นของตนเอง รวมไปถึงการวางแผนพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วมของสมาชิก โดยผู้นำ ผู้มีความรู้ในชุมชนเป็นแกนกลาง คุณลักษณะนี้เป็นจุดแข็งที่ชุมชนใช้สร้างความเอกภาพ และศักยภาพของตนสามารถพัฒนาและรวบรวมความรู้ต่างๆ เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชน หรือจัดตั้งมหาวิทยาลัยชาวบ้าน อีกทั้งสามารถพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมแก่ชุมชนได้
2. กระบวนการสร้างทุนชุมชน/ทุนสังคม ที่มองครอบคลุมทั้งการสะสมเงินตรา จากน้อยสู่มาก เพื่อสร้างกลุ่มออมทรัพย์ ธนาคารชุมชน หรือธุรกิจชุมชน ซึ่งอาศัยเงินตราเป็นสื่อ และทุนทางสังคมที่มาจากบุคลากร ภูมิปัญญา ประเพณีวัฒนธรรมชุมชน สถาบันในชุมชน สาธารณสมบัติ ทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน ฯลฯ ปัจจุบันชุมชนในชนบททุกภาคได้สร้างทุนชุมชน/สังคมในรูปแบบหลากหลายมากมาย
3. กระบวนการศึกษาวิจัย ในกระบวนการทัศน์ใหม่ควรเป็นการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนา ได้แก่ แสวงหาความร่วมมือจากนักวิชาการ หรือสถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานภายนอกชุมชน กับส่งเสริมให้ชุมชนหรือสถาบันในชุมชน ทำงานวิจัยเอง เพื่อนำผลที่ได้มาวางแผนพัฒนาชุมชนในขั้นตอนต่อไป โดยได้รับเงินทุนสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาที่กำหนดขึ้นจากการวิจัยด้วย
4. กระบวนการผสมผสานความหลากหลาย จากปัจจัยที่เป็นคุณต่อการพัฒนา เป็นกระบวนการทัศน์ใหม่ที่ชุมชนเปิดรับเอาความรู้ และความช่วยเหลือจากภายนอกโดยเปิดเวทีแลกเปลี่ยนทัศนระหว่งชุมชนกับหน่วยงานรัฐ และองค์กรพัฒนาเอกชน และร่วมมือกับหน่วยงานรัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน หรือแหล่งเงินทุนต่างประเทศ โดยมีชุมชนเป็นผู้ตัดสินใจ และวางแผนการพัฒนาตนเอง
5. กระบวนการสร้างเครือข่ายชุมชน จะนำไปสู่กระบวนการทัศน์ใหม่ในการต่อยอดความรู้ในการพัฒนาตนเอง และเครือข่ายตลอดเวลา นำไปสู่ธุรกิจอุตสาหกรรมชุมชน เช่น โรงสีชุมชน ฯลฯ การกำหนดตลาดเครือข่ายทั้งในรูปแบบที่ซื้อขายสินค้า และแลกเปลี่ยนสินค้ากัน รวมไปถึงสถาบันการเงินของเครือข่าย และการวางแผนพัฒนา หรือยุทธศาสตร์การพัฒนาตนเอง อย่างมีพลัง

บทที่ 2

ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มฯ

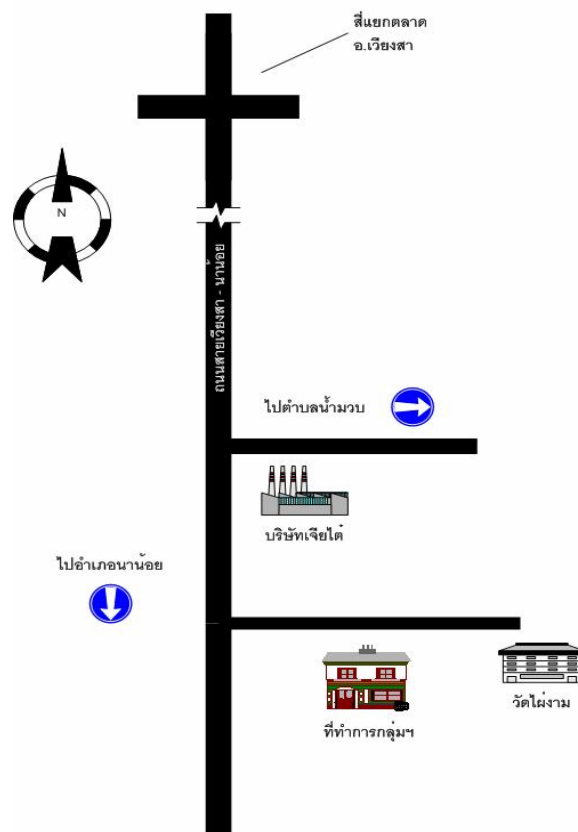
2.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มฯ

2.1.1 ชื่อสถานประกอบการ : กลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งาม

2.1.2 สถานที่ตั้ง

บ้านไผ่งาม หมู่ที่ 1 ตำบลสัน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน 55110 โทรศัพท์ (054)752565

การเดินทางจากตัวอำเภอเวียงสาไปยังกลุ่มฯ ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 1026 เส้นทางสายอำเภอเวียงสา – อำเภอนาน้อย โดยที่ทำการกลุ่มฯ ห่างจากสี่แยกตลาดอำเภอเวียงสาประมาณ 2.5 กิโลเมตร ตัวหมู่บ้านตั้งอยู่ทางซ้ายมือของถนน โดยจะสังเกตเห็นป้ายหมู่บ้านและป้ายทางเข้าวัดไผ่งาม ซึ่งเมื่อเลี้ยวซ้ายเข้าซอยไปประมาณ 50 เมตร จะเห็นโรงทอของกลุ่มฯ ตั้งอยู่ทางขวามือ (แผนภาพที่ 2.1)

แผนภาพที่ 2.1 ที่ตั้งของสถานประกอบการ

2.1.3 ผู้นำคนสำคัญของกลุ่มฯ

ผู้นำกลุ่มฯ ที่มีบทบาทสำคัญ คือ นางภารวี แก้วกำ ซึ่งปัจจุบันอายุ 40 ปี จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 เดิมมีอาชีพทำสวน สมรสกับนายสวิง แก้วกำ อายุ 45 ปี ซึ่งรับราชการตำรวจ มีบุตรด้วยกัน 2 คน คือ นายอลงกต แก้วกำ อายุ 16 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 และเด็กชายอิทธิกร แก้วกำ อายุ 14 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2

บทบาทหน้าที่ภายในกลุ่มฯ นอกจากจะทำหน้าที่ประสานงานให้กับกลุ่มฯ และหน่วยงานราชการในพื้นที่ และควบคุมการดำเนินงานของกลุ่มฯ ยังถือได้ว่าเป็นบุคลากรคนสำคัญที่มีทักษะและความชำนาญในการทอผ้า มีลักษณะของความเป็นผู้นำ เป็นผู้ที่มีความเสียสละทำงานให้กับกลุ่มฯ จนได้รับการยอมรับและความไว้วางใจจากสมาชิก

2.2 ประวัติความเป็นมาและการพัฒนาการของกลุ่มฯ

ในอดีตพบว่า มีชาวบ้านในหมู่บ้านไผ่งามเพียงไม่กี่ครัวเรือนที่ได้ทำการทอผ้าสำหรับใช้ในครัวเรือน โดยลายผ้าที่ทอในขณะนั้นคือ ลายน้ำไหลโบราณ จากนั้นในปี 2529 กรมการพัฒนาชุมชนผ่านทางสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเวียงสา ได้เข้ามาสนับสนุนให้ดำเนินการจัดตั้งเป็นกลุ่มทอผ้าขึ้น ได้สนับสนุนงบประมาณจำนวน 5,000 บาท และก๊อตุกพร้อมอุปกรณ์จำนวน 1 หลัง โดยมีสมาชิกแรกเริ่มจำนวน 15 คน จนปัจจุบันมีสมาชิกรวม 130 คน

ในปี 2531 กรมการพัฒนาชุมชนผ่านทางสำนักงานพัฒนาชุมชน ได้สนับสนุนงบประมาณจำนวน 10,000 บาท ก๊อตุกจำนวน 2 หลังพร้อมอุปกรณ์ นอกจากนี้กลุ่มฯ ยังได้ส่งสมาชิกไปฝึกการทอผ้าที่กลุ่มทอผ้าบ้านน้ำบัว และนำมาขยายผลให้แก่สมาชิก

ปี 2533 กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้สนับสนุนก๊อตุกจำนวน 5 หลัง พร้อมอุปกรณ์ นอกจากนี้ยังได้ส่งวิทยากรมาฝึกอบรมการสร้างก๊อตุก และการทอผ้าด้วยก๊อตุกขั้นพื้นฐาน

ปี 2537 กลุ่มฯ ได้รับงบประมาณจากโครงการพัฒนาจังหวัดจำนวน 375,000 บาท ซึ่งได้นำมาจัดสร้างโรงทอผ้า โดยได้ขอใช้พื้นที่สาธารณะของหมู่บ้านเป็นที่สำหรับก่อสร้างโรงทอ และใช้งบประมาณบางส่วนในการจัดทำก๊อตุกขั้นพื้นฐานจำนวน 15 หลัง

ปี 2538 กรมการพัฒนาชุมชนได้สนับสนุนงบประมาณจำนวน 20,000 บาท ซึ่งกลุ่มฯ ได้นำมาใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการจัดซื้อฝ้ายและวัสดุที่ใช้ในการผลิต

ปี 2542 กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้จัดอบรมเพิ่มพูนทักษะในการทอผ้า และการย้อมสีผ้าให้กับสมาชิก ในปีเดียวกันนี้กลุ่มฯ ได้รับงบประมาณในการจัดซื้อวัตถุดิบจากงบมิยาฮาวาจำนวน 50,000 บาท นอกจากนี้กลุ่มฯ ยังได้รับสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการพัฒนาชุมชนจำนวน 120,000 บาท จากกรมการพัฒนาชุมชนซึ่งกลุ่มฯ ได้นำมาปล่อยกู้ให้กับสมาชิกได้กู้ยืม

ปี 2545 กลุ่มฯ ได้รับสนับสนุนงบประมาณผ่านงบกระตุ้นเศรษฐกิจจำนวน 1,000,000 บาท โดยนำมาใช้ในโครงการแปรรูปผลิตภัณฑ์ผ้าทอ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลสันได้ให้การสนับสนุนงบประมาณในการฝึกอบรมขั้นพื้นฐานไปแล้ว ในเดือนมีนาคมของปีเดียวกันนี้ กลุ่มฯ ได้รับรางวัลกลุ่มสตรีดีเด่นในโครงการ

หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และเดือนกรกฎาคมได้รับรางวัลชนะเลิศ ในการประกวดผลิตภัณฑ์ดีเด่นของจังหวัด น่าน นอกจากนี้ในเดือนกันยายนยังได้รับการคัดเลือกให้เป็นหมู่บ้านอุตสาหกรรมดีเด่น ประเภทการทอผ้าฝ้าย

ปี 2546 กลุ่มฯ ได้รับรางวัลชนะเลิศ ในการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP Product Champion : OPC) ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย และในเดือนพฤศจิกายนของปีเดียวกันผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ ได้รับคัดสรรให้เป็นผลิตภัณฑ์ระดับ 4 ดาวในระดับภาค

2.3 บทบาทของกลุ่มฯ ต่อชุมชน

นอกจากสมาชิกกลุ่มฯ ที่ทำการทอผ้าจะมีรายได้เสริมให้แก่ครอบครัวแล้ว ยังได้เป็นการใช้เวลาว่างในช่วงก่อนและหลังฤดูการเกษตรให้เป็นประโยชน์ ส่วนบทบาทต่อชุมชนในด้านอื่นๆ จะเห็นได้ว่าสมาชิกของกลุ่มฯ ทั้งหมดเป็นแม่บ้าน และทั้งหมดเป็นสมาชิกของกลุ่มสตรี ซึ่งมักจะเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นในหมู่บ้านอยู่เสมอ

การจัดตั้งกลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งาม เป็นการส่งเสริมกระบวนการทำงานในกลุ่ม เสริมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ ทั้งยังสนองตอบนโยบายของรัฐที่สนับสนุนให้เกิดกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เป็นทางหนึ่งที่ช่วยอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาการทอผ้าในท้องถิ่นให้คงอยู่

2.4 การจัดการองค์กรและการบริหารงานของกลุ่มฯ

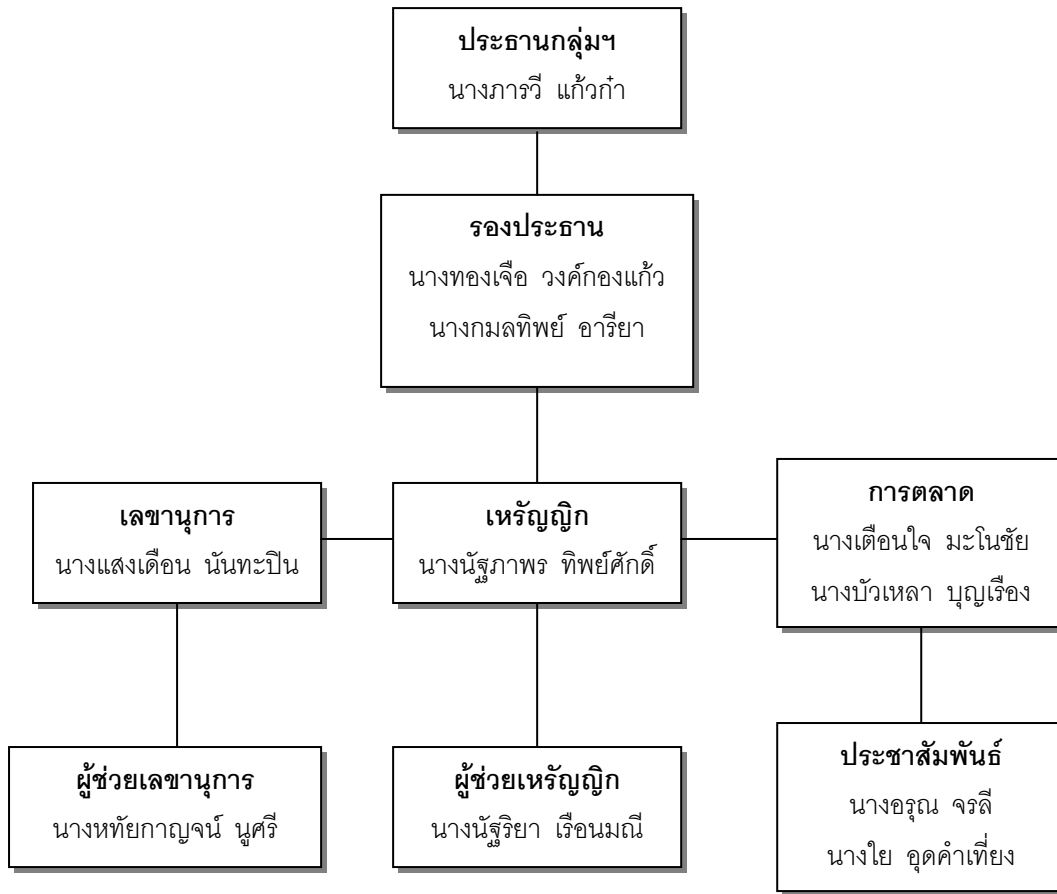
2.4.1 การบริหารและการจัดการองค์กรของกลุ่มฯ

การบริหารงานของกลุ่มฯ ในปัจจุบันเมื่อพิจารณาจากโครงสร้างองค์กร พบว่า กลุ่มฯ ได้คัดเลือกสมาชิกเพื่อเข้าร่วมบริหารงานโดยจำนวน 8 ตำแหน่ง ได้แก่ ประธานกลุ่มฯ รองประธาน เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการ เภรัญญิก ผู้ช่วยเภรัญญิก ฝ่ายตลาด และฝ่ายประชาสัมพันธ์ รวมมีคณะกรรมการเข้าทำหน้าที่ทั้งสิ้น 11 คน ดังแสดงได้ในแผนภาพที่ 2.2

นอกจากนี้ยังมีบุคคลสำคัญในท้องถิ่นทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาให้แก่กลุ่มฯ ได้แก่

นายด่านชัย ด่านธนะทรัพย์	กำนันตำบลล้าน
นายสมคิด สีเขียว	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลล้าน
นายประยูร อินตะวิชัย	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลล้าน
นายพนมกร คู่ผัด	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลล้าน

เนื่องจากเป็นกลุ่มวิสาหกิจที่ทำการทอผ้า ทำให้คณะกรรมการและสมาชิกทั้งหมดของกลุ่มฯ เป็นหญิง และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่เดียวกัน ทำให้การแจ้งข่าวสารให้แก่สมาชิกเป็นไปได้โดยสะดวก

แผนภาพที่ 2.2 โครงสร้างองค์กรของกลุ่มฯ

การคัดเลือกคณะกรรมการกลุ่มฯ ในทุกตำแหน่งมีลักษณะเหมือนกัน คือ จะมีการเรียกประชุมสมาชิก จากนั้นสมาชิกจะเสนอชื่อผู้ที่เหมาะสมที่จะทำหน้าที่ในตำแหน่งต่างๆ โดยเริ่มจากตำแหน่งประธานกลุ่มฯ รองประธาน และคณะกรรมการในตำแหน่งอื่นๆ จนครบตามโครงสร้างองค์กร เมื่อสมาชิกเสนอชื่อและมีการยกมือรับรอง จากนั้นจึงทำการให้คะแนนเสียงโดยการยกมือ

จากการสำรวจพบว่า การคัดเลือกประธานและคณะกรรมการกลุ่มฯ มีแนวทางในการพิจารณาจากบุคคลที่สมาชิกเห็นว่าเป็นผู้ที่มีความเสียสละ มีความซื่อสัตย์ เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว อีกทั้งเป็นผู้ที่กล้าคิด กล้าทำ และมีความเป็นผู้นำ และจากการสัมภาษณ์ผู้นำกลุ่มฯ พบว่าคณะกรรมการส่วนใหญ่สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งที่ได้รับ แต่มีในส่วนของฝ่ายประชาสัมพันธ์ที่ประธานกลุ่มฯ จะเข้าไปร่วมในการทำงาน และการดำเนินการด้านการตลาดที่สมาชิกทุกคนที่ทำการทอ ณ ที่โรงทอของกลุ่มฯ สามารถรับคำสั่งซื้อจากลูกค้าได้ทุกคน นอกจากนี้ยังพบว่าคณะกรรมการแต่ละตำแหน่งมีวาระในการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี โดยเมื่อครบวาระในปีที่ 2 คณะกรรมการจะได้รับค่าตอบแทนในการทำงานคนละ 300 บาท

การประชุมของกลุ่มฯ ไม่มีวาระแน่นอนนัก ซึ่งมักจะขึ้นอยู่กับข่าวสารที่ต้องแจ้งให้สมาชิกทราบ อาทิ การเรียกประชุมเพื่อแบ่งงานให้กับสมาชิกเมื่อมีคำสั่งซื้อจากลูกค้า แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากคณะกรรมการทั้งหมดจะทำการทอที่โรงทอของกลุ่มฯ ทุกวัน ทำให้การเรียกประชุมระหว่างคณะกรรมการเป็นไปได้โดยสะดวก นอกจากนี้พบว่า กลุ่มฯ มีการประชุมสามัญประจำปีเมื่อสิ้นปีดำเนินงาน โดยคณะกรรมการและสมาชิกทุกคนจะเข้าร่วมประชุม เพื่อรับฟังผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา

ตารางที่ 2.1 โครงสร้างการบริหารงานของกลุ่มฯ

ที่	ชื่อ - สกุล	อายุ (ปี)	สถานภาพ	ระดับการศึกษา	ตำแหน่ง	หน้าที่	อาชีพเดิม	อาชีพปัจจุบัน	บทบาทอื่นในชุมชน
1	นางภาวรี แก้วกำ	40	สมรส	มัธยมศึกษาปีที่ 6	ประธานกลุ่มฯ	ประสานงาน / ควบคุมการดำเนินงาน	ทำสวน	ทอผ้า	สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ / กองทุนหมู่บ้าน / เครือข่ายทอผ้า / สมาชิกกลุ่มสตรี
2	นางทองเจือ วงศ์ทองแก้ว	39	สมรส	ประถมศึกษาปีที่ 6	รองประธาน	ช่วยเหลือประธาน	ทำสวน	ทำสวน / ทอผ้า	สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ / กองทุนหมู่บ้าน / เครือข่ายทอผ้า / สมาชิกกลุ่มสตรี
3	นางกมลทิพย์ อารียา	33	สมรส	มัธยมศึกษาปีที่ 3	รองประธาน	ช่วยเหลือประธาน	ทำสวน	ทำสวน / ทอผ้า	สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ / กองทุนหมู่บ้าน / เครือข่ายทอผ้า / สมาชิกกลุ่มสตรี
4	นางนัฐภาพร ทิพย์ศักดิ์	40	สมรส	มัธยมศึกษาปีที่ 6	เหรัญญิก	ดูแลด้านบัญชี / การเงิน	ทำสวน	ทำสวน / ทอผ้า	สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ / กองทุนหมู่บ้าน / เครือข่ายทอผ้า / สมาชิกกลุ่มสตรี
5	นางนัฐริยา เรือนมณี	39	สมรส	มัธยมศึกษาปีที่ 6	ผู้ช่วยเหรัญญิก	ดูแลด้านบัญชี / การเงิน	ทำสวน	ทำสวน / ทอผ้า	สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ / กองทุนหมู่บ้าน / เครือข่ายทอผ้า / สมาชิกกลุ่มสตรี
6	นางแสงเดือน นันทะปิ่น	34	สมรส	มัธยมศึกษาปีที่ 3	เลขานุการ	จัดบันทึกการประชุม / ทำทะเบียนสมาชิก	ทำสวน	ทำสวน / ทอผ้า	สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ / กองทุนหมู่บ้าน / เครือข่ายทอผ้า / สมาชิกกลุ่มสตรี

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ที่	ชื่อ - สกุล	อายุ (ปี)	สถานภาพ	ระดับการศึกษา	ตำแหน่ง	หน้าที่	อาชีพเดิม	อาชีพปัจจุบัน	บทบาทอื่นในชุมชน
7	นางหทัยกาญจน์ นุศรี	30	สมรส	มัธยมศึกษาปีที่ 6	ผู้ช่วยเลขานุการ	จัดบันทึกการประชุม / ทำทะเบียนสมาชิก	ทำสวน	ทำสวน / ทอผ้า	สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ / กองทุนหมู่บ้าน / เครือข่ายทอผ้า / สมาชิกกลุ่มสตรี
8	นางเดือนใจ มะโนชัย	37	สมรส	ประถมศึกษาปีที่ 4	การตลาด	จัดตลาด / ส่งเสริมการขาย	ทำสวน	ทำสวน / ทอผ้า	สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ / กองทุนหมู่บ้าน / เครือข่ายทอผ้า / สมาชิกกลุ่มสตรี
9	นางบัวเหลา บุญเรือง	43	สมรส	ประถมศึกษาปีที่ 4	การตลาด	จัดตลาด / ส่งเสริมการขาย	ทำสวน	ทำสวน / ทอผ้า	สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ / กองทุนหมู่บ้าน / เครือข่ายทอผ้า / สมาชิกกลุ่มสตรี
10	นางอรุณ จรลี	57	ม่าย	ประถมศึกษาปีที่ 4	ประชาสัมพันธ์	ส่งเสริมการขาย / เผยแพร่ข่าวสาร	ทำสวน	ทำสวน / ทอผ้า	สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ / กองทุนหมู่บ้าน / เครือข่ายทอผ้า / สมาชิกกลุ่มสตรี
11	นางใย อุดคำเที่ยง	49	ม่าย	ประถมศึกษาปีที่ 4	ประชาสัมพันธ์	ส่งเสริมการขาย / เผยแพร่ข่าวสาร	ทำสวน	ทำสวน / ทอผ้า	สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ / กองทุนหมู่บ้าน / เครือข่ายทอผ้า / สมาชิกกลุ่มสตรี

ที่มา : จากการสำรวจ

2.4.2 ปัญหาการจัดการองค์กรของกลุ่มฯ

จากการสัมภาษณ์ผู้นำกลุ่มฯ พบว่า กลุ่มยังคงประสบปัญหาการที่ไม่สามารถหาบุคคลที่มีความสามารถเข้ามาทำหน้าที่เป็นตัวแทนคณะกรรมการได้ ทำให้หน้าที่ในการบริหารงานของกลุ่มฯ ส่วนใหญ่ตกเป็นของประธานและคณะกรรมการเพียงไม่กี่ราย ดังจะเห็นได้จากผู้นำกลุ่มฯ ให้ความเห็นว่าเหตุผลที่คณะกรรมการตลอดจนสมาชิกส่วนใหญ่ไม่สามารถเข้ามาทำหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ ไม่สามารถทำหน้าที่ในการติดต่อประสานงาน เดินทางไปประชุม อบรม หรือออกร้านแสดงสินค้าได้นั้น เนื่องจากภาวะทางครอบครัว และยังพบว่าตำแหน่งของคณะกรรมการบางราย เป็นเพียงตำแหน่งที่แต่งตั้งขึ้นเพื่อให้ครบตามโครงสร้างองค์กร แต่กลับไม่มีบทบาทในทางปฏิบัติมากนัก

2.5 แหล่งให้ความสนับสนุนและช่วยเหลือแก่กลุ่มฯ

กลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งามได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่หลายหน่วยงานด้วยกัน เริ่มจากสำนักงานชุมชนอำเภอเวียงสาที่เข้ามาสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มฯ ขึ้นในปี 2529 ร่วมกับที่กระตุกพร้อมอุปกรณ์จำนวน 1 หลัง และเงินอุดหนุนอีกจำนวน 5,000 บาท หลังจากนั้นในปีต่อๆ มา กลุ่มฯ ก็มักจะได้รับ การสนับสนุนจากหน่วยงานทั้งในด้านงบประมาณและการฝึกอบรมในด้านต่างๆ โดยมีรายละเอียดของหน่วยงานที่มีส่วนในการสนับสนุนกลุ่มฯ ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 แหล่งให้ความช่วยเหลือสนับสนุนแก่กลุ่มฯ

หน่วยงาน	ปี (พ.ศ.)	การช่วยเหลือ	เงื่อนไข
สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเวียงสา	2529	สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่ม / งบอุดหนุนจำนวน 5,000 บาท / กีกระตุกพร้อมอุปกรณ์ 1 หลัง	ให้เปล่า
	2531	งบอุดหนุนจำนวน 10,000 บาท / กีกระตุกพร้อมอุปกรณ์ 2 หลัง / จัดส่งสมาชิกไปอบรมการทอดผ้ากับบ้านน้ำบัว	ให้เปล่า
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	2533	สนับสนุนที่กระตุกจำนวน 5 หลังพร้อมอุปกรณ์ / อบรมการสร้างและการทอดผ้าด้วยที่กระตุกชั้นพื้นฐาน	ให้เปล่า
โครงการพัฒนาจังหวัด	2537	งบประมาณ 375,000 บาท (ได้นำมาสร้างโรงทอและที่กระตุก)	ให้เปล่า
สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเวียงสา	2538	งบประมาณ 20,000 บาท (นำมาจัดซื้อวัตถุดิบและวัสดุในการทอ)	ให้เปล่า
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	2542	จัดอบรมเพิ่มพูนทักษะการทอและการย้อมสีผ้า	ให้เปล่า
กองทุนมิยาซาวา	2542	สนับสนุนงบประมาณ 50,000 บาท (เป็นทุนในการจัดซื้อวัตถุดิบ)	ให้เปล่า
สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเวียงสา	2542	สนับสนุนงบประมาณ 120,000 บาท (กลุ่มฯ นำมาปล่อยกู้ให้กับสมาชิก)	อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 12 บาท/ปี
องค์การบริหารส่วนตำบล	2545	สนับสนุนงบประมาณ 1,000,000 บาท (โครงการแปรรูปผลิตภัณฑ์ผ้าทอ) / ฝึกอบรมการแปรรูปผ้าทอ	ให้เปล่า
	2545	สนับสนุนงบประมาณ 20,000 บาท (นำมาปล่อยกู้แก่สมาชิก)	อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6 บาท/ปี
ชมรมผู้สูงอายุ	2546	สนับสนุนงบประมาณ 10,000 บาท (นำมาปล่อยกู้แก่สมาชิก)	อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6 บาท/ปี

ที่มา : จากการสำรวจ

บทที่ 3

การผลิตและเทคโนโลยีการผลิต

3.1 ผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์ที่สมาชิกกลุ่มฯ ทอผ้าบ้านไผ่งามทำการผลิตมีอยู่หลายชนิด สามารถแบ่งออกได้เป็น 6 ประเภท ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าพื้น ผ้าถุง ผ้าชุด ผ้าปูโต๊ะ รวมทั้งผ้าเช็ดหน้าและผ้าขาวม้า โดยสีประเภทแรกสามารถแบ่งออกได้เป็นหลายชนิดตามลวดลายและวัสดุที่นำมาใช้ ดังนี้

ตารางที่ 3.1 ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ

ประเภท	ลักษณะพิเศษ	ขนาด
ผ้าถุง	ลายม่าน	34 นิ้ว x 2 เมตร
	ลายปล้อง	34 นิ้ว x 2 เมตร
	ลายน้ำไหลสอดด้น	34 นิ้ว x 2 เมตร
	ด้นทองลายคำเคิบ	34 นิ้ว x 2 เมตร
	ด้นทองยกดอกลายคำเคิบ	34 นิ้ว x 2 เมตร
ผ้าพื้น	ธรรมดา (ไม่สอดด้น)	3 เมตร x 34 นิ้ว
	สอดด้น (ด้นเงินด้นทอง)	3 เมตร x 34 นิ้ว
	สอดด้นสี	3 เมตร x 34 นิ้ว
ผ้าเช็ดหน้า	ลายน้ำไหล	9 นิ้ว x 9 นิ้ว
ผ้าปูโต๊ะ	ลายน้ำไหลหัวท้าย	34 นิ้ว x 1.8 เมตร
	ลายน้ำไหลไม่เต็มผืน	34 นิ้ว x 1.8 เมตร
	ลายน้ำไหลเต็มผืน	34 นิ้ว x 1.8 เมตร
ผ้าชุด	ธรรมดา (ไม่สอดด้น)	34 นิ้ว x 4 เมตร
	สอดด้นเงินด้นทอง	34 นิ้ว x 4 เมตร
	ลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงด้น)	34 นิ้ว x 4 เมตร
	ลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก	34 นิ้ว x 4 เมตร
	ลายคำเคิบสอดด้นยกดอกเต็มผืน	34 นิ้ว x 4 เมตร
ผ้าขาวม้า	ลายตาราง	

ที่มา : จากการสำรวจ

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาจากมูลค่าการจัดจำหน่ายของผลิตภัณฑ์ทั้งหมดที่กลุ่มฯ จำหน่ายได้ สามารถแบ่งได้ถึงผลิตภัณฑ์หลักของกลุ่มฯ ซึ่งเป็นกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่มียอดจำหน่ายสูงดังนี้คือ ผ้าถุง ผ้าพื้น และผ้า ชุดชนิดต่างๆ ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ผลิตภัณฑ์หลักของกลุ่มฯ

ประเภท	ลักษณะพิเศษ	ขนาด
ผ้าถุง	ลายม่าน	34 นิ้ว x 2 เมตร
	ลายปล้อง	34 นิ้ว x 2 เมตร
	ลายน้ำไหลสอดดั้น	34 นิ้ว x 2 เมตร
	ดั้นทองลายคำเคิบ	34 นิ้ว x 2 เมตร
	ดั้นทองยกดอกลายคำเคิบ	34 นิ้ว x 2 เมตร
ผ้าพื้น	ธรรมดา (ไม่สอดดั้น)	3 เมตร x 34 นิ้ว
	สอดดั้น (ดั้นเงินดั้นทอง)	3 เมตร x 34 นิ้ว
	สอดดั้นสี	3 เมตร x 34 นิ้ว
ผ้าชุด	ธรรมดา (ไม่สอดดั้น)	34 นิ้ว x 4 เมตร
	สอดดั้นเงินดั้นทอง	34 นิ้ว x 4 เมตร
	ลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงดั้น)	34 นิ้ว x 4 เมตร
	ลายน้ำไหลสอดดั้นยกดอก	34 นิ้ว x 4 เมตร
	ลายคำเคิบสอดดั้นยกดอกเต็มผืน	34 นิ้ว x 4 เมตร

หมายเหตุ : จากการสำรวจ

3.2 การบริหารการผลิตและการวางแผนการผลิต

3.2.1 การบริหารการผลิต

จากการสำรวจ พบว่า ลักษณะการผลิตของกลุ่มฯ แบ่งเป็น 2 ประเภท โดยส่วนหนึ่งเป็นการผลิตตามคำสั่งซื้อของลูกค้าและอีกส่วนหนึ่งเป็นการผลิตเพื่อรอจำหน่าย โดยสมาชิกจะรับผิดชอบในการจัดหาปัจจัยการผลิตเองทั้งหมด ยกเว้นสมาชิกที่เข้ามาทำการทอที่โรงทอของกลุ่มฯ ซึ่งจะใช้ที่ทอและวัสดุของกลุ่มฯ ที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการในพื้นที่ แต่ยังคงจัดหาวัตถุดิบที่เป็นฝ้าย ไหมประดิษฐ์ และดินชนิดต่างๆ กันเอง

เมื่อได้รับคำสั่งซื้อจากลูกค้า สมาชิกที่ทำการทอ ณ โรงทอของกลุ่มฯ จะทำการกระจายคำสั่งซื้อให้กับสมาชิกที่ทอในโรงทอด้วยกันในสัดส่วนที่เท่ากัน ซึ่งหากกำลังการผลิตในโรงทอไม่เพียงพอ ก็จะแบ่งคำสั่งซื้อไปให้กับสมาชิกที่ทำการทอที่บ้านของตนเอง โดยสมาชิกที่ทำการทอในโรงทอสามารถรับคำสั่งซื้อจากลูกค้าได้ทุกคน ทั้งนี้หากลูกค้าสั่งซื้อเข้ามาในปริมาณมากจะมีการตกลงระยะเวลาในการส่งมอบประมาณ 1

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์		ปีการผลิต 2546											
ประเภท	ลักษณะพิเศษ	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ผ้าชุด	ธรรมดา (ไม่สอดด้น)	●				←				●			●
	สอดด้นเงินด้นทอง	●				←				●			●
	ลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงด้น)	●				←				●			●
	ลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก	●				←				●			●
	ลายคำเคียบสอดด้นยกดอกเต็มผืน	●				←				●			●
ผ้าขาวม้า	ลายตาราง	●				←							→

หมายเหตุ : ● — ● หมายถึง ช่วงที่มีการผลิตมาก
 ← — — — — — → หมายถึง ช่วงที่มีการผลิตน้อย

ที่มา : จากการสำรวจ

3.3 การจัดหาปัจจัยการผลิต

ปัจจัยการผลิตแบ่งได้เป็น 2 ส่วน ซึ่งส่วนใหญ่สมาชิกจะเป็นผู้จัดหาเอง โดยเฉพาะสมาชิกที่ทำการทอที่บ้านซึ่งมีกี่ทอเป็นของตนเอง จะจัดหาทั้งไหมประดิษฐ์ ด้น ตลอดจนวัสดุต่างๆ ที่ใช้ในการผลิตเองทั้งหมด อีกส่วนหนึ่งเป็นสมาชิกที่เข้ามาทำการผลิต ณ โรงทอของกลุ่มฯ โดยมีกี่กระตุกซึ่งเป็นสินทรัพย์ของกลุ่มฯ จำนวน 23 หลัง พร้อมกับอุปกรณ์และวัสดุบางส่วน แต่สมาชิกยังคงต้องจัดหาวัตถุดิบกันเอง โดยรายละเอียดของการจัดหาปัจจัยการผลิตต่างๆ มีดังนี้

3.3.1 วัตถุดิบ

จากการสำรวจ พบว่า วัตถุดิบที่สมาชิกกลุ่มฯ นำมาใช้ในการผลิต ได้แก่ ฝ้ายเส้นยืน ซึ่งสมาชิกมักจะซื้อฝ้ายเครื่องที่ผ่านการกรอแล้ว ไหมประดิษฐ์ ตลอดจนดินชนิดต่างๆ โดยวัตถุดิบทั้งหมดนี้สมาชิกแต่ละรายจะรับผิดชอบในการจัดหาตนเอง เนื่องจากกลุ่มฯ ไม่สามารถหาผู้ที่เข้ามารับผิดชอบต่อการจัดหาวัตถุดิบให้แก่สมาชิกได้ ทั้งนี้กลุ่มฯ ไม่ได้ทำการขอยืมสีฝ้ายแต่อย่างใด โดยรายละเอียดของวัตถุดิบแต่ละชนิดมีดังนี้

ฝ้ายเส้นยืน สมาชิกนิยมที่จะซื้อฝ้ายเครื่องที่ผ่านการกรอแล้ว ในราคาเครื่องละ 3,600 บาท ซึ่งมีขนาดความยาว 200 เมตร โดยมีความถี่ในการจัดซื้อไม่เท่ากัน

ไหมประดิษฐ์ สมาชิกจะซื้อไหมประดิษฐ์จากคุณเรณูกา ชนไชยก้าว โดยจะจัดซื้อให้เพียงพอต่อการผลิตในแต่ละครั้ง ในราคาใจละ 10 บาท และมีความถี่ในการจัดซื้อโดยเฉลี่ยที่สัปดาห์ละ 2 ครั้ง

ดินเงิน ด้นทอง และด้นสี เป็นวัตถุดิบที่สมาชิกจัดซื้อจากคุณเรณูกาเช่นกัน โดยสมาชิกมักจะจัดซื้อในปริมาณที่เพียงพอต่อการผลิตในแต่ละครั้ง และมีความถี่ในการจัดซื้อโดยเฉลี่ยที่สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ซึ่งดินเงินและด้นทองจะมีราคากลุ่มละ 180 บาท ส่วนด้นสีจะมีราคากลุ่มละ 220 บาท

(รายละเอียดแสดงในตารางที่ 3.4)

3.3.2 วัสดุและอุปกรณ์การผลิต

จากการสำรวจ พบว่า วัสดุและอุปกรณ์ในการทอส่วนหนึ่ง กลุ่มฯ ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการในพื้นที่ ซึ่งให้การสนับสนุนมาพร้อมกับกิจกรรมในระยะแรกๆ ของการดำเนินงาน ในระยะหลังจนถึงปัจจุบัน พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่จะเป็นผู้จัดหาวัตถุดิบ วัสดุ รวมถึงอุปกรณ์การผลิตเองทั้งหมด ยกเว้นสมาชิกที่เข้ามาทำการทอที่โรงทอของกลุ่มฯ ส่วนหนึ่งจะใช้กิจกรรมที่เป็นทรัพย์สินของกลุ่มฯ สมาชิกอีกส่วนหนึ่งจะใช้ที่ทอของตนเองที่นำมาจัดวางในโรงทอของกลุ่มฯ อย่างไรก็ตามสมาชิกทุกคนจะรับผิดชอบในการจัดหาวัตถุดิบและวัสดุกันเอง รวมถึงซ่อมแซมวัสดุและอุปกรณ์การผลิตกันเอง

พิจารณาในส่วนของอุปกรณ์การผลิตที่เป็นสินทรัพย์ของกลุ่มฯ พบว่า มีเพียงไม่ชนิด อาทิ กี่ กระตุกจำนวน 23 หลัง ระวังสำหรับกรอผ้า เต่าแก๊ส ตู้เก็บเอกสาร ตลอดจนโรงทอ เป็นต้น โดยรายละเอียดของอุปกรณ์และโรงทอของกลุ่มฯ มีดังนี้

กี่กระตุก มีจำนวนทั้งสิ้น 23 หลัง โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเวียงสาในปี 2529 จำนวน 1 หลัง และปี 2531 อีกจำนวน 2 หลัง หลังจากนั้นในปี 2533 ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงาน อุตสาหกรรมจังหวัดน่านจำนวน 5 หลัง และในปี 2537 กลุ่มฯ ได้นำเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากโครงการพัฒนาจังหวัดส่วนหนึ่งจำนวน 75,000 บาท สำหรับจัดสร้างกี่ยี่อีกจำนวน 15 หลัง

จากการสำรวจ พบว่า กี่แต่ละหลังมีมูลค่าประมาณหลังละ 5,000 บาท อายุการใช้งานประมาณ 20 ปี ซึ่งสมาชิกที่ใช้งานกี่แต่ละหลัง จะต้องทำการบำรุงรักษาตัวเอง

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ในปีการผลิต 2546 นอกจากกี่ยี่ของกลุ่มฯ ที่จัดวางอยู่ในโรงทอแล้ว ยังมีสมาชิกที่นำกี่ยี่มาทำการทอที่กลุ่มฯ อีกจำนวน 10 หลัง รวมเป็นกี่ยี่ที่ทอในโรงทอของกลุ่มฯ จำนวน 33 หลัง

ระวัง หรือโก่งกว้างสำหรับกรอผ้า ซึ่งมีอยู่จำนวน 3 หลัง โดยกลุ่มฯ ได้สั่งทำขึ้นในปี 2537 ในราคาหลังละ 250 บาท อายุการใช้งานประมาณ 15 ปี

พื้นหวี (ฟิม) ในปีการผลิต 2546 ฟิมที่ใช้ในโรงทอมีจำนวน 33 อัน แบ่งเป็นพื้นหวีที่เป็นสินทรัพย์ของกลุ่มฯ จำนวน 23 อัน และที่สมาชิกจัดหาเองอีก 10 อัน รวมเป็น 33 อัน โดยที่โซ่อยู่มี 2 ขนาด คือเบอร์ 48 และเบอร์ 50 มีราคาอันละ 500 บาท อายุการใช้งานประมาณ 15 ปี

ไม้หาลาบ จากการสัมภาษณ์ พบว่า กี่แต่ละตัวจะมีไม้หาลาบขนาดใหญ่ 1 อัน ราคา 200 บาท และขนาดเล็ก 2 อันๆ ละ 100 บาท รวมมีไม้หาลาบขนาดใหญ่จำนวน 33 อัน และขนาดเล็ก 66 อัน อายุการใช้งานประมาณ 20 ปี โดยในจำนวนนี้ไม้หาลาบขนาดใหญ่ที่เป็นสินทรัพย์ของกลุ่มฯ จำนวน 10 อัน และไม้หาลาบขนาดเล็กที่เป็นสินทรัพย์ของกลุ่มฯ จำนวน 20 อัน

พัดลมเพดาน ซึ่งกลุ่มฯ ได้รับการสนับสนุนจากร้านพรดา อำเภอเวียงสา จำนวน 8 ตัว ในราคาตัวละ 600 บาท คาดว่าจะมีอายุการใช้งานประมาณ 15 ปี

ตู้เอกสาร มีจำนวน 1 หลัง ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเวียงสา ในปี 2535 ในราคาประเมิน 2,600 บาท ซึ่งกลุ่มฯ นำมาใช้ในการจัดเก็บผลิตภัณฑ์ที่ทอเสร็จ โดยคาดว่าจะมีอายุการใช้งานประมาณ 20 ปี

ตุ้กระแจก มีจำนวน 2 หลัง ซึ่งกลุ่มฯ ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชน ในปี 2535 เช่นกัน ในราคาหลังละ 1,500 บาท ซึ่งกลุ่มฯ ได้นำมาจัดวางผลิตภัณฑ์สำหรับแสดงให้กับลูกค้าที่เข้ามาที่โรงทอของกลุ่มฯ คาดว่าจะมีอายุการใช้งานประมาณ 20 ปี

ชุดรับแขก โดยกลุ่มฯ ได้จัดซื้อมาในปี 2537 จำนวน 1 ชุด ในราคา 1,700 บาท ในปัจจุบันได้จัดวางอยู่ในโรงทอผ้าของกลุ่มฯ สำหรับรับแขกหรือลูกค้าที่เข้ามาซื้อผลิตภัณฑ์กับกลุ่มฯ

นอกจากนี้กลุ่มฯ ยังมีอุปกรณ์ที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ที่ยังไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์ในการผลิตแต่อย่างใด ได้แก่ เต่าแก๊ส ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดน่าน ในปี 2538 จำนวน 1 ชุด กระทะใบบัว ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดน่าน จำนวน 2 ใบ และ กะละมัง ที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเช่นกัน โดยได้รับจำนวน 3 ใบ แต่อย่างใดก็ตามกลุ่มฯ มีโอกาสที่จะใช้ประโยชน์จากอุปกรณ์เหล่านี้ เนื่องจากมีแนวคิดที่จะทำการทอผ้าจากฝ้ายที่ย้อมสีธรรมชาติ โดยจะสมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกในโครงการฝ้ายแกมใหม่ในปลายปี 2547

อุปกรณ์การผลิตชนิดอื่นๆ ที่สมาชิกเป็นผู้จัดหาเอง โดยในส่วนของสมาชิกที่ทำการทอยังโรงทอของกลุ่มฯ จะมีอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการผลิต ดังนี้

กระสวย พิจารณาจากจำนวนสมาชิกที่ทำการทอยังโรงทอของกลุ่มฯ ซึ่งมี 33 คน โดยแต่ละคนจะมีกระสวยเฉลี่ยคนละ 2 อัน ในราคาอันละประมาณ 200 บาท มีอายุการใช้งานประมาณ 15 ปี

กรรไกร เป็นอุปกรณ์ร่วมในการผลิตชนิดหนึ่ง ซึ่งโดยเฉลี่ยคนทอหนึ่งคนจะมีกรรไกรคนละ 1 อัน ในราคาเฉลี่ยอันละ 20 บาท รวมมีกรรไกรที่ใช้อยู่ในโรงทอจำนวน 33 อัน มีอายุการใช้งานเฉลี่ย 2 ปี

สายวัด เป็นอุปกรณ์ร่วมในการผลิตเช่นกัน ซึ่งผู้ทอแต่ละคนมักจะมีคนละ 1 เส้น ในราคาเฉลี่ยเส้นละ 25 บาท รวมมีสายวัดที่ใช้อยู่ในโรงทอจำนวน 33 เส้น มีอายุการใช้งานประมาณ 3 ปี

ไม้ล้วงลาย เป็นวัสดุที่ใช้ในการล้วงลาย มีราคาอันละ 1 บาท ซึ่งผู้ทอแต่ละรายจะมีคนละประมาณ 50 อัน มีอายุการใช้งานประมาณ 3 ปี

แกนกระสวย ซึ่งเป็นวัสดุที่ทำจากเหล็ก มีราคาเฉลี่ยอันละ 0.60 บาท ซึ่งสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มฯ จะมีคนละประมาณ 100 อัน มีอายุการใช้งานประมาณ 2 ปี

(รายละเอียดการจัดหาอุปกรณ์การผลิตแสดงได้ในตารางที่ 3.5)

3.3.3 บรรจุภัณฑ์

กลุ่มฯ ได้เริ่มใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นถุงกระดาษตั้งแต่ในปี 2544 โดยคำแนะนำของอุตสาหกรรมจังหวัดน่านโดยในปีการผลิต 2545 กลุ่มฯ ได้สั่งทำขึ้นจากจังหวัดแพร่จำนวน 3,000 ใบ ในราคาใบละ 1.70 บาท และกลุ่มฯ ไปรับด้วยตนเอง และเมื่อกลางปี 2546 กลุ่มฯ ได้สั่งทำขึ้นอีกจำนวน 1,000 ใบ ในราคาเฉลี่ยใบละ 2.3 บาท โดยถุงที่กลุ่มฯ สั่งทำจะนำมาจำหน่ายให้กับสมาชิกกลุ่มฯ ที่ต้องการซื้อในราคาใบละ 3 บาท จากการสำรวจ พบว่า ในปีการผลิต 2546 กลุ่มฯ มีการใช้ถุงกระดาษไปประมาณ 1,200 ใบ ในราคาต้นทุนใบละ 1.70 บาท

นอกจากนี้กลุ่มฯ ยังมีการใช้ถุงหิ้วพลาสติกขนาดใหญ่ ราคาแพ็คละ 30 บาท ซึ่งบรรจุ 10 ใบต่อแพ็ค ซึ่งในปีการผลิต 2546 กลุ่มฯ ได้มีการใช้ถุงพลาสติกชนิดนี้ประมาณ 10 แพ็ค หรือคิดเป็นมูลค่า 300 บาท (รายละเอียดแสดงได้ในตารางที่ 3.6)

3.3.4 โรงเรือน

โรงทอของกลุ่มฯ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน จัดสร้างขึ้นในปี 2537 โดยได้รับการสนับสนุนจากโครงการพัฒนาจังหวัด ผ่านทางสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดน่าน ซึ่งใช้งบประมาณในการจัดสร้างทั้งสิ้น 300,000 บาท คาดว่าจะมีอายุการใช้งานประมาณ 20 ปี ในปีการผลิต 2546 กลุ่มฯ ได้ทำการซ่อมแซมโรงทอโดยเสียค่าใช้จ่ายไปประมาณ 20,000 บาท

3.3.5 การตรวจสอบคุณภาพและการเก็บรักษาปัจจัยการผลิต

จากการสำรวจ เนื่องจากส่วนใหญ่สมาชิกที่ทำการทอจะรับผิดชอบในการจัดหาวัตถุดิบ รวมถึงอุปกรณ์ในการทอด้วยตนเอง ดังนั้นแต่ละรายจะรับผิดชอบในการจัดเก็บและบำรุงรักษาตนเอง ในส่วนของอุปกรณ์การผลิตที่เป็นของกลุ่มฯ รวมถึงที่สมาชิกลำมาทอที่กลุ่มฯ จะถูกจัดเก็บในโรงทอของกลุ่มฯ อาทิ กี่ทอ กระจิง กระสวย และไม่ลี้วลงลาย เป็นต้น

จากการสัมภาษณ์ผู้นำกลุ่มฯ พบว่า การที่สมาชิกจัดซื้อวัตถุดิบกันเอง โดยเฉพาะไหมประดิษฐ์ ซึ่งเป็น วัตถุดิบที่สำคัญ ทำให้มีความแตกต่างทั้งในด้านของการเลือกสี และคุณภาพของไหมประดิษฐ์ ส่งผลทำให้คุณภาพของผ้าทอไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

ตารางที่ 3.4 การจัดหาวัตถุดิบหลัก

วัตถุดิบหลัก	หน่วย	ราคาต่อหน่วย (บาท)	ปริมาณต่อครั้ง	ความถี่	วิธีการขนส่ง	แหล่งที่มา
ฝ้ายเส้นยืน	เครือ	3,600	1	ไม่แน่นอน	โดยสมาชิก	ในพื้นที่
ไหมประดิษฐ์	ใจ	10	ไม่แน่นอน	2 ครั้ง/สัปดาห์	โดยสมาชิก	ซื้อจากคุณเรณูกา ชันไชยแก้ว
ดินเงินดินทอง	กลุ่ม	180	ไม่แน่นอน	2 ครั้ง/สัปดาห์	โดยสมาชิก	ซื้อจากคุณเรณูกา ชันไชยแก้ว
ดินสี	กลุ่ม	220	ไม่แน่นอน	2 ครั้ง/สัปดาห์	โดยสมาชิก	ซื้อจากคุณเรณูกา ชันไชยแก้ว

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางที่ 3.5 อุปกรณ์ และโรงเรือนการผลิต

เครื่องจักร/อุปกรณ์/โรงเรือน	จำนวน	มูลค่า (บาท/หน่วย)	มูลค่ารวม(บาท)	อายุการใช้งาน (ปี)	ปีที่ได้มา	แหล่งที่มา	ลักษณะการได้มา
กักระตุก	1 หลัง	5,000	5,000	20	2529	สำนักงานพัฒนาชุมชน อ.เวียงสา	ได้เปล่า
กักระตุก	2 หลัง	5,000	10,000	20	2531	สำนักงานพัฒนาชุมชน อ.เวียงสา	ได้เปล่า
กักระตุก	5 หลัง	5,000	25,000	20	2533	กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	ได้เปล่า
กักระตุก	15 หลัง	5,000	75,000	20	2537	บสนับสนุนจากโครงการพัฒนาจังหวัด	สั่งทำ
ระวิงกรอถ่าย (โก่งกว้าง)	3 หลัง	250	750	15	2537	สั่งทำในพื้นที่	สั่งทำ
ตู้เก็บเอกสาร	1 หลัง	2,600	2,600	20	2535	สำนักงานพัฒนาชุมชน อ.เวียงสา	ได้เปล่า
ตู้กระจก	2 หลัง	1,500	3,000	20	2535	สำนักงานพัฒนาชุมชน อ.เวียงสา	ได้เปล่า
ชุดรับแขก	1 ชุด	1,700	1,700	30	2537	ในพื้นที่	ซื้อ
พัดลมติดเพดาน	8 ตัว	600	4,800	15	2537	บสนับสนุนจากร้านพรตา อ.เวียงสา	ได้เปล่า

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

เครื่องจักร/อุปกรณ์/โรงเรือน	จำนวน	มูลค่า (บาท/หน่วย)	มูลค่ารวม(บาท)	อายุการใช้งาน (ปี)	ปีที่ได้มา	แหล่งที่มา	ลักษณะการได้มา
โรงทอ	1 หลัง	300,000	300,000	30	2537	งบสนับสนุนจากโครงการพัฒนาจังหวัด	ได้เปล่า
กระสวย	66 อัน	200	13,200	15	-	จากการสนับสนุนและของสมาชิก	ได้เปล่าและจัดซื้อ
กรรไกร	33 อัน	20	660	2	-	ร้านค้าในพื้นที่	ซื้อ
สายวัด	33 เส้น	25	825	3	-	ร้านค้าในพื้นที่	ซื้อ
พินหวี	33 อัน	500	16,500	15	-	จากการสนับสนุนและของสมาชิก	ได้เปล่าและจัดซื้อ
ไม้หลาบ (ใหญ่)	33 อัน	200	6,600	20	-	จากการสนับสนุนและของสมาชิก	ได้เปล่าและจัดซื้อ
ไม้หลาบ (เล็ก)	66 อัน	100	6,600	20	-	จากการสนับสนุนและของสมาชิก	ได้เปล่าและจัดซื้อ
ไม้ล้วงลาย	1,650 อัน	1	1,650	3	-	ในพื้นที่	ดัดแปลงจากเศษไม้
แกนกระสวย	3,300 อัน	0.60	1,980	2	-	ในพื้นที่	ซื้อ

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางที่ 3.6 การจัดหาบรรจุภัณฑ์

วัตถุดิบหลัก	หน่วย	ราคาต่อหน่วย (บาท)	ปริมาณต่อครั้ง	ความถี่	วิธีการขนส่ง	แหล่งที่มา
ถุงกระดาษ	ใบ	2.3	1,000	1 ครั้ง/ปี	โดยกลุ่มฯ	ร้านค้าในจังหวัดแพร่
ถุงพลาสติก	แพ็ค	30	2	5 ครั้ง/ปี	โดยกลุ่มฯ	ร้านค้าในชุมชน

ที่มา : จากการสำรวจ

3.4 แรงงานและการจ้างงาน

3.4.1 การใช้แรงงานในการผลิต

ถึงแม้จำนวนสมาชิกของกลุ่มฯ ที่มีถึง 130 คน ซึ่งทั้งหมดเป็นแรงงานหญิง แต่คำสั่งซื้อจากลูกค้าที่ผ่านเข้ามายังกลุ่มฯ จะถูกกระจายให้กับสมาชิกที่ทำการทอ ณ โรงทอของกลุ่มฯ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 33 คน โดยที่เหลืออีก 97 คน ซึ่งทำการทอที่บ้านของตนเอง จะทำการทอและนำผลิตภัณฑ์มาฝากขายกับกลุ่มฯ และจะได้รับการแบ่งคำสั่งซื้อจากกลุ่มฯ ในกรณีที่กำลังการผลิตของสมาชิกที่ทอในโรงทอมีไม่เพียงพอ

เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่ใช้การทอผ้าเป็นอาชีพเสริม ดังนั้นเวลาในการทอผ้าของสมาชิกแต่ละรายจึงไม่แน่นอน แต่ส่วนใหญ่พบว่าสมาชิกที่เข้ามาทำการทอที่โรงทอของกลุ่มฯ มักจะเข้ามาทำการทอเวลาประมาณ 9.00 น. ถึง 17.00 น. ทุกวัน ส่วนสมาชิกที่ทอที่บ้านของตนเองมักมีช่วงเวลาในการทอไม่แน่นอน และพบว่าในช่วงฤดูการเกษตรหรือฤดูเก็บเกี่ยว เวลาในการทอผ้าของสมาชิกจะลดลง เนื่องจากต้องให้เวลากับการเกษตรที่เป็นอาชีพหลัก

3.4.2 การจ้างงาน

กลุ่มฯ ไม่ได้ให้ค่าตอบแทนแก่สมาชิกในรูปของค่าจ้างในการผลิต ทั้งนี้ผลตอบแทนที่สมาชิกจะได้รับ คือ ส่วนต่างของราคาที่สมาชิกนำมาฝากขายที่กลุ่มฯ กับต้นทุนการผลิตที่สมาชิกคำนวณ ซึ่งจะหักเงินจากการจำหน่ายเข้ากลุ่มฯ โดยคิดจากความยาวของผ้าทอที่เมตรละ 1 บาท ทั้งนี้ในการตั้งราคาฝากจำหน่ายจะพิจารณาจากชนิดของผ้าทอและคุณภาพและความสวยงาม และพบว่าสมาชิกจะได้รับเงินจากการฝากขายหลังจากผลิตภัณฑ์ชิ้นนั้นๆ ได้ถูกจำหน่ายแล้ว

3.5 ต้นทุนและผลตอบแทน

การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตของกลุ่มฯ นอกจากจะคำนวณต้นทุนวัตถุดิบ ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่ายในการผลิตอื่นๆ แล้ว ยังได้คำนวณค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิต รวมถึงค่าใช้จ่ายอื่นๆ ด้านการผลิตและการตลาด ทั้งที่เป็นเงินสดและไม่เป็นเงินสด

เมื่อพิจารณาด้านต้นทุนการผลิตของกลุ่มฯ พบว่า ผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มีต้นทุนในส่วนของค่าแรงในการผลิตสูงเป็นอันดับแรก รองลงไปเป็นต้นทุนในส่วนของวัตถุดิบและค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิต ตามลำดับ มีเพียง ผลิตภัณฑ์ที่เป็นผ้าพื้นชนิดต่างๆ ที่มีต้นทุนส่วนใหญ่อยู่ในส่วนของต้นทุนวัตถุดิบ รองลงไปเป็นต้นทุนในส่วนของค่าแรงและค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิต และพบว่าผ้าชุดสอดดินเงินดินทองมีสัดส่วนของต้นทุนวัตถุดิบและต้นทุนค่าแรงในการผลิตที่เท่ากัน

ในด้านผลตอบแทนด้านการผลิต พบว่า ผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ให้ผลตอบแทนที่เป็นบวก มีเพียงผลิตภัณฑ์ 4 ชนิดที่ให้อัตราผลตอบแทนที่เป็นลบ ได้แก่ ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดดิน ผ้าชุดธรรมดาไม่สอดดิน ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ลวดดิน และผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่สอดดินยกดอก โดยรายละเอียดของต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิต สามารถอธิบายแยกตามรายผลิตภัณฑ์ ดังนี้

ผ้าถุงลายม่าน

ต้นทุนในส่วนการผลิตของผลิตภัณฑ์ชนิดนี้เท่ากับ 234.45 บาท ซึ่งต้นทุนโดยส่วนใหญ่ร้อยละ 66.54 อยู่ในส่วนของค่าแรงในการทอและค่าจ้างในการเก็บเขา รองลงไปเป็นต้นทุนในส่วนของวัตถุดิบที่เป็นฝ้ายและไหมประดิษฐ์ รวมถึงค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิต โดยมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 28.15 และ 4.63 ตามลำดับ

พิจารณาผลตอบแทนเปรียบเทียบกับราคาที่สามารถนำมาฝากขายที่ 280 บาท พบว่า มีผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรเท่ากับ 56.40 บาท ให้ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดที่ 206.40 บาท และให้ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดที่ 45.55 บาท ส่งผลให้มีอัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 20.14 ให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 73.71 และให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 16.27

ผ้าถุงลายปล้อง

ต้นทุนในส่วนการผลิตของผลิตภัณฑ์ชนิดนี้เท่ากับ 234.45 บาท ซึ่งต้นทุนโดยส่วนใหญ่ร้อยละ 66.54 อยู่ในส่วนของค่าแรงในการทอและค่าจ้างในการเก็บเขา รองลงไปเป็นต้นทุนในส่วนของวัตถุดิบที่เป็นฝ้ายและไหมประดิษฐ์ รวมถึงค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิต โดยมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 28.15 และ 4.63 ตามลำดับ

พิจารณาผลตอบแทนเปรียบเทียบกับราคาที่สามารถนำมาฝากขายที่ 280 บาท พบว่า มีผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรเท่ากับ 56.40 บาท ให้ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดที่ 206.40 บาท และให้ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดที่ 45.55 บาท ส่งผลให้มีอัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 20.14 ให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 73.71 และให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 16.27

ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น

ต้นทุนในส่วนการผลิตของผลิตภัณฑ์ชนิดนี้เท่ากับ 344.76 บาท ซึ่งต้นทุนโดยส่วนใหญ่ร้อยละ 59.75 อยู่ในส่วนของค่าแรงในการทอและค่าจ้างในการเก็บเขา รองลงไปเป็นต้นทุนในส่วนของวัตถุดิบที่เป็นฝ้ายไหมประดิษฐ์ และดินเงินดินทอง รวมถึงค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิต โดยมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 35.82 และ 3.96 ตามลำดับ

พิจารณาผลตอบแทนเปรียบเทียบกับราคาที่สามารถนำมาฝากขายที่ 300 บาท พบว่า มีผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรเป็นลบเท่ากับ - 31.10 บาท ให้ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดที่ 168.90 บาท และให้ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดเป็นลบที่ - 44.76 บาท ส่งผลให้มีอัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคาขายมีค่าเป็นลบคิดเป็นร้อยละ 10.37 ให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 56.30 และให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขายมีค่าเป็นลบคิดเป็นร้อยละ 14.92

ผ้าถุงตีนทอง

ต้นทุนในส่วนการผลิตของผลิตภัณฑ์ชนิดนี้เท่ากับ 367.26 บาท ซึ่งต้นทุนโดยส่วนใหญ่ร้อยละ 56.09 อยู่ในส่วนของค่าแรงในการทอและค่าจ้างในการเก็บเขา รองลงไปเป็นต้นทุนในส่วนของวัตถุดิบที่เป็นฝ้ายไหมประดิษฐ์ และดินเงินดินทอง รวมถึงค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิต โดยมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 39.75 และ 3.72 ตามลำดับ

พิจารณาผลตอบแทนเปรียบเทียบกับราคาที่สามารถนำมาฝากขายที่ 400 บาท พบว่า มีผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรเท่ากับ 46.40 บาท ให้ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดที่ 246.40 บาท และให้ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดที่ 32.74 บาท ส่งผลให้มีอัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 11.60 ให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 61.60 และให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 8.19

ผ้าถุงตีนทองยกดอก

ต้นทุนในส่วนการผลิตของผลิตภัณฑ์ชนิดนี้เท่ากับ 414.60 บาท ซึ่งต้นทุนโดยส่วนใหญ่ร้อยละ 61.75 อยู่ในส่วนของค่าแรงในการทอและค่าจ้างในการเก็บเขา รองลงไปเป็นต้นทุนในส่วนของวัตถุดิบที่เป็นฝ้ายไหมประดิษฐ์ และดินเงินดินทอง รวมถึงค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิต โดยมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 34.01 และ 3.86 ตามลำดับ

พิจารณาผลตอบแทนเปรียบเทียบกับราคาที่สามารถนำมาฝากขายที่ 500 บาท พบว่า มีผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรเท่ากับ 101.40 บาท ให้ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดที่ 351.40 บาท และให้ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดที่ 85.40 บาท ส่งผลให้มีอัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 20.28 ให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 70.28 และให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 17.08

ผ้าพื้นธรรมดา

ต้นทุนในส่วนการผลิตของผลิตภัณฑ์ชนิดนี้เท่ากับ 223.22 บาท ซึ่งต้นทุนโดยส่วนใหญ่ร้อยละ 64.51 อยู่ในส่วนของต้นทุนวัตถุดิบที่เป็นฝ้ายและไหมประดิษฐ์ รองลงไปเป็นต้นทุนในส่วนของค่าแรงในการทอ รวมถึงค่าจ้างในการเก็บเขา และค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิต โดยมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 30.91 และ 3.86 ตามลำดับ

พิจารณาผลตอบแทนเปรียบเทียบกับราคาที่สามารถนำมาฝากขายที่ 280 บาท พบว่า มีผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรเท่ากับ 65.40 บาท ให้ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดที่ 125.40 บาท และให้ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดที่ 56.78 บาท ส่งผลให้มีอัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 23.36 ให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 44.78 และให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 20.28

ผ้าพื้นสอดด้น

ต้นทุนในส่วนการผลิตของผลิตภัณฑ์ชนิดนี้เท่ากับ 397.14 บาท ซึ่งต้นทุนโดยส่วนใหญ่ร้อยละ 74.03 อยู่ในส่วนของต้นทุนวัตถุดิบที่เป็นผ้าฝ้าย ไหมประดิษฐ์ และดินเงินดินทอง รองลงไปเป็นต้นทุนในส่วนของคุณค่าแรงในการทอรวมถึงค่าจ้างในการเก็บเขา และค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิต โดยมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 22.41 และ 3.16 ตามลำดับ

พิจารณาผลตอบแทนเปรียบเทียบกับราคาที่สามารถนำมาฝากขายที่ 540 บาท พบว่า มีผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรเท่ากับ 155.40 บาท ให้ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดที่ 235.40 บาท และให้ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดที่ 142.86 บาท ส่งผลให้มีอัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 28.78 ให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 43.59 และให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 26.46

ผ้าพื้นด้นสี

ต้นทุนในส่วนการผลิตของผลิตภัณฑ์ชนิดนี้เท่ากับ 433.00 บาท ซึ่งต้นทุนโดยส่วนใหญ่ร้อยละ 77.14 อยู่ในส่วนของต้นทุนวัตถุดิบที่เป็นผ้าฝ้าย ไหมประดิษฐ์ และด้นสี รองลงไปเป็นต้นทุนในส่วนของคุณค่าแรงในการทอรวมถึงค่าจ้างในการเก็บเขา และค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิต โดยมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 20.55 และ 1.94 ตามลำดับ

พิจารณาผลตอบแทนเปรียบเทียบกับราคาที่สามารถนำมาฝากขายที่ 600 บาท พบว่า มีผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรเท่ากับ 175.40 บาท ให้ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดที่ 255.40 บาท และให้ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดที่ 167.00 บาท ส่งผลให้มีอัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 29.23 ให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 42.57 และให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 27.83

ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)

ต้นทุนในส่วนการผลิตของผลิตภัณฑ์ชนิดนี้เท่ากับ 508.95 บาท ซึ่งต้นทุนโดยส่วนใหญ่ร้อยละ 61.30 อยู่ในส่วนของค่าแรงในการทอและค่าจ้างในการเก็บเขา รองลงไปเป็นต้นทุนในส่วนของคุณค่าแรงในวัตถุดิบที่เป็นผ้าฝ้าย และไหมประดิษฐ์ และค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิต โดยมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 33.79 และ 4.59 ตามลำดับ

พิจารณาผลตอบแทนเปรียบเทียบกับราคาที่สามารถนำมาฝากขายที่ 500 บาท พบว่า มีผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรเท่ากับ 14.14 บาท ให้ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดที่ 314.40 บาท และให้ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดเป็นลบที่ - 8.95 บาท ส่งผลให้มีอัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 2.88 ให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 62.88 และให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขายมีค่าเป็นลบคิดเป็นร้อยละ -1.79

ผ้าชุดสอดดินเงินดินทอง

ต้นทุนในส่วนของผลผลิตของผลิตภัณฑ์ชนิดนี้เท่ากับ 651.56 บาท ซึ่งต้นทุนโดยส่วนใหญ่อยู่ในส่วนของค่าแรงในการทอรวมถึงค่าจ้างในการเก็บเขา และต้นทุนวัตถุดิบที่เป็นฝ้ายและดินเงินดินทอง ซึ่งมีสัดส่วนที่เท่ากันคิดเป็นร้อยละ 47.88 โดยมีค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิตมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 3.98

พิจารณาผลตอบแทนเปรียบเทียบกับราคาที่สามารถนำมาฝากขายที่ 700 บาท พบว่า มีผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรเท่ากับ 74.40 บาท ให้ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดที่ 374.40 บาท และให้ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดที่ 48.44 บาท ส่งผลให้มีอัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 10.63 ให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 53.49 และให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 6.92

ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงดิน)

ต้นทุนในส่วนของผลผลิตของผลิตภัณฑ์ชนิดนี้เท่ากับ 799.74 บาท ซึ่งต้นทุนโดยส่วนใหญ่ร้อยละ 51.52 อยู่ในส่วนของค่าแรงในการทอและค่าจ้างในการเก็บเขา รองลงไปเป็นต้นทุนในส่วนของวัตถุดิบที่เป็นฝ้ายและดินเงินดินทอง รวมถึงค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิต โดยมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 44.01 และ 4.27 ตามลำดับ

พิจารณาผลตอบแทนเปรียบเทียบกับราคาที่สามารถนำมาฝากขายที่ 750 บาท พบว่า มีผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรเป็นลบเท่ากับ - 15.60 บาท ให้ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดที่ 384.40 บาท และให้ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดเป็นลบที่ - 49.74 บาท ส่งผลให้มีอัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคาขายมีค่าเป็นลบคิดเป็นร้อยละ - 2.08 ให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 51.25 และให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขายมีค่าเป็นลบคิดเป็นร้อยละ - 6.63

ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดดินยกดอก

ต้นทุนในส่วนของผลผลิตของผลิตภัณฑ์ชนิดนี้เท่ากับ 849.01 บาท ซึ่งต้นทุนโดยส่วนใหญ่ร้อยละ 48.53 อยู่ในส่วนของค่าแรงในการทอและค่าจ้างในการเก็บเขา รองลงไปเป็นต้นทุนในส่วนของวัตถุดิบที่เป็นฝ้ายและดินเงินดินทอง รวมถึงค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิต โดยมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 47.35 และ 3.94 ตามลำดับ

พิจารณาผลตอบแทนเปรียบเทียบกับราคาที่สามารถนำมาฝากขายที่ 800 บาท พบว่า มีผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรเป็นลบเท่ากับ - 15.60 บาท ให้ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดที่ 384.40 บาท และให้ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดเป็นลบที่ - 49.01 บาท ส่งผลให้มีอัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคาขายมีค่าเป็นลบคิดเป็นร้อยละ -1.95 ให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 48.05 และให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขายมีค่าเป็นลบคิดเป็นร้อยละ - 6.13

ผ้าชุดลายคำเคียบสอดดินยกดอกเต็มผืน

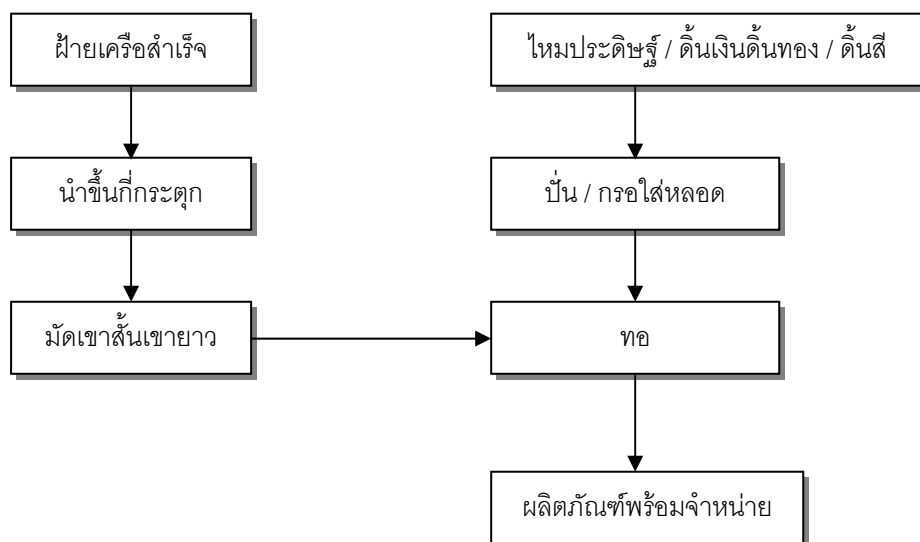
ต้นทุนในส่วนการผลิตของผลิตภัณฑ์ชนิดนี้เท่ากับ 838.49 บาท ซึ่งต้นทุนโดยส่วนใหญ่ร้อยละ 49.14 อยู่ในส่วนของค่าแรงในการทอและค่าจ้างในการเก็บเขา รองลงไปเป็นต้นทุนในส่วนของวัตถุดิบที่เป็นฝ้าย และดินชนิดต่างๆ ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิต โดยมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 46.75 และ 3.92 ตามลำดับ

พิจารณาผลตอบแทนเปรียบเทียบกับราคาที่สามารถนำมาฝากขายที่ 900 บาท พบว่า มีผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรเท่ากับ 94.40 บาท ให้ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดที่ 494.40 บาท และให้ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดที่ 61.51 บาท ส่งผลให้มีอัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 10.49 ให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 54.93 และให้อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขายคิดเป็นร้อยละ 6.83

รายละเอียดของต้นทุนและผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์หลักทั้ง 13 ชนิด แสดงในตาราง ภาคผนวก ค.

3.6 กรรมวิธีการผลิต

การผลิตของสมาชิกกลุ่มฯ เริ่มจากการเตรียมวัตถุดิบ ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มทอผ้าทั่วไป เนื่องจากสมาชิกมักจะซื้อฝ้ายเส้นยืนที่เป็นฝ้ายเครื่องสำเร็จรูปในราคาเครื่องละ 3,600 บาท ซึ่งจะทอได้ยาวประมาณ 200 เมตร ทำให้ลดขั้นตอนการผลิตในส่วนของการปั่นด้าย กรอด้าย สอดพันหวี และการนำฝ้ายขึ้นม้วนฝ้ายและม้วนก๊อปปี้ นอกจากนี้ยังมีการจ้างงานในส่วนของการมัดเขาสั้นและเขายาวในราคาเครื่องละ 600 บาท ในส่วนของ การเตรียมไหมประดิษฐ์สำหรับใช้เป็นเส้นพุ่งและดินชนิดต่างๆ สมาชิกแต่ละรายจะทำการปั่นและกรอใส่หลอด กระสวยกันเอง จากนั้นจะทำการทอจนเป็นผลิตภัณฑ์ต่อไป (แผนภาพที่ 3.1)

แผนภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการผลิตผ้าทอ

3.7 การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต

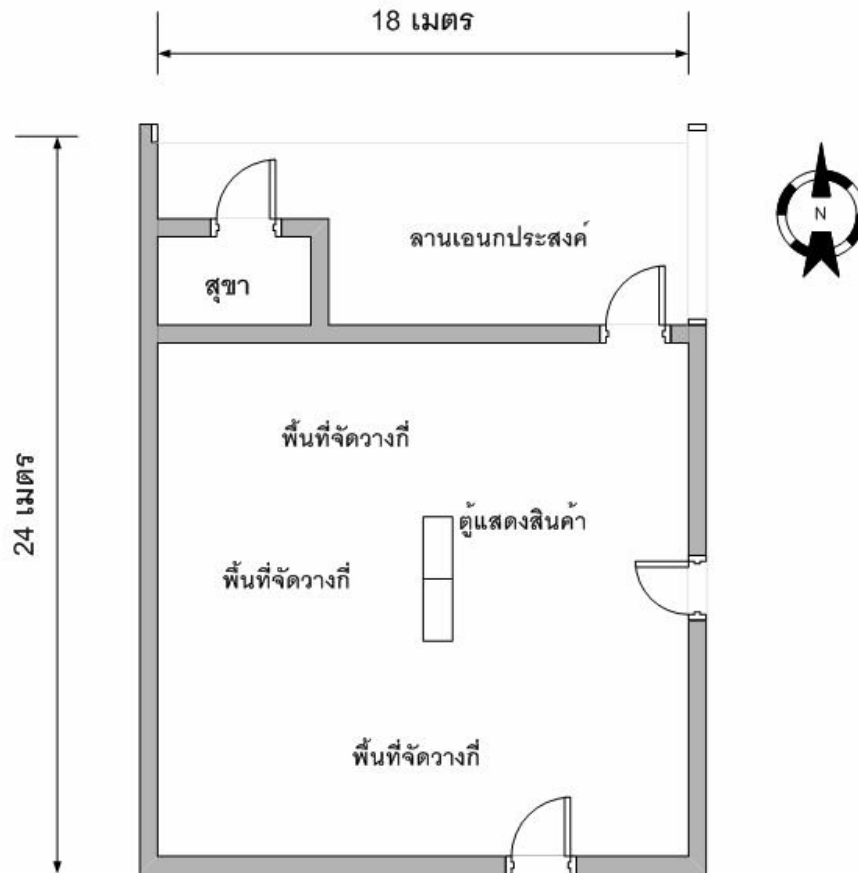
การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตของกลุ่มฯ จากการสำรวจยังคงเป็นเทคโนโลยีอย่างง่ายที่เกิดจากประสบการณ์ในการผลิต และความพยายามแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขั้นตอนของการผลิต เช่น ในอดีตสมาชิกมักประสบปัญหาดินที่นำมาใช้ทอมีหักงอได้ง่าย ซึ่งส่งผลให้ผลิตภัณฑ์จำหน่ายไม่ได้และถูกตำหนิจากลูกค้า สมาชิกจึงใช้วิธีนำดินที่จัดซื้อมา ปั่นออกจากหลอดทပ်ไว้ 2 คืน ก่อนนำมาทอร่วมกับไหมประดิษฐ์ หรือนำดินไปตากแดดก่อนนำมาทอ ซึ่งช่วยลดปัญหาดินหักงอได้ส่วนหนึ่ง

ด้านการพัฒนาเทคโนโลยี ส่วนหนึ่งเป็นการพัฒนาลวดลายของผ้าทอรวมถึงการเลือกใช้สี อาทิ ผ้าทอลายม่าน ซึ่งนอกจากสมาชิกจะอนุรักษ์ลวดลายและรูปแบบเดิมๆ ไว้ ยังได้ร่วมกันคิดและออกแบบลวดลายใหม่ และการใช้สีที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้กลุ่มฯ ได้เริ่มประยุกต์ผลิตผลิตภัณฑ์ดังกล่าวในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา

3.8 สภาพและผังของสถานที่ผลิต

โรงทอของกลุ่มฯ จัดสร้างขึ้นในปี 2537 โดยการสนับสนุนจากโครงการพัฒนาจังหวัดผ่านทางสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดน่าน ให้งบสนับสนุนจำนวน 375,000 บาท โดยแบ่งเงินส่วนหนึ่งจำนวน 75,000 บาทไปจัดสร้างที่จำนวน 15 หลัง ที่เหลือจำนวน 300,000 บาท ได้นำมาจัดสร้างโรงทอที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นที่สาธารณะของหมู่บ้าน โดยบริเวณด้านทิศตะวันออกของโรงทอประมาณ 5 เมตร เป็นอาคารเอนกประสงค์ของหมู่บ้านและมีการจัดวางจักรอุตสาหกรรมของเครื่องข่ายระดับตำบลเพื่อการผลิตและแปรรูปผ้าทอ

โรงทอของกลุ่มฯ มีลักษณะเป็นอาคารชั้นเดียว ตัวผนังก่อปูน โดยผนังปูนทางด้านทิศตะวันออกและทิศใต้ได้ก่อปูนสูงประมาณ 2.5 เมตร โดยด้านบนติดไม้ระแนงจรดเพดาน สำหรับให้อากาศถ่ายเท มีการแบ่งพื้นที่การใช้งานเป็น 2 ส่วน โดยส่วนแรกเป็นบริเวณที่ได้มีการจัดตั้งที่กระตุกจำนวน 33 หลัง (ปัจจุบันเหลือ 28 หลัง) ตลอดจนอุปกรณ์และตู้ไซ่วผลิตภัณฑ์ มีผนังปูนกันและมีประตูเชื่อมต่อกับส่วนที่ 2 ซึ่งเป็นพื้นที่เอนกประสงค์ รวมขนาดความกว้าง 18 เมตร ยาว 24 เมตร โดยด้านทิศตะวันตกของพื้นที่ส่วนนี้ได้มีการจัดสร้างสุขาขึ้น 1 แห่ง (แผนภาพที่ 3.2)

แผนภาพที่ 3.2 ผังสถานประกอบการ

3.9 การจัดการของเสียที่เกิดจากกระบวนการผลิต

ของเสียจากกระบวนการผลิตมีน้อยมาก เนื่องจากผลิตภัณฑ์ทั้งหมดทอจากไหมประดิษฐ์ และดินชนิดต่างๆ และไม่มีการยอมฝ้ายเพื่อนำมาใช้ในการทอ ทำให้ไม่มีปัญหาในเรื่องมลพิษจากการใช้สีย้อมผ้า อีกทั้งสมาชิกทั้งหมดรับผิดชอบในการจัดหาปัจจัยการผลิตรวมถึงจัดการเศษเหลือทิ้งจากการผลิตเองทั้งหมด ทำให้ไม่เป็นการระงับการจัดการของเสียให้กับกลุ่มฯ

3.10 การควบคุมและตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์

สมาชิกที่ทำการทอ ณ โรงทอของกลุ่มฯ มักจะให้คำแนะนำกันในช่วงขั้นตอนของการผลิต ตั้งแต่การใช้สีของไหมประดิษฐ์ ลวดลายในการทอ รวมถึงให้คำแนะนำกันเมื่อประสบปัญหาในการผลิต ทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ทอจากโรงทอมักไม่ประสบปัญหาในเรื่องของคุณภาพมากนัก ต่างจากผ้าทอที่สมาชิกไปทอที่บ้านของตนเอง ซึ่งมักจะตัดสินใจในด้านการผลิตเอง ทั้งการใช้สี การออกแบบลวดลายผ้า รวมถึงแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงขั้นตอนการผลิต ทำให้ในบางครั้งคุณภาพของผ้าทอมีมาตรฐานไม่ดีเท่าที่ควร

การจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น เมื่อสมาชิกนำสินค้ามาฝากจำหน่ายยังกลุ่มฯ สมาชิกจะร่วมกันให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขในครั้งต่อไป ทั้งนี้ผลิตภัณฑ์ผ้าทอที่มีคุณภาพไม่ได้มาตรฐานก็จะได้รับราคาฝากขายที่ต่ำกว่าผลิตภัณฑ์ชิ้นอื่นๆ ที่มีคุณภาพที่ดีกว่า

ในส่วนของการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ พบว่า ผลิตภัณฑ์บางส่วนที่สมาชิกทอเพื่อรอจำหน่ายจะจัดเก็บในตู้กระจกซึ่งใช้แสดงสินค้าของกลุ่มฯ ผลิตภัณฑ์บางส่วนหลังจากที่ทอเสร็จสมาชิกจะนำไปเก็บรักษาไว้ที่บ้านของตนเอง

3.11 ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือด้านการผลิต

3.11.1 ปัญหาด้านการผลิต

จากการสำรวจ พบว่า ทักษะและความชำนาญในการทอของสมาชิกกลุ่มฯ ไม่เท่ากัน ส่งผลทำให้คุณภาพของผลิตภัณฑ์ไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการที่สมาชิกส่วนใหญ่ทำการทอที่บ้านของตนเอง จัดหาวัตถุดิบกันเอง รวมถึงไม่ได้ปรึกษากันในเรื่องของการใช้สีและลวดลายที่ทอ ต่างจากสมาชิกที่เข้ามาทำการทอที่กลุ่มฯ ซึ่งมักจะให้คำแนะนำแก่กันทั้งในเรื่องการออกแบบลายผ้าและการใช้สีของไหมประดิษฐ์

นอกจากนี้ยังพบว่าการรวมกลุ่มฯ กันเป็นเครือข่ายระดับตำบลเพื่อการผลิตและแปรรูปผ้าทอ ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกที่ทำการทอจำนวน 5 หมู่บ้านในพื้นที่เดียวกัน ยังไม่เกิดผลเป็นรูปธรรม ถึงแม้จะมีการจัดซื้อจักรอุตสาหกรรมสำหรับนำมาแปรรูปผ้าทอจำนวนหนึ่ง รวมถึงการได้รับการฝึกอบรมในเบื้องต้นเกี่ยวกับแปรรูปผ้าทอ แต่ยังไม่มีการดำเนินงานที่อย่างเป็นรูปธรรม

3.11.2 ความต้องการด้านการผลิตของกลุ่มฯ

สมาชิกกลุ่มฯ ต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่สนับสนุนด้านการฝึกอบรมด้านการย้อมสีธรรมชาติ การฝึกอบรมเพิ่มทักษะการทอผ้า และต้องการใช้ประโยชน์จากจักรเย็บอุตสาหกรรมที่อยู่ในเครือข่ายระดับตำบลเพื่อการผลิตและแปรรูปผ้าทอ ให้เกิดประโยชน์ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ผ้าทอเป็นผลิตภัณฑ์ในรูปแบบอื่น เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า

บทที่ 4

การตลาด

4.1 การบริหารการตลาดและการวางแผนการตลาด

4.1.1 การบริหารการตลาด

พิจารณาจากโครงสร้างองค์กรของกลุ่มฯ ถึงแม้จะมีคณะกรรมการที่รับผิดชอบด้านการตลาดโดยตรง แต่ในทางปฏิบัติสมาชิกทุกคนที่ทำการทอ ณ โรงทอของกลุ่มฯ จะช่วยกันทำหน้าที่ด้านการตลาดร่วมกัน โดยเฉพาะการรับคำสั่งซื้อจากลูกค้าที่ผ่านเข้ามายังโรงทอของกลุ่มฯ โดยสมาชิกทุกคนที่ทำการทอ ณ โรงทอสามารถรับคำสั่งซื้อได้ทุกคน จากนั้นจะแบ่งคำสั่งซื้อให้กับสมาชิกที่ทอในโรงทอ ซึ่งหากกำลังการผลิตในโรงทอไม่พอก็จะกระจายคำสั่งซื้อไปยังสมาชิกที่ทำการทอที่บ้านของตนเอง

การรับคำสั่งซื้อ หากเป็นลูกค้าต่างพื้นที่หรือต่างจังหวัด จะต้องมีการวางมัดจำไว้จำนวนหนึ่ง หากเป็นลูกค้าในพื้นที่ที่ไม่มีกรวางมัดจำแต่อย่างใด นอกจากนี้จะมีการตกลงวันรับมอบสินค้า โดยลูกค้าจะต้องเข้ามารับสินค้าที่กลุ่มฯ เอง นอกจากนั้นยังต้องรับภาระในการขนส่งรวมถึงบรรจุภัณฑ์ในการขนส่งเองทั้งหมด

ด้านการจัดจำหน่าย นอกจากคำสั่งซื้อของลูกค้าที่เข้ามายังกลุ่มฯ โดยตรง กลุ่มฯ ยังมีสมาชิกที่ทำหน้าที่เป็นพ่อค้าคนกลางคอยรับซื้อสินค้าของกลุ่มฯ ไปจำหน่าย คือ นางเรณูภา จันใจแก้ว อีกทั้งยังช่วยรับคำสั่งซื้อจากลูกค้ารายอื่นๆ อีกทางหนึ่ง

ด้านการประชาสัมพันธ์ ประธานกลุ่มฯ จะร่วมดำเนินการร่วมกับคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ในด้านนี้โดยตรง โดยมักจะนำแผ่นพับซึ่งเป็นเอกสารเผยแพร่ของกลุ่มฯ ที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานในพื้นที่นำไปแจกจ่าย เมื่อมีโอกาสเข้าร่วมการประชุมหรืออบรมกับหน่วยงานต่างๆ หรือเมื่อมีลูกค้าหรือเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่างๆ เข้ามาศึกษาดูงาน ณ โรงทอของกลุ่มฯ

4.1.2 การวางแผนการตลาด

จากการสัมภาษณ์ผู้นำกลุ่มฯ พบว่า กลุ่มฯ วางแผนที่จะขยายช่องทางจัดจำหน่ายของกลุ่มฯ ให้กว้างขึ้น โดยจะดำเนินเรื่องขอใช้ประโยชน์จากจักรอุตสาหกรรมของกลุ่มเครือข่ายการแปรรูป ซึ่งจัดตั้งตั้งใน ณ อาคารเอนกประสงค์ของหมู่บ้านติดกับโรงทอของกลุ่มฯ ซึ่งไม่ได้มีการนำมาใช้ประโยชน์แต่อย่างใด นำมาใช้ในการแปรรูปผ้าทอเป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับตัวสินค้าได้

นอกจากนี้ในปีการผลิต 2548 กลุ่มฯ วางแผนที่จะส่งทำถุงกระดาษแบบใหม่ขึ้น ให้มีรูปแบบที่สวยงามและสามารถดึงดูดความสนใจจากลูกค้าได้ โดยในขั้นต้นวางแผนที่จะสั่งทำจำนวน 1,000-2,000 ใบ

4.2 การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์

พิจารณาการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ ตั้งแต่ที่มีการจัดตั้งกลุ่มฯ ขึ้นในปี 2529 พบว่า ในช่วงแรกของการดำเนินงาน กลุ่มฯ ได้ทำการผลิตผ้าพื้นและผ้าขาวม้า หลังจากนั้นในปี 2534 ได้เริ่มมีการผลิตผ้าถุง

พร้อมกับการพัฒนาลวดลายและเทคนิคในการทอเรื่อยมา จนในปี 2537 เริ่มทำการทอผ้าปูโต๊ะและผ้าชุดสำหรับตัดเสื้อผ้า และหลังจากนั้นในปี 2540 ได้ทำการผลิตผ้าเช็ดหน้าเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งชนิด (ตารางที่ 4.1)

กลุ่มฯ ได้พัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอชนิดต่างๆ ดังกล่าว ทั้งในด้านลวดลายใหม่พร้อมกับการอนุรักษ์ลวดลายดั้งเดิมในพื้นที่ รวมถึงสมาชิกได้พัฒนาทักษะฝีมือในการทอผ้าของตนให้มีความชำนาญมากยิ่งขึ้น ส่วนด้านการฝึกอบรม พบว่า ในแต่ละปีกลุ่มฯ มักจะได้รับการฝึกอบรมด้านการตลาดจากอุตสาหกรรมจังหวัดน่าน นอกเหนือจากการฝึกอบรมในด้านการทอผ้า

ในด้านบรรจุภัณฑ์ พบว่า กลุ่มฯ เริ่มมีแนวคิดที่จะใช้ถุงกระดาษมาเป็นบรรจุภัณฑ์มาตั้งแต่ที่ได้เริ่มจัดตั้งกลุ่มฯ แต่เนื่องจากในขณะนั้นกลุ่มฯ ยังขาดแคลนในเรื่องของงบประมาณในด้านนี้ จึงยังไม่ได้ดำเนินการ หลังจากนั้นในปี 2544 กลุ่มฯ ได้ขอรับการสนับสนุนจากสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดน่านในด้านคำแนะนำในการทำถุงกระดาษ ซึ่งทางอุตสาหกรรมจังหวัดน่านได้ออกแบบถุงกระดาษมาให้กลุ่มฯ เลือกและได้สั่งทำตามรูปแบบดังกล่าว และในปัจจุบันกลุ่มฯ เห็นว่ารูปแบบของถุงกระดาษที่ใช้อยู่ยังไม่สวยงามเท่าที่ควร จึงได้วางแผนที่จะสั่งทำถุงกระดาษขึ้นใหม่ในปีการผลิต 2548 ที่มีรูปแบบที่สวยงามกว่าเดิม แต่ก็มีต้นทุนต่อใบสูงถึงใบละกว่า 10 บาท โดยกลุ่มฯ คาดว่าจะสั่งทำในเบื้องต้นจำนวน 1,000-2,000 ใบ

ตารางที่ 4.1 การพัฒนาผลิตภัณฑ์

ประเภท	ปีการผลิต (พ.ศ.)																	
	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46
ผ้าพื้น	●																	●
ผ้าถุง						●												●
ผ้าชุด									●									●
ผ้าปูโต๊ะ									●									●
ผ้าขาวม้า	●																	●
ผ้าเช็ดหน้า																		●

หมายเหตุ : ● — ● หมายถึง ช่วงเวลาที่มีการผลิต
● - - - - - ● หมายถึง ช่วงเวลาที่มีการพัฒนา

ที่มา : จากการสำรวจ

4.3 ช่องทางการจัดจำหน่าย

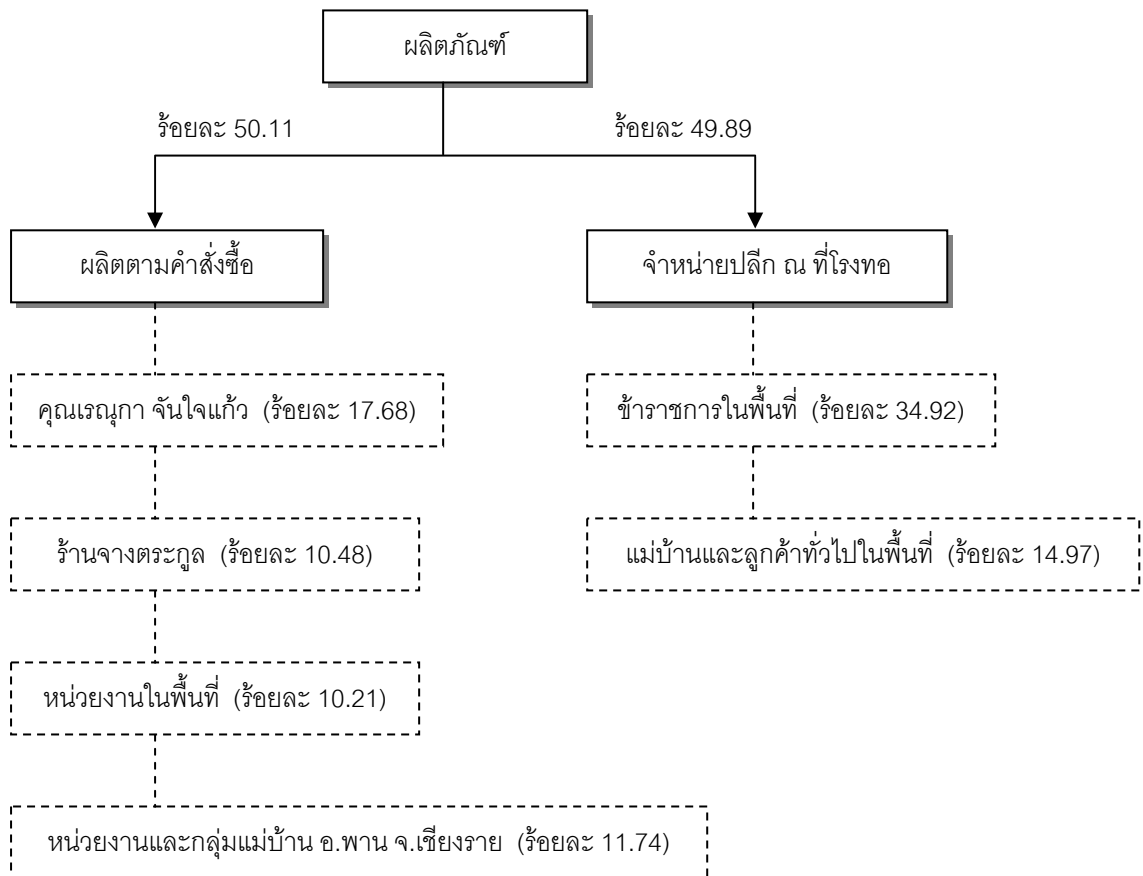
4.3.1 ช่องทางการจัดจำหน่ายของกลุ่มฯ

ช่องทางการจัดจำหน่ายของกลุ่มฯ เมื่อพิจารณาจากมูลค่าการจำหน่ายตามคำสั่งซื้อของลูกค้า และมูลค่าที่จำหน่ายปลีก ณ โรงทอของกลุ่มฯ พบว่า มูลค่าจำหน่ายรวมทั้งหมดเท่ากับ 950,320 บาท แบ่งเป็นมูลค่าจากคำสั่งซื้อ 476,250 บาท คิดเป็นร้อยละ 50.11 และมูลค่าจากการจำหน่ายปลีก ณ โรงทอของกลุ่มฯ 474,070 บาท คิดเป็นร้อยละ 49.89 ของมูลค่าจำหน่ายทั้งหมด

พิจารณาจากร้อยละ 50.11 ของมูลค่าตามคำสั่งซื้อ พบว่า ในจำนวนนี้เป็นคำสั่งซื้อจากพ่อค้าคนกลางซึ่งเป็นสมาชิกของกลุ่มฯ คือ คุณเรณูกา จันใจแก้ว ซึ่งมียอดสั่งซื้อที่ 168,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.68 เป็นยอดสั่งซื้อจากหน่วยงานและกลุ่มแม่บ้านอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย จำนวน 111,600 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.74 เป็นยอดสั่งซื้อจากร้านจางตระกูลในตัวเมืองจังหวัดน่าน 99,610 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.48 และเป็นยอดสั่งซื้อจากหน่วยงานในพื้นที่จำนวน 97,040 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.21

พิจารณาจากร้อยละ 49.89 ของมูลค่าการจำหน่าย ณ โรงทอของกลุ่มฯ พบว่า เป็นการจำหน่ายให้กับข้าราชการจากหน่วยงานในพื้นที่จำนวน 331,849 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.92 ที่เหลืออีกร้อยละ 14.97 หรือคิดเป็นมูลค่า 142,221 บาท เป็นการจำหน่ายให้กับกลุ่มลูกค้าที่เป็นแม่บ้านในพื้นที่ (แผนภาพที่ 4.1)

เนื่องจากในพื้นที่มีกลุ่มประกอบการทอผ้าหลายแห่ง ทำให้กลุ่มฯ มีคู่แข่งทางการค้าค่อนข้างมาก และมักจะมีการแข่งขันทางด้านราคา ส่งผลให้ราคาของผลิตภัณฑ์มีแนวโน้มลดลง

แผนภาพที่ 4.1 ช่องทางการจำหน่ายของกลุ่มฯ

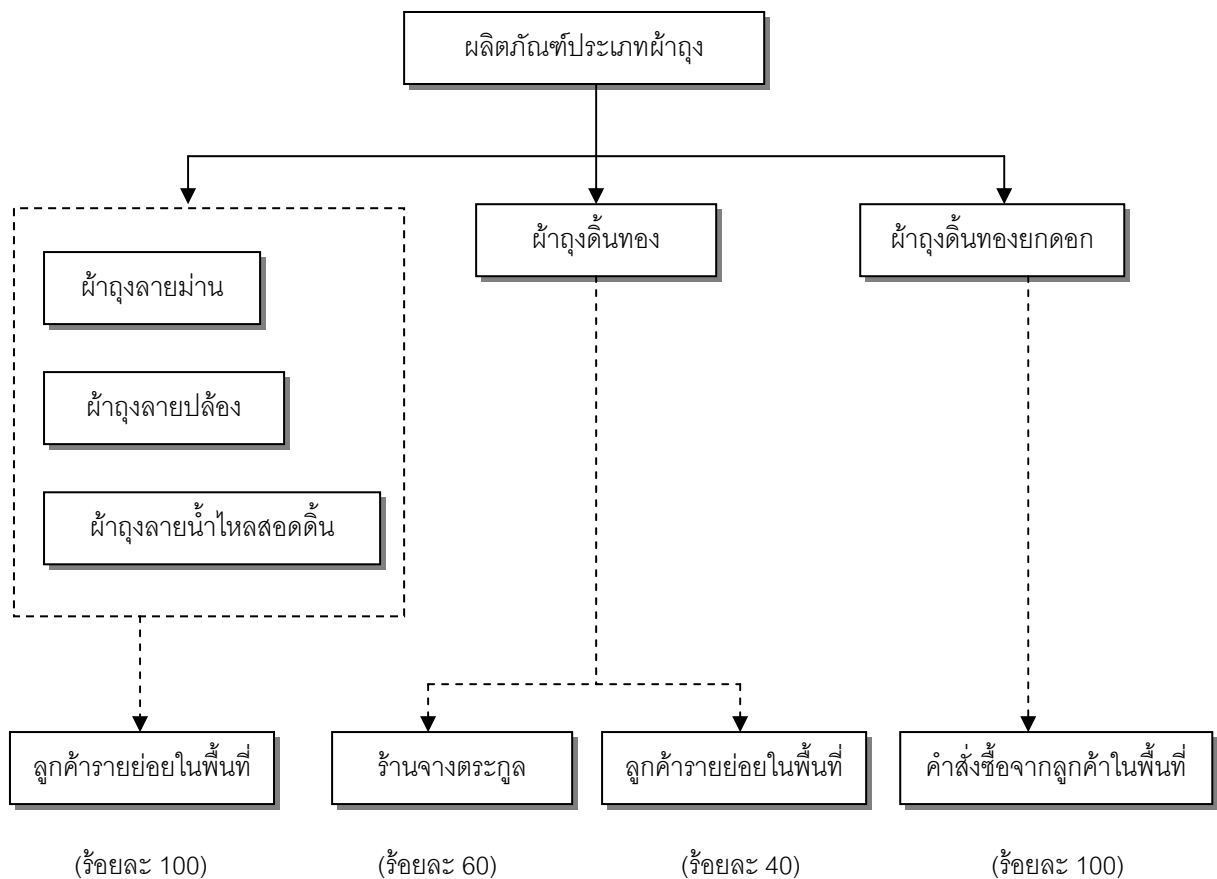
4.3.2 ช่องทางการจัดจำหน่ายของผลิตภัณฑ์

พิจารณาช่องทางการจัดจำหน่ายของแต่ละผลิตภัณฑ์ สามารถอธิบายตามกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่สมาชิกทำการผลิต ดังนี้

ผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าถุง

ในปีการผลิต 2546 กลุ่มฯ มียอดขายผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าถุงรวมทั้งหมด 95,040 บาท แบ่งเป็นยอดขายที่ได้จากการสั่งซื้อเท่ากับ 38,060 บาท และยอดขายที่ได้จากการขายปลีก ณ โรงทอของกลุ่มฯ จำนวน 56,980 บาท มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 40 และร้อยละ 60 ของยอดขายผลิตภัณฑ์ชนิดนี้

พิจารณาผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด พบว่า ยอดขายของผ้าถุงลายม่านเกิดจากการขายปลีก ณ โรงทอของกลุ่มฯ เช่นเดียวกับผ้าถุงลายปล้องและผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น ส่วนยอดขายของผ้าถุงด้นทองแบ่งเป็นยอดขายที่ได้จากการสั่งซื้อจากร้านจางตระกูลคิดเป็นร้อยละ 60 อีกร้อยละ 40 ได้จากการขายปลีก ณ โรงทอ ส่วนยอดขายจากผ้าถุงด้นทองยกดอกได้จากการสั่งซื้อจากลูกค้าทั้งหมด (แผนภาพที่ 4.2)

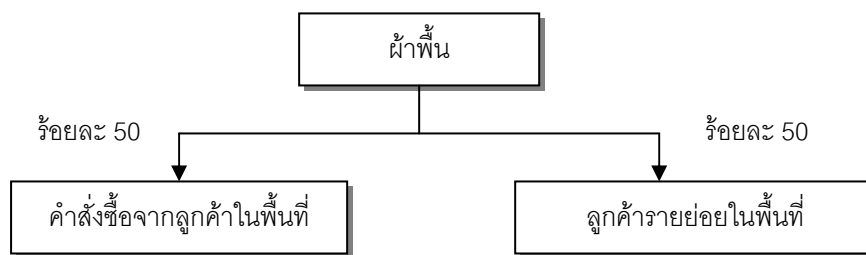

แผนภาพที่ 4.2 ช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าถุง

ผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าพื้น

ยอดขายของผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าพื้นในปีการผลิต 2546 เท่ากับ 142,680 บาท โดยมีสัดส่วนของยอดขายที่ได้จากการสั่งซื้อเท่ากับยอดขายที่ได้จากการขายปลีก ณ โรงทอของกลุ่มฯ

พิจารณาช่องทางการจำหน่ายของแต่ละผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด พบว่า ทั้งผ้าพื้นธรรมดา ผ้าพื้นสอดด้น และผ้าพื้นด้นสี เป็นยอดขายที่ได้จากการจำหน่าย ณ โรงทอของกลุ่มฯ ในสัดส่วนที่เท่ากับยอดขายที่ได้จากการสั่งซื้อของลูกค้า โดยลูกค้าส่วนใหญ่เป็นแม่บ้าน พนักงาน ข้าราชการ และหน่วยงานในพื้นที่ (แผนภาพที่ 4.3)

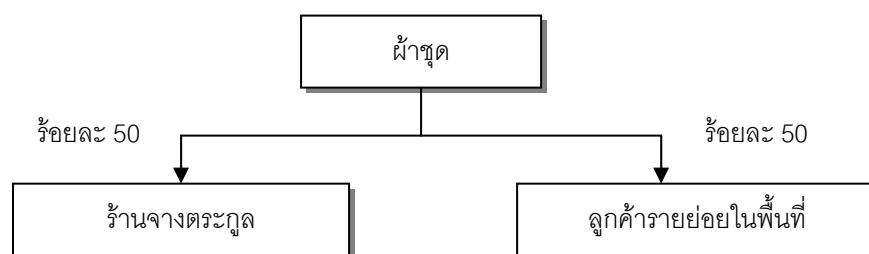

แผนภาพที่ 4.3 ช่องทางการจำหน่ายผ้าเช็ดหน้า

ผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าชุด

ยอดขายของผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าชุดในปีการผลิต 2546 เท่ากับ 664,900 บาท โดยมีสัดส่วนของยอดขายที่ได้จากการสั่งซื้อเท่ากับยอดขายที่ได้จากการขายปลีก ณ โรงทอของกลุ่มฯ

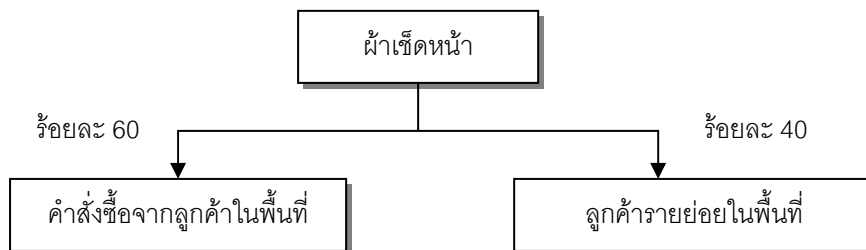
พิจารณายอดขายของแต่ละผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ผ้าชุดธรรมดา(ไม่สอดด้น) ผ้าชุดสอดด้นเงินด้นทอง ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่(ล้วงด้น) ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่สอดด้นยกดอก และผ้าชุดลายค่าเค็บสอดด้นยกดอกเต็มผืน ซึ่งร้อยละ 50 ของยอดขายผลิตภัณฑ์ชนิดนี้ถูกจำหน่าย ณ โรงทอของกลุ่มฯ โดยลูกค้าส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ พนักงานของหน่วยงานในพื้นที่ รวมถึงแม่บ้านและลูกค้าทั่วไปในพื้นที่ อีกร้อยละ 50 เป็นยอดขายที่เกิดจากการสั่งซื้อของร้านจางตระกูล (แผนภาพที่ 4.4)

แผนภาพที่ 4.4 ช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าชุด

ผ้าเช็ดหน้า

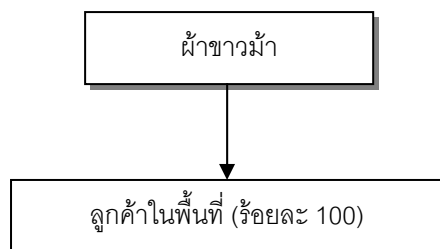
ยอดขายของผลิตภัณฑ์ชนิดนี้ในปีการผลิต 2546 เท่ากับ 9,500 บาท ในจำนวนนี้เป็นยอดขายที่ได้จากการสั่งซื้อของลูกค้าในพื้นที่ 5,700 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 60 ของยอดขายผลิตภัณฑ์นี้ อีกร้อยละ 40 เป็นยอดขายที่ได้จากการจำหน่าย ณ โรงทอกลุ่มฯ ซึ่งมีมูลค่า 3,800 บาท โดยมีลูกค้าเป็นผู้บริโภคในพื้นที่ทั้งหมด (แผนภาพที่ 4.5)

แผนภาพที่ 4.5 ช่องทางการจำหน่ายผ้าเช็ดหน้า

ผ้าขาวม้า

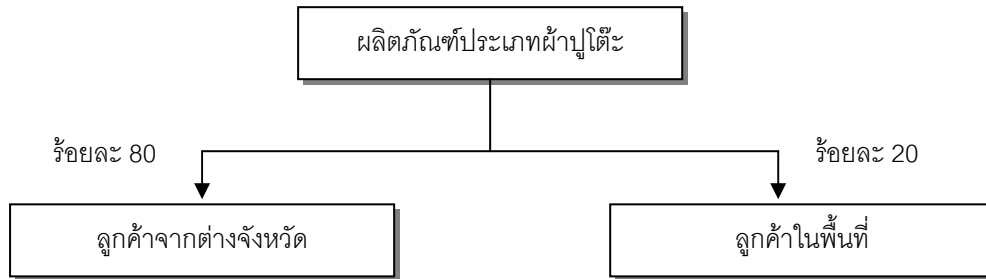
ยอดขายของผลิตภัณฑ์ชนิดนี้ในปีการผลิต 2546 เท่ากับ 9,500 บาท ซึ่งทั้งหมดถูกจำหน่าย ณ โรงทอของกลุ่มฯ โดยเป็นยอดขายจากลูกค้าในพื้นที่ทั้งหมด (แผนภาพที่ 4.6)

แผนภาพที่ 4.6 ช่องทางการจำหน่ายผ้าขาวม้า

ผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าปูโต๊ะ

ยอดขายของผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าปูโต๊ะในปีการผลิต 2546 เท่ากับ 28,700 บาท ซึ่งทั้งหมดเป็นยอดขายที่เกิดจากคำสั่งซื้อของลูกค้า โดยแบ่งเป็นลูกค้าจากต่างจังหวัด มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 80 คิดเป็นมูลค่า 22,960 บาท อีกร้อยละ 20 หรือคิดเป็นมูลค่า 5,740 บาท เป็นคำสั่งซื้อจากลูกค้าในพื้นที่ (แผนภาพที่ 4.7)

แผนภาพที่ 4.7 ช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าปูโต๊ะ

4.4 ราคาและการตั้งราคา

จากการสำรวจ พบว่า สมาชิกจะตั้งราคาฝากขาย โดยพิจารณาจากต้นทุนการผลิต ได้แก่ วัตถุดิบที่เป็นผ้าและดินชนิดต่างๆ ความยากง่ายของลายผ้า ต้นทุนบรรจุภัณฑ์ที่เป็นถุงกระดาษ รวมถึงการปรับเปลี่ยนของราคาวัตถุดิบในท้องตลาด แต่อย่างไรก็ตามการตั้งราคายังคงให้ความสำคัญกับราคาจำหน่ายของผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันที่มีกลุ่มๆ อื่นๆ ในพื้นที่ใกล้เคียงผลิต (ตารางที่ 4.2) และยังพบว่าราคาของผลิตภัณฑ์ชนิดต่างๆ มีแนวโน้มลดลง เนื่องจากในพื้นที่มีกลุ่มที่ทำการทอผ้าอยู่หลายแห่ง ทำให้มีการแข่งขันโดยการตัดราคาสินค้า

ตารางที่ 4.2 ราคาผลิตภัณฑ์

ประเภท	ลักษณะพิเศษ	ขนาด	ราคาขาย (บาท)
ผ้าถุง	ลายม่าน	34 นิ้ว x 2 เมตร	280
	ลายปล้อง	34 นิ้ว x 2 เมตร	280
	ลายน้ำไหลสอดดิน	34 นิ้ว x 2 เมตร	300
	ดินทองลายคำเคิบ	34 นิ้ว x 2 เมตร	400
	ดินทองยกดอกลายคำเคิบ	34 นิ้ว x 2 เมตร	500
ผ้าพื้น	ธรรมดา (ไม่สอดดิน)	3 เมตร x 34 นิ้ว	280
	สอดดิน (ดินเงินดินทอง)	3 เมตร x 34 นิ้ว	540
	สอดดินสี	3 เมตร x 34 นิ้ว	600
ผ้าเช็ดหน้า	ลายน้ำไหล	9 นิ้ว x 9 นิ้ว	10

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ประเภท	ลักษณะพิเศษ	ขนาด	ราคาขาย (บาท)
ผ้าปูโต๊ะ	ลายน้ำไหลหัวท้าย	34 นิ้ว x 1.8 เมตร	200
	ลายน้ำไหลไม่เต็มผืน	34 นิ้ว x 1.8 เมตร	250
	ลายน้ำไหลเต็มผืน	34 นิ้ว x 1.8 เมตร	400
ผ้าชุด	ธรรมดา (ไม่สอดดิ้น)	34 นิ้ว x 4 เมตร	500
	สอดดิ้นเงินดิ้นทอง	34 นิ้ว x 4 เมตร	700
	ลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงดิ้น)	34 นิ้ว x 4 เมตร	750
	ลายน้ำไหลสอดดิ้นยกดอก	34 นิ้ว x 4 เมตร	800
	ลายคำเคิบสอดดิ้นยกดอกเต็มผืน	34 นิ้ว x 4 เมตร	900
ผ้าขาวม้า	ลายตาราง		100

ที่มา : จากการสำรวจ

พิจารณาจากราคาขายของกลุ่มฯ ที่เป็นการตั้งราคา โดยพิจารณาจากประมาณการต้นทุนการผลิตของผลิตภัณฑ์ รวมถึงพิจารณาราคาของสินค้าชนิดเดียวกันที่มีจำหน่ายในพื้นที่ หรือ Markup on cost (Mark Up) การคำนวณอัตราผลตอบแทนจากการตั้งราคาของกลุ่มฯ สามารถอธิบายตามรายผลิตภัณฑ์หลักที่กลุ่มฯ ผลิต ดังนี้

ผ้าถุงลายม่าน เมื่อพิจารณาจากส่วนต่างของราคาที่เหมาะสมนำมาฝากขายที่ 280 บาท กับต้นทุนการผลิตและการตลาดที่ 235.56 บาท พบว่ามีกำไรจากการตั้งราคาคิดเป็นร้อยละ 18.87

ผ้าถุงลายปล้อง เมื่อพิจารณาจากส่วนต่างของราคาที่เหมาะสมนำมาฝากขายที่ 280 บาท กับต้นทุนการผลิตและการตลาดที่ 235.56 บาท พบว่ามีกำไรจากการตั้งราคาคิดเป็นร้อยละ 18.87

ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดดิ้น เมื่อพิจารณาจากส่วนต่างของราคาที่เหมาะสมนำมาฝากขายที่ 300 บาท กับต้นทุนการผลิตและการตลาดที่ 345.87 บาท พบว่า ให้กลุ่มฯ ขาดทุนจากการตั้งราคาคิดเป็นร้อยละ -13.26

ผ้าถุงดิ้นทอง เมื่อพิจารณาจากส่วนต่างของราคาที่เหมาะสมนำมาฝากขายที่ 400 บาท กับต้นทุนการผลิตและการตลาดที่ 368.37 บาท พบว่ามีกำไรจากการตั้งราคาคิดเป็นร้อยละ 8.59

ผ้าถุงดิ้นทองยกดอก เมื่อพิจารณาจากส่วนต่างของราคาที่เหมาะสมนำมาฝากขายที่ 500 บาท กับต้นทุนการผลิตและการตลาดที่ 415.71 บาท พบว่ามีกำไรจากการตั้งราคาคิดเป็นร้อยละ 20.28

ผ้าพื้นธรรมดา เมื่อพิจารณาจากส่วนต่างของราคาที่เหมาะสมนำมาฝากขายที่ 280 บาท กับต้นทุนการผลิตและการตลาดที่ 224.33 บาท พบว่ามีกำไรจากการตั้งราคาคิดเป็นร้อยละ 24.82

ผ้าพื้นสอดดิ้น เมื่อพิจารณาจากส่วนต่างของราคาที่เหมาะสมนำมาฝากขายที่ 540 บาท กับต้นทุนการผลิตและการตลาดที่ 398.25 บาท พบว่ามีกำไรจากการตั้งราคาคิดเป็นร้อยละ 35.59

ผ้าพื้นดินสี เมื่อพิจารณาจากส่วนต่างของราคาที่สามารถนำมาฝากขายที่ 600 บาท กับต้นทุนการผลิตและการตลาดที่ 434.11 บาท พบว่ามีกำไรจากการตั้งราคาคิดเป็นร้อยละ 38.21

ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น) เมื่อพิจารณาจากส่วนต่างของราคาที่สามารถนำมาฝากขายที่ 500 บาท กับต้นทุนการผลิตและการตลาดที่ 510.06 บาท พบว่า กลุ่มฯ ขาดทุนจากการตั้งราคาคิดเป็นร้อยละ -1.97

ผ้าชุดสอดด้นเงินด้นทอง เมื่อพิจารณาจากส่วนต่างของราคาที่สามารถนำมาฝากขายที่ 700 บาท กับต้นทุนการผลิตและการตลาดที่ 652.67 บาท พบว่ามีกำไรจากการตั้งราคาคิดเป็นร้อยละ 7.25

ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่(ล้วงด้น) เมื่อพิจารณาจากส่วนต่างของราคาที่สามารถนำมาฝากขายที่ 750 บาท กับต้นทุนการผลิตและการตลาดที่ 800.85 บาท พบว่า กลุ่มฯ ขาดทุนจากการตั้งราคาคิดเป็นร้อยละ -6.35

ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก เมื่อพิจารณาจากส่วนต่างของราคาที่สามารถนำมาฝากขายที่ 800 บาท กับต้นทุนการผลิตและการตลาดที่ 850.12 บาท พบว่า กลุ่มฯ ขาดทุนจากการตั้งราคาคิดเป็นร้อยละ -5.90

ผ้าชุดลายคำเคิบสอดด้นยกดอกเต็มผืน เมื่อพิจารณาจากส่วนต่างของราคาที่สามารถนำมาฝากขายที่ 900 บาท กับต้นทุนการผลิตและการตลาดที่ 839.60 บาท พบว่า กลุ่มฯ มีกำไรจากการตั้งราคาคิดเป็นร้อยละ 7.19

รายละเอียดแสดงได้ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 การตั้งราคา

รายการ	ผ้าถุงลายม่าน	ผ้าถุงลายปล้อง	ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น	ผ้าถุงด้นทอง	ผ้าถุงด้นทองยกดอก	ผ้าพื้นธรรมดา	ผ้าพื้นสอดด้น
1. ต้นทุนการผลิต	234.45	234.45	344.76	367.26	414.60	223.22	397.14
2. ต้นทุนการตลาด	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11
3. ราคาขาย	280.00	280.00	300.00	400.00	500.00	280.00	540.00
4. ต้นทุนการผลิตและการตลาด (1)+(2)	235.56	235.56	345.87	368.37	415.71	224.33	398.25
5. ส่วนต่างของราคาขายกับต้นทุนการผลิตและการตลาด (3)-(4)	44.44	44.44	-45.87	31.63	84.29	55.67	141.75
6. การตั้งราคา (Mark Up) (%)	18.87	18.87	-13.26	8.59	20.28	24.82	35.59

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายการ	ผ้าพื้นด้นสี	ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)	ผ้าชุดสอดด้นเงิน ด้นทอง	ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงด้น)	ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้น ยกดอก	ผ้าชุดลายคำเค็บสอดด้น ยกดอกเต็มผืน
1. ต้นทุนการผลิต	433.00	508.95	651.56	799.74	849.01	838.49
2. ต้นทุนการตลาด	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11	1.11
3. ราคาขาย	600.00	500.00	700.00	750.00	800.00	900.00
4. ต้นทุนการผลิตและการตลาด (1)+(2)	434.11	510.06	652.67	800.85	850.12	839.60
5. ส่วนต่างของราคาขายกับต้นทุนการผลิตและการตลาด (3)-(4)	165.89	-10.06	47.33	-50.85	-50.12	60.40
6. การตั้งราคา (Mark Up) (%)	38.21	-1.97	7.25	-6.35	-5.90	7.19

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

4.5 การส่งเสริมการขาย

จากการสำรวจ พบว่า กลุ่มฯ ไม่ได้ทำการส่งเสริมการขายมากนัก อาจมีการให้ส่วนลดกับลูกค้าที่มีคำสั่งซื้อในปริมาณมากและลูกค้าที่เป็นหน่วยงานราชการในพื้นที่บ้าง แต่ไม่มากนัก หรือในกรณีที่เป็นลูกค้าภายในจังหวัดไม่ต้องจ่ายเงินมัดจำในกรณีที่เข้ามาสั่งซื้อ นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มฯ ไม่ได้มีการให้เครดิตแก่ลูกค้าแต่อย่างใด โดยลูกค้าจะต้องจ่ายเงินสดทั้งหมดในวันที่มารับสินค้า อีกทั้งลูกค้ายังต้องมารับสินค้าด้วยตนเอง

4.5.1 วิธีการรักษาลูกค้าเก่า

นอกจากกลุ่มฯ จะมีการให้ส่วนลดกับลูกค้าในกรณีที่ซื้อในปริมาณมาก จากการสัมภาษณ์ พบว่ากลุ่มฯ พยายามที่จะรักษาระดับคุณภาพของผลิตภัณฑ์ผ้าทอให้มีมาตรฐานพร้อมกับการพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น เพื่อให้เป็นที่ยอมรับแก่ลูกค้าและก่อให้เกิดการสั่งซื้ออย่างสม่ำเสมอในอนาคต

4.5.2 วิธีการหาลูกค้าใหม่

เนื่องจากกลุ่มฯ ทำการส่งเสริมการขายน้อยมาก ทำให้ลูกค้ารายใหม่ๆ ที่มีคำสั่งซื้อเข้ามาจะได้อำนาจโดยผ่านทางพ่อค้าคนกลางที่เป็นสมาชิกของกลุ่มฯ ที่นำสินค้าของกลุ่มฯ ไปเสนอขายกับร้านค้าต่างๆ รวมถึงนำไปจำหน่ายในงานแสดงสินค้ากับหน่วยงานต่างๆ เช่น การนำสินค้าไปจำหน่ายในงานแสดงสินค้าเมื่อทองธานี เป็นต้น

4.6 ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือด้านการตลาด

4.6.1 ปัญหาด้านการตลาด

จากการสัมภาษณ์ผู้นำกลุ่มฯ พบว่า ช่องทางการจัดจำหน่ายของกลุ่มฯ ยังแคบ มีสมาชิกที่เป็นพ่อค้าคนกลางเพียงคนเดียวในกลุ่มฯ ที่คอยรับซื้อผลิตภัณฑ์จากกลุ่มฯ ไปจำหน่าย และกลุ่มฯ ยังไม่มีลูกค้าประจำที่จะทำการสั่งซื้ออย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังพบว่าในพื้นที่มีกลุ่มผู้ประกอบการทอผ้าหลายแห่ง ทั้งในหมู่บ้าน รวมทั้งในพื้นที่ตำบลและอำเภอเดียวกัน ทำให้ในพื้นที่ที่มีการแข่งขันค่อนข้างสูง รวมถึงการแข่งขันในด้านราคา ส่งผลถึงราคาโดยรวมของผลิตภัณฑ์ประเภทนี้มีแนวโน้มลดลง

จากการสัมภาษณ์ กลุ่มฯ ไม่กล้าที่จะขายสินค้าให้กับพ่อค้าคนกลางในรูปของเงินเชื่อ ซึ่งทำให้เป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งทำให้กลุ่มฯ ไม่สามารถขยายตลาดให้กว้างขึ้นกว่าที่เป็นอยู่

4.6.2 ความต้องการทางการตลาดของกลุ่มฯ

ปัจจุบันกลุ่มฯ ต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาฝึกอบรมเพิ่มทักษะในการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าทอให้กับสมาชิกกลุ่มฯ ที่มีความตั้งใจที่จะผลิตอย่างแท้จริง ซึ่งถึงแม้ที่ผ่านมาจะมีหน่วยงานเข้ามาฝึกอบรมให้ในส่วนของกลุ่มเครือข่ายการแปรรูประดับตำบล แต่ยังไม่เกิดผลในทางปฏิบัติ

นอกจากนี้กลุ่มฯ ต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนให้การส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์จากผ้าทอมือให้มากขึ้น โดยไม่ต้องการให้ส่งเสริมให้มีการทอผ้ามากขึ้น เนื่องจากจะทำให้เกิดคู่แข่งในตลาดมากขึ้น อีกทั้งยังต้องการให้ช่วยหาช่องทางตลาดให้กว้างขึ้น

บทที่ 5 การเงิน

5.1 การบริหารการเงินและการวางแผนการเงิน

5.1.1 การบริหารการเงิน

กิจกรรมที่กลุ่มฯ ดำเนินการแบ่งเป็นกิจกรรมการผลิตผ้าทอมือ และกิจกรรมปล่อยเงินกู้ให้แก่สมาชิก ในส่วนของการผลิต พบว่า กลุ่มฯ มีการเก็บเงินค่าน้ำและค่าไฟฟ้าสำหรับสมาชิกที่เข้ามาทำการทอผ้าที่โรงทอของกลุ่มฯ ในอัตราคนละ 20 บาทต่อเดือน ส่วนการจำหน่าย สมาชิกที่ทำการทอ ณ โรงทอของกลุ่มฯ จะช่วยกันจัดบันทึกรายการของผลิตภัณฑ์ที่ขายได้ในแต่ละวัน และหลังจากที่กลุ่มฯ ได้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของสมาชิกแล้ว ก่อนนำเงินจ่ายให้กับสมาชิกที่นำผลิตภัณฑ์มาฝากขาย จะมีการหักเงินส่วนหนึ่งเข้ากลุ่มฯ ตามชนิดของผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าถุงจะเก็บเงินละ 5 บาท ผ้าพื้นจะเก็บเมตรละ 1 บาท ผ้าปูโต๊ะผืนละ 4 บาท ผ้าชุดผืนละ 10 บาท ส่วนผ้าเช็ดหน้าและผ้าขาวม้าไม่มีการเก็บ ซึ่งนอกจากจะเก็บค่าผ้าแล้วกลุ่มฯ ยังมีการเก็บค่าถุงกระดาษที่นำมาใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ในการขายของกลุ่มฯ ในราคาใบละ 3 บาท

เงินค่าผ้าที่หักเข้ากลุ่มฯ ในเบื้องต้นจะรวบรวมเงินที่ได้ให้กับนางลัย นวลทา ซึ่งเป็นสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่มฯ เป็นผู้เก็บเงิน และเมื่อรวบรวมได้จำนวนหนึ่ง จะนำไปให้เหรียญและผู้ช่วยเหรียญ เพื่อนำไปฝากกับธนาคารออมสิน สาขาอำเภอเวียงสา ซึ่งการเบิกจ่ายจะทำโดยบุคคลทั้งสองนี้ ส่วนการนำไปใช้ เงินส่วนหนึ่งจะนำมาใช้ในการซ่อมแซมโรงทอของกลุ่มฯ ทำถุงกระดาษเพื่อใช้ในการขาย รวมถึงทำแผ่นพับในการประชาสัมพันธ์ ส่วนที่เหลือจะนำมาปล่อยกู้ให้กับสมาชิกในกลุ่มฯ ได้กู้ยืมเพื่อนำไปจัดซื้อวัตถุดิบจำพวกฝ้ายไหมประดิษฐ์ และดินชนิดต่างๆ สำหรับใช้ในการทอ

5.1.2 การวางแผนการเงิน

เนื่องจากเงินที่ปล่อยกู้ให้แก่สมาชิกได้กู้ยืมที่มาจากกรเก็บเงินค่าผ้าที่นำมาฝากขาย เพื่อนำไปใช้ในการจัดหาปัจจัยการผลิตไม่เพียงพอแก่ความต้องการของสมาชิก ทำให้กลุ่มฯ มีความต้องการและมีแผนที่จะหาแหล่งเงินกู้อัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อนำมาปล่อยกู้ให้กับสมาชิกได้นำไปใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการผลิตได้อย่างเพียงพอ

5.2 แหล่งเงินทุน

หลังจากที่มีการจัดตั้งกลุ่มฯ ขึ้นในปี 2529 กลุ่มฯ ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานในพื้นที่ ทั้งการสนับสนุนด้านอุปกรณ์การผลิต การฝึกอบรม รวมถึงการสนับสนุนทางการเงินที่ให้ในรูปแบบของเงินให้เปล่า และเงินกู้ยืมอัตราดอกเบี้ยต่ำ ซึ่งหน่วยงานต่างๆ ที่ให้การสนับสนุนทางการเงินของกลุ่มฯ ได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเวียงสา องค์การบริหารส่วนตำบลล้าน โครงการพัฒนาจังหวัด กองทุนมิยาซาวา รวมถึงชมรมผู้สูงอายุ โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 5.1

พิจารณาจากเงินสนับสนุนจำนวน 1,000,000 บาท ที่ได้รับจากองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไผ่ ซึ่งกลุ่มฯ ไม่ได้รับประโยชน์โดยตรง เนื่องจากเป็นเงินสนับสนุนในโครงการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าทอ ซึ่งเป็นเครือข่ายการแปรรูประดับตำบลที่กลุ่มฯ เป็นสมาชิกอยู่ โดยเงินดังกล่าวได้นำมาจัดซื้อจักรเย็บผ้าอุตสาหกรรมและวัตถุดิบที่เป็นด้าย รวมถึงใช้เป็นงบประมาณในการฝึกอบรมการแปรรูป อย่างไรก็ตามในปัจจุบันเครือข่ายการแปรรูปยังไม่มีการใช้ประโยชน์จากเครื่องจักรนี้แต่อย่างใด และถูกตั้งทิ้งไว้ ณ อาคารเอนกประสงค์ของหมู่บ้าน ทำให้กลุ่มฯ วางแผนที่จะเสนอขอใช้เครื่องจักรดังกล่าว เพื่อนำมาแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าทอที่กลุ่มฯ ผลิตได้

ตารางที่ 5.1 แหล่งเงินทุน

แหล่งเงินทุน	ปีที่ได้มา	มูลค่า (บาท)	การนำไปใช้	ระยะเวลาชำระ (ปี)	เงื่อนไข
สำนักงานพัฒนาชุมชน	2529	5,000	จัดซื้อวัตถุดิบ	-	ให้เปล่า
	2531	10,000	เป็นทุนหมุนเวียน	-	ให้เปล่า
	2538	20,000	จัดซื้อวัตถุดิบและวัสดุ	-	ให้เปล่า
	2542	120,000	ปล่อยกู้ให้สมาชิก	2 ปี (ชำระแล้ว)	อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 12 ต่อปี
โครงการพัฒนาจังหวัด	2537	375,000	สร้างโรงทอและกี่กระตุก	-	ให้เปล่า
กองทุนมิยาซาวา	2542	50,000	จัดซื้อวัตถุดิบ	-	ให้เปล่า
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไผ่	2545	1,000,000	ใช้ในโครงการแปรรูปผลิตภัณฑ์ผ้าทอของเครือข่ายตำบล	-	ให้เปล่า
	2545	20,000	ปล่อยกู้ให้สมาชิก	1 ปี (ชำระแล้ว)	อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6 ต่อปี
ชมรมผู้สูงอายุ	2546	10,000	ปล่อยกู้ให้สมาชิก	5 ปี (ปีละ 2,000 บาท)	อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6 ต่อปี

ที่มา : จากการสำรวจ

5.3 ผลการดำเนินงานและสถานภาพทางการเงิน

5.3.1 ผลการดำเนินงาน

ในปีดำเนินงาน 2546 กลุ่มฯ มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์รวมทั้งหมดเท่ากับ 950,320 บาท โดยในจำนวนนี้เป็นยอดขายที่ได้จากผลิตภัณฑ์หลักคิดเป็นมูลค่า 722,000 บาท และยอดขายจากผลิตภัณฑ์อื่นๆ อีก 228,320 บาท และเมื่อพิจารณาจากผลิตภัณฑ์ทั้งหมด พบว่า ผ้าชุดเป็นกลุ่มของผลิตภัณฑ์ที่มียอดจำหน่ายสูงที่สุด รองไปเป็นผ้าพันธรรมาศ ส่วนผลิตภัณฑ์หลักที่ยอดขายน้อยที่สุดในกลุ่มผลิตภัณฑ์หลัก คือ ผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าถุง ได้แก่ ผ้าถุงลายม่าน ผ้าถุงลายปล้อง และผ้าถุงดินทองยกดอก

พิจารณาด้านทุนการผลิตรวมทั้งที่ 918,933.77 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับยอดขายรวม พบว่ากลุ่มฯ มีกำไรสุทธิจากการดำเนินงานเท่ากับ 31,386.23 บาท แต่อย่างไรก็ตามมีผลิตภัณฑ์ 4 ชนิดที่ขาดทุนจาก

การดำเนินงาน คือ ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น ผ้าชุดธรรมดา(ไม่สอดด้น) ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่(ล้วงด้น) และผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก (ตารางที่ 5.2)

ตารางที่ 5.2 ผลการดำเนินงาน

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ	ต้นทุนรวม (บาท)	รายได้รวม (บาท)	กำไรสุทธิรวม (บาท)
ผ้าถุงลายมาน	27	6,389.55	7,560	1,170.45
ผ้าถุงลายปล้อง	27	6,389.55	7,560	1,170.45
ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น	51	17,694.45	15,300	- 2,394.45
ผ้าถุงด้นทอง	95	35,097.75	38,000	2,902.25
ผ้าถุงด้นทองยกดอก	15	6,252.00	7,500	1,248.00
ผ้าพื้นธรรมดา	271	61,088.82	75,880	14,791.18
ผ้าพื้นสอดด้น	35	13,976.55	18,900	4,923.45
ผ้าพื้นด้นสี	32	13,926.40	19,200	5,273.60
ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)	228	116,542.20	114,000	- 2,542.20
ผ้าชุดสอดด้นเงินด้นทอง	163	106,562.88	114,100	7,537.12
ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงด้น)	152	121,893.36	114,000	- 7,893.36
ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก	143	121,723.03	114,400	- 7,323.03
ผ้าชุดลายคำเคิบสอดด้นยกดอกเต็มผืน	84	70,617.96	75,600	4,982.04
ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้ผลิตในโรงทอและอื่นๆ	923	220,779.27	228,320	7,540.73
รวม	2,246	918,933.77	950,320	31,386.23

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

จากการศึกษา จะเห็นได้ว่ารายได้จากการจำหน่ายสินค้าทั้งหมดถูกกระจายไปยังสมาชิกที่ทำการผลิต หลังจากการขายสินค้าได้ โดยกลุ่มฯ จะมีรายได้จากส่วนหนึ่งที่เรียกเก็บจากสมาชิกที่นำสินค้ามาฝากจำหน่ายตามชนิดผ้าที่ผลิต รวมกับค่าถุงกระดาษที่กลุ่มฯ ชื้อมาจำหน่ายให้สมาชิกในราคาถุงละ 3 บาท ซึ่งจากการสำรวจ พบว่า ในปีการผลิต 2546 กลุ่มฯ มีรายได้จากการเก็บเงินค่าผ้าจากสมาชิกเป็นจำนวนเงินเท่ากับ 12,674 บาท เมื่อรวมกับรายได้จากการเก็บค่าฝากขายและค่าถุงกระดาษในปีก่อนๆ และเงินค่าถุงกระดาษที่เรียกเก็บได้อีกประมาณ 5,000 บาท โดยในจำนวนนี้เป็นกำไรจำนวน 1,166 บาท ทำให้เมื่อสิ้นปี 2546 กลุ่มฯ มีรายได้ในส่วนนี้รวมเป็นเงิน 35,000 บาท นอกจากนี้กลุ่มฯ ยังมีรายได้จากการเรียกเก็บดอกเบี้ยเงินกู้ที่ให้กับสมาชิกกลุ่มฯ อีกจำนวน 4,320 บาท

พิจารณางบกำไรขาดทุนของกลุ่มฯ พบว่า จากยอดขายจำนวน 950,320 บาท เมื่อหักต้นทุนสินค้าขายและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ทำให้กลุ่มฯ มีกำไรจากการดำเนินงานทั้งสิ้น 31,386.23 บาท เมื่อ

รวมกับรายได้อื่นๆ ได้แก่ รายได้เรียกเก็บจากการฝากจำหน่าย รายได้จากถุงกระดาษ และรายได้จากดอกเบี๋ยเงินปล้อยกู่ และเมื่อหักดอกเบี๋ยจ่ายจำนวน 120 บาท แต่ไม่มีการเสียภาษี ทำให้กลุ่มฯ มีรายได้สุทธิเท่ากับ 49,426.23 บาท (รายละเอียดแสดงในงบกำไรขาดทุน)

กลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งาม
ประมาณการงบกำไรขาดทุน
สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2546

หน่วย : บาท

ขาย	950,320.00
<u>หัก ต้นทุนสินค้าขาย</u>	878,562.90
กำไรขั้นต้น	71,757.10
<u>หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน</u>	
ค่าเสื่อมราคาการผลิต	37,460.27
ค่าใช้จ่ายในการขาย	1,468.53
ค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไป	1,336.23
ค่าเช่า	-
ค่าเสื่อมราคาการบริหาร	105.84
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	40,370.87
กำไรจากการดำเนินงาน	31,386.23
<u>บวกรายได้อื่นๆ</u>	
รายได้จากการเก็บค่าฝากจำหน่าย	12,674.00
กำไรจากการเก็บค่าถุงกระดาษ	1,166.00
ดอกเบี๋ยจากการปล้อยกู่	4,320.00
<u>หัก ดอกเบี๋ยจ่าย</u>	120.00
กำไรก่อนหักภาษี	49,426.23
<u>หัก ภาษี</u>	-
กำไรสุทธิ	49,426.23

5.3.2 สถานภาพทางการเงิน

เนื่องจากสมาชิกเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดหาปัจจัยการผลิตเองทั้งหมด ทำให้กลุ่มฯ ไม่มีภาระในเรื่องดังกล่าว อีกทั้งกลุ่มฯ ยังมีรายได้ขึ้นจากการหักค่าฝากจำหน่าย ดอกเบี้ยจากเงินปล่อยกู้ และเงินจากค่าถุงกระดาษ นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มฯ มักได้รับการสนับสนุนทั้งในด้านตัวเงินและอุปกรณ์การผลิตจากหน่วยงานในพื้นที่บ่อยครั้ง และภาระในการชำระหนี้้น้อยมาก

ประมาณการงบดุลของกลุ่มฯ ณ สิ้นปีดำเนินการ 2546 ด้านสินทรัพย์ กลุ่มฯ มีสินทรัพย์หมุนเวียนจากเงินฝากธนาคารจำนวน 35,000 บาท และจากสินค้าคงคลังคิดเป็นมูลค่า 9,000 บาท รวมเป็น 44,000 บาท เมื่อรวมกับสินทรัพย์ถาวรที่เป็นอาคาร อุปกรณ์การผลิต และอื่นๆ เมื่อหักค่าเสื่อมราคาสะสม และบวกจ่ายในการเตรียมการ ทำให้กลุ่มฯ มีสินทรัพย์รวมทั้งหมด 519,526.23 บาท

ด้านหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น พบว่า กลุ่มฯ มีหนี้สินหมุนเวียนจากการกู้ยืมเงินจากชมรมผู้สูงอายุ จำนวน 10,000 บาท ซึ่งจะต้องชำระคืนปีละ 2,000 บาท ในส่วนของผู้ถือหุ้น พบว่า เกือบทั้งหมดได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานในพื้นที่เป็นมูลค่าสูงถึง 450,100 บาท เมื่อรวมกับส่วนของผู้ถือหุ้นและกำไรสะสมตั้งงวด และกำไรสุทธิจากการดำเนินงาน รวมมีหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับด้านสินทรัพย์ (รายละเอียดแสดงในงบดุล)

กลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งาม

งบดุล

สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2546

หน่วย : บาท

สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน

เงินสดและเงินฝากธนาคาร	35,000.00
ลูกหนี้การค้า	50,000.00
สินค้าสำเร็จรูปคงคลัง	9,000.00
งานระหว่างทำ	-
วัตถุดิบคงคลัง	-
วัสดุสิ้นเปลืองคงคลัง	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นๆ (ลูกหนี้เงินกู้)	150,000.00
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	244,000.00

สินทรัพย์ถาวร

ที่ดิน	-
อาคาร	300,000.00
เครื่องจักร / อุปกรณ์	148,250.00
ยานพาหนะ	-
เครื่องใช้สำนักงาน	4,300.00
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	214,023.33
รวมสินทรัพย์ถาวรสุทธิ	238,526.67

สินทรัพย์อื่น ๆ

รายการจ่ายในการเตรียมการ	36,999.56
รวมสินทรัพย์ทั้งหมด	519,526.23

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น**หนี้สินหมุนเวียน**

ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	-
เจ้าหนี้ถึงกำหนดชำระใน 1 ปี	2,000.00
รวมหนี้สินหมุนเวียน	2,000.00

หนี้สินระยะยาว

เงินกู้ระยะยาว	-
รวมหนี้สินระยะยาว	-

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ทุน	-
การระดมทุน	-
ได้เปล่า	450,100.00
กำไรสะสมต้นงวด	18,000.00
บวก กำไรสุทธิ	49,426.23
กำไรสะสมปลายงวด	67,426.23
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	517,526.23
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	519,526.23

5.4 ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือด้านการเงิน

5.4.1 ปัญหาด้านการเงิน

จากการศึกษาถึงแม้ว่ากลุ่มฯ จะไม่มีภาระในการจัดหาปัจจัยการผลิตต่างๆ เนื่องจากสมาชิกจะเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดหาตนเอง แต่จากการสัมภาษณ์สมาชิกส่วนหนึ่ง พบว่า ยังประสบปัญหาขาดเงินทุนหมุนเวียนในการจัดซื้อวัตถุดิบ ถึงแม้กลุ่มฯ ได้นำเงินจากการเก็บค่าผ้าและค่าถุงกระดาษมาปล่อยกู้ให้กับสมาชิกที่ทำการทอก็ตาม และปัญหาอีกประการหนึ่งของกลุ่มฯ คือ สมาชิกที่กู้ยืมเงินจากกลุ่มฯ มีบางส่วนที่ไม่ชำระเงินคืนตรงตามเวลาที่กำหนด

ในมุมมองของผู้วิจัย พบว่า ถึงแม้กลุ่มฯ จะมีคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ด้านการเงินให้กับกลุ่มฯ โดยตรง รวมถึงสมาชิกในโรงทอบางคนช่วยกันจดบันทึกและจัดทำบัญชีต่างๆ แต่ก็ยังไม่เป็นระบบและยังคงกระจัดกระจายอยู่กับหลายคน ทำให้การติดตามผลการดำเนินงานของกลุ่มฯ ไม่รวดเร็วเท่าที่ควร

5.4.2 ความต้องการทางการเงินของกลุ่มฯ

กลุ่มฯ ต้องการหาแหล่งเงินกู้ปลอดดอกเบี้ยหรือดอกเบี้ยต่ำ เพื่อนำมาปล่อยกู้ให้กับสมาชิกกลุ่มฯ ได้กู้ยืม เพื่อนำไปใช้ในการจัดซื้อปัจจัยการผลิต โดยเฉพาะวัตถุดิบที่เป็น ฝ้าย ไหมประดิษฐ์ และดินชนิดต่างๆ ที่ราคามีแนวโน้มที่จะสูงขึ้น

บทที่ 6

SWOT Analysis และศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มฯ

6.1 จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด (SWOT Analysis) ของกลุ่มฯ

6.1.1 จุดแข็ง

1) การจัดการองค์กร

- ประธานกลุ่มฯ เป็นผู้มีความสามารถทั้งในด้านการผลิต การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานราชการในพื้นที่ อีกทั้งเป็นผู้ที่มีความเสียสละเป็นอย่างมาก
- สมาชิกกลุ่มฯ มีความสามัคคี ประองดองกันเป็นอย่างดี มักจะให้คำปรึกษาหรือแสดงความความคิดเห็นร่วมกันในการดำเนินงานของกลุ่มฯ อยู่เสมอ

2) การผลิต

- โรงทอของกลุ่มฯ กว้างขวาง แสงสว่างเพียงพอ และอากาศถ่ายเทสะดวก ซึ่งเอื้ออำนวยให้สมาชิกสามารถทำการทอได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- สมาชิกส่วนใหญ่มีที่ทอเป็นของตนเอง อีกทั้งยังทำการทอที่บ้านของตนเอง ทำการซ่อมแซมเครื่องจักรการผลิตกันเอง นอกจากนี้ยังพบว่าสมาชิกจะจัดซื้อวัตถุดิบในการผลิตเองทั้งหมด ทำให้เป็นการลดภาระในการจัดหาปัจจัยการผลิตให้แก่กลุ่มฯ ได้ทางหนึ่ง
- สมาชิกส่วนใหญ่ที่ทำการทอ ณ โรงทอของกลุ่มฯ เป็นผู้ที่มีทักษะและความชำนาญในการทอเป็นอย่างดี อีกทั้งมีการให้คำปรึกษาร่วมกันระหว่างสมาชิกในด้านการผลิต ทำให้ช่วยลดปัญหาที่จะเกิดขึ้นในขั้นตอนของการผลิต

3) การตลาด

- ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ ได้รับรางวัลต่างๆ ได้แก่ ได้รับรางวัลชนะเลิศ ในการประกวดผลิตภัณฑ์ดีเด่นของจังหวัดน่านในปี 2545 และในปี 2546 กลุ่มฯ ยังได้รับรางวัลชนะเลิศในการคัดสรรสุดยอดผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย และในปีเดียวกันนี้ยังได้รับคัดสรรให้เป็นผลิตภัณฑ์ระดับ 4 ดาวในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในระดับภาค ทำให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มลูกค้าในเรื่องคุณภาพและความสวยงามของผ้าทอ
- กลุ่มฯ มีสมาชิกที่ทำหน้าที่เป็นพ่อค้าคนกลาง ที่คอยรับซื้อผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ ไปจำหน่ายต่ออีกทอดหนึ่ง ซึ่งเป็นการช่วยระบายสินค้าของกลุ่มฯ อีกทางหนึ่ง

4) การเงิน

- เงินสนับสนุนที่กลุ่มฯ ได้รับจากหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ โดยส่วนใหญ่เป็นเงินให้เปล่า ทำให้กลุ่มฯ มีภาระในด้านหนี้สินที่ต้องชำระในอนาคตน้อย
- การที่กลุ่มฯ ไม่อนุญาตให้ลูกค้าทำการซื้อเชื่อ ทำให้กลุ่มฯ ไม่มีปัญหาในเรื่องการติดตามหนี้

- สมาชิกที่ทำการทอ ณ โรงทอของกลุ่มฯ จะช่วยกันจัดบันทึกรายการขายสินค้าอย่างสม่ำเสมอ จากนั้นจะส่งต่อรายการขายดังกล่าวไปยังற்றுญิกเพื่อจัดทำบัญชีด้านการเงินอื่นๆ ต่อไป ทำให้กลุ่มฯ ทราบผลการดำเนินงานที่เป็นอยู่อย่างดี
- กลุ่มฯ มีการปล่อยเงินกู้ให้สมาชิกได้กู้ยืมสำหรับนำไปซื้อปัจจัยการผลิต ทำให้ช่วยลดปัญหาการขาดเงินทุนหมุนเวียนของสมาชิกได้ส่วนหนึ่ง

6.1.2 จุดอ่อน

1) การจัดการองค์กร

- กลุ่มฯ ไม่สามารถจัดหาผู้ที่จะเข้ามาทำหน้าที่เป็นผู้นำของกลุ่มฯ ในอนาคตได้ในกรณีที่ผู้นำกลุ่มฯ คนปัจจุบันไม่สามารถทำหน้าที่ได้ต่อไป ทำให้อาจส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนของกลุ่มฯ ในอนาคต
- แม้จะมีการแบ่งหน้าที่กันตามโครงสร้างองค์กร แต่ในทางปฏิบัติ คณะกรรมการส่วนใหญ่ มักจะร่วมกันในการดำเนินงานทั้งหมด และมีคณะกรรมการบางส่วนที่ไม่ทำหน้าที่ตามบทบาทที่ได้รับ

2) การผลิต

- เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่ที่ทำการทอที่บ้านของตนเอง เมื่อประสบปัญหาในขั้นตอนของการทอ มักไม่ได้มีการปรึกษากับสมาชิกรายอื่นๆ ทั้งในเรื่องลายผ้าและการใช้สีของผ้าที่ทอ อีกทั้งการที่สมาชิกจัดซื้อวัตถุดิบกันเอง ซึ่งส่งผลทำให้คุณภาพของผ้าที่ทอออกมาไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน
- กลุ่มฯ ยังขาดทักษะในการย้อมสีธรรมชาติ รวมถึงขาดการแปรรูปผ้าทอให้เป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆ เพื่อสร้างทางเลือกให้แก่ลูกค้าได้ ทำให้เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ช่องทางการตลาดของกลุ่มฯ ยังคงแคบ

3) การตลาด

- ช่องทางการตลาดของกลุ่มฯ ส่วนใหญ่ยังคงจำกัดอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียง และยังขาดบุคคลที่จะเข้ามารับผิดชอบดำเนินการตลาดอย่างจริงจัง
- ผลิตภัณฑ์บางส่วน โดยเฉพาะที่ผลิตจากสมาชิกที่ทำการทอที่บ้าน มีคุณภาพไม่เป็นมาตรฐานเดียวกับที่ทอจากกลุ่มฯ ทำให้ต้องจำหน่ายในราคาที่ถูกลง
- จากการสำรวจ พบว่า ลูกกระดาดที่เป็นบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มฯ ยังเป็นรูปแบบเดิมๆ ไม่แตกต่างจากบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มอื่นๆ ที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียง ทำให้ไม่เป็นที่ดึงดูดความสนใจของลูกค้า
- กลุ่มฯ ไม่สามารถกำหนดราคาสินค้าให้สูงเกินกว่าสินค้าประเภทเดียวกันที่มีอยู่ในพื้นที่ได้ เนื่องจากไม่สามารถสร้างเอกลักษณ์หรือสร้างความแตกต่างให้กับตัวสินค้าได้
- การดำเนินการตลาดโดยไม่ให้ออกาสลูกค้าได้ทำการซื้อเชื่อสินค้าไปจำหน่าย ทำให้กลุ่มฯ ขาดโอกาสที่จะขยายช่องทางการตลาดให้กว้างขึ้น

4) การเงิน

- จากการสัมภาษณ์ พบว่า ถึงแม้กลุ่มฯ จะมีเงินส่วนหนึ่งสำหรับปล่อยกู้ให้กับสมาชิกใช้ในการจัดซื้อวัตถุดิบในการผลิตก็ตาม แต่สมาชิกก็ยังคงประสบปัญหาการขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อใช้ในการดังกล่าว

6.1.3 โอกาส

นโยบายของรัฐตามโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ทำให้สินค้าหัตถกรรมจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นที่นิยมของผู้บริโภคมากขึ้นรวมถึงผลิตภัณฑ์ที่เป็นผ้าทอด้วยเช่นกัน และปัจจุบันเนื่องจากกระแสการอนุรักษ์วัฒนธรรมที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ผู้บริโภคหันมานิยมใช้ผ้าทอมือมากขึ้น

จากประวัติการดำเนินงานของกลุ่มฯ ที่ผ่านมาพบว่า กลุ่มฯ มักจะได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายแห่ง ทั้งในด้านงบประมาณ และการฝึกอบรม ทำให้กลุ่มฯ มีพัฒนาการที่ดีมาตามลำดับ ประกอบกับในปี 2545 หมู่บ้านไผ่งามใต้ได้รับคัดเลือกให้เป็นหมู่บ้านอุตสาหกรรมประเภทการทอผ้าฝ้าย รวมถึงรางวัลต่างๆ ที่กลุ่มฯ ได้รับ จะเปิดสร้างโอกาสให้กลุ่มฯ ได้มีการพัฒนาต่อไปอย่างยั่งยืน

6.1.4 ข้อจำกัด

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ราคาของวัตถุดิบที่เป็นไหมและดินชนิดต่างๆ มีแนวโน้มสูงขึ้น ส่วนทางกับราคาของผ้าทอที่โดยรวมมีแนวโน้มลดลง จากปัญหาการแข่งขันทางด้านราคาอันเนื่องมาจากในพื้นที่ทั้งในหมู่บ้าน เขตตำบลเดียวกัน ในอำเภอเวียงสาหรือในจังหวัดน่าน มีกลุ่มประกอบการที่ทำการผลิตผ้าทออยู่เป็นจำนวนมาก อีกทั้งหลายกลุ่มฯ ยังเป็นที่รู้จักและมีชื่อเสียงซึ่งเป็นคู่แข่งที่สำคัญของกลุ่มฯ รวมถึงปัญหาการลอกเลียนแบบลายผ้า

6.2 ศักยภาพการดำเนินการของกลุ่มฯ

6.2.1 ศักยภาพการจัดองค์กรของกลุ่มฯ

เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างองค์กร ถึงแม้จากการสำรวจจะพบว่าส่วนใหญ่คณะกรรมการจะไม่ได้ทำหน้าที่ตามตำแหน่งที่ได้รับก็ตาม แต่ในภาพรวมที่สมาชิกรวมถึงคณะกรรมการจะปรึกษาและทำหน้าที่ร่วมกันในหลายๆ ด้าน แสดงให้เห็นถึงความสามัคคีและการให้ความร่วมมือกับองค์กรเป็นอย่างดี กอปรกับการมีผู้นำกลุ่มฯ ที่มีความสามารถและเสียสละทำหน้าที่ให้กับกลุ่มฯ อย่างเต็มที่ ทำให้ในภาพรวมกลุ่มฯ ค่อนข้างมีศักยภาพในด้านนี้

6.2.2 ศักยภาพของผลิตภัณฑ์

1) ศักยภาพในการทำกำไรต่อหน่วย

พิจารณากำไรต่อหน่วย พบว่า จากผลิตภัณฑ์หลักของกลุ่มฯ ทั้ง 13 ชนิด ผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่จำนวน 9 ชนิดให้ผลตอบแทนเป็นบวก ที่เหลืออีก 4 ชนิดให้ผลตอบแทนเป็นลบ โดยผลิตภัณฑ์ที่ให้กำไรต่อหน่วยสูงสุด คือ ผ้าพื้นดินสี ซึ่งให้กำไรต่อหน่วยที่ 165 บาท รองลงไปเป็นผ้าพื้นสอดดั้นและผ้าถุงดั้นทองยกดอก ซึ่งให้กำไรต่อหน่วยที่ 141 บาท และ 83 บาท ตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณากำไรรวม พบว่า ผ้าพื้นธรรมดาเป็นผลิตภัณฑ์ที่ให้ผลกำไรรวมสูงสุด รองลงไปเป็นผ้าชุดสอดดั้นเงินดั้นทองและผ้าพื้นดินสี ตามลำดับ

2) ศักยภาพทางด้านยอดขาย

ในปีการผลิต 2546 กลุ่มฯ มียอดขายจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์หลักและผลิตภัณฑ์อื่นๆ ทั้งที่ทอจากโรงทอของกลุ่มฯ รวมถึงที่สมาชิกทอที่บ้านเท่ากับ 950,320 บาท โดยในจำนวนนี้เป็นยอดขายจากผลิตภัณฑ์หลักที่ทอจากโรงทอของกลุ่มฯ 722,000 บาท และเมื่อพิจารณาผลิตภัณฑ์หลักทั้ง 13 ชนิด พบว่าผลิตภัณฑ์ที่มียอดขายสูงที่สุดเป็นผลิตภัณฑ์ผ้าชุด 4 ชนิด ได้แก่ ผ้าชุดธรรมดา(ไม่สอดด้น) ผ้าชุดสอดด้นเงินด้นทอง ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงด้น) และผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก โดยมียอดขายโดยประมาณเท่ากันที่ชนิดละ 114,400 บาท รองลงไปเป็นผ้าพื้นธรรมดาและผ้าชุดลายคำเคิบสอดด้นยกดอกเต็มผืน ซึ่งมียอดขายที่ 75,880 บาท และ 75,600 บาท ตามลำดับ

อย่างไรก็ตามถึงแม้จะมีผลิตภัณฑ์ผ้าชุดถึง 4 ชนิดที่มียอดขายสูงสุด แต่มีเพียงผ้าชุดสอดด้นเงินด้นทองเพียงชนิดเดียวที่ให้ผลตอบแทนเป็นบวก เนื่องจากผ้าชุดอีก 3 ชนิดที่เหลือมีต้นทุนที่สูงกว่าราคาขายที่กำหนดไว้

(รายละเอียดแสดงได้ดังตารางที่ 6.1)

ตารางที่ 6.1 ยอดขายและอัตรากำไรของผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์	หน่วย	ปริมาณขาย	ราคาขายต่อหน่วย (บาท)	ยอดขาย/ปี (บาท)	อัตรายอดขายของผลิตภัณฑ์/ยอดขายรวม (%)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท)
ผ้าถุงลายม่าน	ผืน	27	280	7,560	0.80	236.65
ผ้าถุงลายปล้อง	ผืน	27	280	7,560	0.80	236.65
ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น	ผืน	51	300	15,300	1.61	346.95
ผ้าถุงด้นทอง	ผืน	95	400	38,000	4.00	369.45
ผ้าถุงด้นทองยกดอก	ผืน	15	500	7,500	0.79	416.80
ผ้าพื้นธรรมดา	ผืน	271	280	75,880	7.98	225.42
ผ้าพื้นสอดด้น	ผืน	35	540	18,900	1.99	399.33
ผ้าพื้นด้นสี	ผืน	32	600	19,200	2.02	435.20
ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)	ผืน	228	500	114,000	12.00	511.15
ผ้าชุดสอดด้นเงินด้นทอง	ผืน	163	700	114,100	12.01	653.76
ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงด้น)	ผืน	152	750	114,000	12.00	801.93
ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก	ผืน	143	800	114,400	12.04	851.21
ผ้าชุดลายคำเคิบสอดด้นยกดอกเต็มผืน	ผืน	84	900	75,600	7.96	840.69
ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้ผลิตในโรงทอและอื่นๆ	ผืน	923		228,320	24.03	
รวม		2,246		950,320	100	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ 6.1 (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	ต้นทุนรวม (บาท)	กำไรต่อหน่วย (บาท)	กำไรรวม (บาท)	อัตรากำไรต่อต้นทุน (ร้อยละ)	อัตรากำไรต่อราคาผลผลิต (ร้อยละ)
ผ้าถุงลายม่าน	6,389.55	43	1,170	18.32	15.48
ผ้าถุงลายปล้อง	6,389.55	43	1,170	18.32	15.48
ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น	17,694.45	- 47	- 2,394	-13.53	-15.65
ผ้าถุงด้นทอง	35,097.75	31	2,902	8.27	7.64
ผ้าถุงด้นทองยกดอก	6,252.00	83	1,248	19.96	16.64
ผ้าพื้นธรรมดา	61,088.82	55	14,791	24.21	19.49
ผ้าพื้นสอดด้น	13,976.55	141	4,923	35.23	26.05
ผ้าพื้นด้นสี	13,926.40	165	5,274	37.87	27.47
ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)	116,542.20	- 11	- 2,542	-2.18	-2.23
ผ้าชุดสอดด้นเงินด้นทอง	106,562.88	46	7,537	7.07	6.61
ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงด้น)	121,893.36	- 52	- 7,893	-6.48	-6.92
ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก	121,723.03	- 51	- 7,323	-6.02	-6.40
ผ้าชุดลายคำเคิบสอดด้นยกดอกเต็มผืน	70,617.96	59	4,982	7.05	6.59
ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้ผลิตในโรงทอและอื่นๆ	220,779.27	-	-	-	-
รวม	918,933.77				

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

6.2.3 ศักยภาพการผลิต

1) ศักยภาพของปัจจัยการผลิต

พิจารณาปัจจัยการผลิตของกลุ่มฯ ในส่วนของอุปกรณ์การผลิต พบว่า อุปกรณ์การผลิตส่วนหนึ่งตลอดจนถึงโรงทอของกลุ่มฯ ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานในพื้นที่ นอกจากนี้สมาชิกที่ทอทุกคนมีที่ทอเป็นของตนเองและจัดหาอุปกรณ์เสริมอื่นๆ กันเอง ทำให้กลุ่มฯ ไม่ต้องรับภาระในการจัดหาปัจจัยการผลิตดังกล่าว

ในส่วนของแรงงานผลิต เนื่องจากในพื้นที่เป็นแหล่งผลิตผ้าทอที่สำคัญ และมีการทอผ้ากันอย่างแพร่หลาย ดังจะเห็นได้จากมีสมาชิกที่ทำการผลิตให้กับกลุ่มฯ ถึง 130 คน โดยแรงงานผลิตหลักจะทำการทอ ณ โรงทอของกลุ่มฯ ส่วนอีก 97 คน ทำการทอที่บ้านของตนเอง และเมื่อพิจารณาจากมูลค่าจำหน่ายของกลุ่มฯ ที่ได้จากการทอ ณ โรงทอมีสูงถึงร้อยละ 80 ดังนั้นจากกำลังการผลิตที่มีมากนี้ กลุ่มฯ สามารถรับคำสั่งซื้อจากลูกค้าได้อีกเป็นจำนวนมาก และกระจายคำสั่งซื้อไปยังสมาชิกที่ทำการทอที่บ้านเพิ่มขึ้น

เนื่องจากในพื้นที่เป็นแหล่งผลิตผ้าทอที่สำคัญแห่งหนึ่งในจังหวัดน่าน ทำให้การจัดหาปัจจัยการผลิตที่เป็นวัตถุดิบสามารถจัดหาได้ง่าย และนอกจากนี้กลุ่มฯ ยังมีสมาชิก คือ นางเรณูภาที่คอยจัดหาวัตถุดิบมาจำหน่ายให้กับสมาชิกในราคาเท่ากับที่จำหน่ายตามท้องตลาด ทำให้ช่วยลดต้นทุนในการจัดหาวัตถุดิบของสมาชิก จากรายละเอียดที่กล่าวในขั้นต้น โดยสรุปแล้ว พบว่า ศักยภาพในการจัดหาปัจจัยการผลิตของกลุ่มฯ ค่อนข้างดี

2) ศักยภาพของกระบวนการผลิต

จากการศึกษา พบว่า กระบวนการผลิตของกลุ่มฯ ไม่แตกต่างกับการผลิตของกลุ่มทอผ้าอื่นๆ ที่มีการใช้กี่กระตุกในพื้นที่ อีกทั้งสมาชิกส่วนใหญ่ยังมีการจ้างงานในส่วนของกรเก็บเขาสันและเขายาว รวมถึงมีการใช้ฝ้ายเครื่องสำเร็จรูปสำหรับเป็นเส้นยืนในการผลิต ทำให้ช่วยลดขั้นตอนในการผลิตได้มาก นอกจากนี้การที่สมาชิกกลุ่มฯ ทำการทอโดยใช้ไหมประดิษฐ์ทั้งหมด ยังไม่มีการผลิตผ้าทอที่ใช้ฝ้ายจากการข้อมสีธรรมชาติ ทำให้สมาชิกใช้เวลาไม่มากนักในการเตรียมวัตถุดิบจนกระทั่งได้ผลิตภัณฑ์หนึ่งชิ้น ทำให้โดยสรุปแล้ว กระบวนการผลิตของกลุ่มฯ ค่อนข้างมีศักยภาพ

6.2.4 ศักยภาพทางการตลาด

สามารถแบ่งพิจารณาเป็นด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านผลิตภัณฑ์ จากการศึกษ พบว่า ถึงแม้ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ จะได้รับรางวัลจากการประกวดหลายรางวัล ได้แก่ ชนะเลิศในการประกวดผลิตภัณฑ์ดีเด่นของจังหวัดน่านในปี 2545 และในปี 2546 รวมถึงได้รับรางวัลชนะเลิศในการคัดสรรสุดยอดผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย และได้รับคัดสรรให้เป็นผลิตภัณฑ์ระดับ 4 ดาวในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในระดับภาค ทำให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มลูกค้าในเรื่องคุณภาพและความสวยงามของผ้าทอ แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากในพื้นที่มีแหล่งผลิตผ้าทอมีอยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้ผลิตภัณฑ์ผ้าทอที่ผลิตออกมา ไม่มีความแตกต่างในสายตาของผู้บริโภค และไม่มีเอกลักษณ์ที่เด่นชัดพอที่จะเป็นจุดขาย

ด้านราคาสินค้า เนื่องจากในพื้นที่มีแหล่งผลิตผ้าทอมือเป็นจำนวนมาก ทำให้กลุ่มฯ มีคู่แข่งทางการค้ามาก อีกทั้งจากการสัมภาษณ์ พบว่า เนื่องจากคู่แข่งที่มีมากมายทำให้มีการแข่งขันด้านราคาค่อนข้างสูง ส่งผลให้ราคาผลิตภัณฑ์ประเภทนี้โดยรวมมีแนวโน้มลดลง สวนทางกับราคาของวัตถุดิบที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย จากการศึกษา พบว่า ช่องทางการจำหน่ายของกลุ่มฯ ส่วนใหญ่ยังคงจำกัดอยู่ในพื้นที่จังหวัดน่าน ถึงแม้จะมีสมาชิกที่ทำหน้าที่เป็นพ่อค้าคนกลางคอยรับซื้อผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ ไปจำหน่ายก็ตาม อีกทั้งกลุ่มฯ ยังขาดลูกค้าประจำที่มีการสั่งซื้อเข้ามาอย่างสม่ำเสมอ ทำให้การผลิตของกลุ่มฯ ที่ออกมาแต่ละช่วงของปีไม่สม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังมีผลมาจากการไม่ทำการตลาดเชิงรุก คือ ไม่ออกหาตลาดด้วยตนเอง ต้องคอยรับคำสั่งซื้อของลูกค้า ทำให้ช่องทางการตลาดของกลุ่มฯ ยังไม่สามารถขยายให้กว้างกว่าที่เป็นอยู่

ด้านการส่งเสริมการขาย จากการศึกษา พบว่า กลุ่มฯ ทำการส่งเสริมการขายน้อยมาก อีกทั้งไม่กล้าที่จะให้ลูกค้าซื้อสินค้าเชื่อเพื่อไปจำหน่าย ซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ลูกค้าที่เป็นพ่อค้าคนกลางตัดสินใจไม่ซื้อผลิตภัณฑ์ผ้าทอจากกลุ่มฯ

เมื่อพิจารณาการตลาดทั้ง 4 ด้านในขั้นต้น พบว่า โดยภาพรวมของศักยภาพด้านการตลาดของกลุ่มฯ ค่อนข้างต่ำ

6.2.5 ศักยภาพทางการเงิน

พิจารณาอัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) พบว่า กลุ่มฯ มีอัตราส่วนหมุนเวียนเท่ากับ 122.00 อัตราส่วนสภาพคล่องระยะสั้นเท่ากับอัตราส่วนสภาพคล่องของกระแสเงินสดที่ 117.50 ซึ่งถือว่าสูง

ด้านอัตราส่วนแสดงถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน พบว่า มีอัตราหมุนเวียนของสินค้าคงคลังค่อนข้างสูง และมีอายุสินค้าที่ 3.74 วัน รวมถึงมีอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งหมดและอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรค่อนข้างดีที่ 1.83 เท่า และ 3.98 เท่า ตามลำดับ

พิจารณาอัตราส่วนแสดงความสามารถในการกู้ยืม พบว่า กลุ่มฯ มีอัตราส่วนหนี้สินคิดเป็นเพียงร้อยละ 0.38 เท่า และมีอัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยค่อนข้างสูง ทำให้กลุ่มฯ สามารถที่จะกู้ยืมได้อีกหากมีความต้องการ

ด้านอัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร พบว่า ให้อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขายและอัตราส่วนกำไรเบื้องต้นต่อยอดขายค่อนข้างต่ำคิดเป็นเพียงร้อยละ 5.20 และ 7.55 ตามลำดับ ส่งผลให้มีอัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นค่อนข้างต่ำเช่นกัน (รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 6.2)

โดยสรุป พบว่า กลุ่มฯ ค่อนข้างมีศักยภาพในด้านสภาพคล่อง ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมถึงความสามารถในการกู้ยืม แต่ยังมีศักยภาพในการทำกำไรและการให้ผลตอบแทนที่ค่อนข้างต่ำ

ตารางที่ 6.2 อัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มฯ

อัตราส่วน	กลุ่มฯ
I อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)	
1. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (หรืออัตราส่วนเดินสะพัด) (current ratio)	122 เท่า
2. อัตราส่วนสภาพคล่องระยะสั้น หรืออัตราส่วนทุนหมุนเวียน หรืออัตราส่วนจับพัต (Acid Test Ratio หรือ Quick Ratio)	117.50 เท่า
3. อัตราส่วนสภาพคล่องของกระแสเงินสด (Cash Flow Liquidity)	17.50 เท่า
4. ทุนหมุนเวียนสุทธิ (Working Capital)	242,000 บาท
II. อัตราส่วนแสดงถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน	
5. อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง (Inventory Turnover Ratio)	97.62 ครั้ง
6. อายุสินค้า หรือระยะเวลาที่เก็บสินค้าไว้ก่อนขาย (Inventory turnover in Days)	3.74 วัน
7. 1 รอบธุรกิจ (Operating Cycle)	3.74 วัน
8. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งหมด (Total Asset Turnover Ratio)	1.83 ครั้ง
9. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร (Fixed Assets turnover Ratio)	3.98 ครั้ง
III. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการกู้ยืม	
10. อัตราส่วนหนี้สิน (Debt Ratio)	0.38 %
11. หนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (D/E)	0.0039 เท่า
12. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Times interest Earning or Interest Coverage Ratio)	261.55 เท่า
13. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายค่าใช้จ่ายประจำ (Fix Charge Ratio)	261.55 เท่า
14. Degree of Financial Leverage	1.00 เท่า
IV. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร	
15. อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย (Net Profit Margin)	5.20 %
16. อัตราส่วนกำไรเบื้องต้นต่อยอดขาย (Gross Profit Margin)	7.55 %
V. ผลตอบแทนแก่ผู้ลงทุน (Return to Investors)	
17. อัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน (Return on Investment) : ROI	9.51 %
18. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Total Assets : ROA)	6.04 %
19. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE)	9.55 %

ที่มา : จากการคำนวณ

บทที่ 7

บทสรุป

7.1 สรุปผลการศึกษา

7.1.1 การจัดการองค์กร

กลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งาม ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลสัน อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดยโสธร จัดตั้งขึ้นในปี 2529 โดยการสนับสนุนของสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอยางชุมน้อย หลังจากนั้นเป็นต้นมาก็ได้มีหลายหน่วยงานในพื้นที่ให้กับสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มฯ เรื่อยมา ทั้งในด้านเงินทุน วัสดุและอุปกรณ์ ตลอดจนความรู้ในด้านการทอผ้า กลุ่มฯ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนในปี 2545 กลุ่มฯ ได้รับรางวัลกลุ่มสตรีดีเด่นในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

พิจารณาด้านโครงสร้างองค์กรของกลุ่มฯ พบว่า มีการจัดตั้งคณะกรรมการตามแบบแผน โครงสร้างองค์กรวิสาหกิจชุมชนโดยทั่วไป มีนางภรณ์ แก้วคำ ทำหน้าที่ประธานกลุ่มฯ ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมด 130 ราย แบ่งการดำเนินงานเป็น 2 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการผลิตผ้าทอมือ และกิจกรรมปล่อยเงินกู้ให้แก่สมาชิก

ปัญหาการบริหารงานที่พบ กล่าวคือคณะกรรมการหลายตำแหน่งไม่ได้ทำหน้าที่ตามบทบาทที่ตนได้รับ และกลุ่มฯ ยังไม่สามารถสรรหาบุคคลที่เหมาะสมที่มีความสามารถเข้าทำหน้าที่ในตำแหน่งคณะกรรมการ หากคณะกรรมการชุดเดิมหมดวาระ เนื่องจากสมาชิกกลุ่มฯ ส่วนใหญ่ให้เหตุผลในด้านภาวะครอบครัว จึงไม่สามารถที่จะช่วยเหลือกิจกรรมของกลุ่มฯ ได้อย่างเต็มที่ แต่โดยภาพรวมแล้วพบว่า ในปัจจุบันกลุ่มฯ ค่อนข้างมีศักยภาพในการบริหารองค์กร เนื่องจากคณะกรรมการกลุ่มฯ มีความสามัคคี ร่วมกันเสนอความคิดเห็นและช่วยบริหารงานกันอย่างดี

7.1.2 การผลิต

ผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มฯ ผลิต ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ ซึ่งมีหลายชนิด ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าพื้น ผ้าถุง ผ้าชุด ผ้าปูโต๊ะ รวมทั้งผ้าเช็ดหน้าและผ้าขาวม้า การผลิตของกลุ่มฯ แบ่งเป็น 2 ประเภท โดยส่วนหนึ่งเป็นการผลิตตามคำสั่งซื้อของลูกค้าและอีกส่วนหนึ่งเป็นการผลิตเพื่อรอจำหน่าย โดยสมาชิกจะรับผิดชอบในการจัดหาปัจจัยการผลิตเองทั้งหมด ยกเว้นสมาชิกที่เข้ามาทำการทอที่โรงทอของกลุ่มฯ ซึ่งจะใช้กี่ทอและวัสดุของกลุ่มฯ แต่ยังคงจัดหาวัตถุดิบที่เป็นฝ้าย ไหมประดิษฐ์ และดินชนิดต่างๆ กันเอง ช่วงระยะเวลาการผลิต พบว่าสมาชิกมีการทอผ้าตลอดทั้งปี ส่วนใหญ่จะผลิตมากในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน และเดือนกันยายนถึงเดือนธันวาคม จะผลิตน้อยในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนสิงหาคม เนื่องจากเป็นฤดูกาลเกษตร

จากจำนวนสมาชิกทั้งหมด 130 ราย มีสมาชิกที่ทำการทอ ณ ที่ทำการกลุ่มฯ จำนวน 33 คน ที่เหลืออีก 97 คน จะทำการทอที่บ้านของตนเอง โดยผลตอบแทนที่สมาชิกจะได้รับ คือ ส่วนต่างของราคาผ้าที่สมาชิกนำมาฝากขายที่กลุ่มฯ ซึ่งจะต้องหักเงินจากการจำหน่ายเข้ากลุ่มฯ โดยคิดจากความยาวของผ้าทอที่เมตรละ 1 บาท

พิจารณาผลตอบแทนด้านการผลิต พบว่า ผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ให้ผลตอบแทนที่เป็นบวก มีเพียงผลิตภัณฑ์ 4 ชนิดที่ให้อัตราผลตอบแทนที่เป็นลบ ได้แก่ ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น ผ้าชุดธรรมดาไม่สอดด้น ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ล้วงด้น และผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่สอดด้นยกดอก

ปัญหาที่พบในด้านการผลิต กล่าวคือ ทักษะและความชำนาญในการทอของสมาชิกกลุ่มฯ ไม่เท่ากัน ส่งผลทำให้คุณภาพของผลิตภัณฑ์ไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งเครือข่ายระดับตำบลเพื่อการผลิตและแปรรูปผ้าทอ ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกที่ทำการทอจำนวน 5 หมู่บ้านในพื้นที่เดียวกัน ยังไม่เกิดผลเป็นรูปธรรมในด้านความต้องการ พบว่า กลุ่มฯ ต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่สนับสนุนด้านการฝึกอบรมด้านการย้อมสีธรรมชาติ การฝึกอบรมเพิ่มทักษะการทอผ้า รวมถึงต้องการใช้ประโยชน์จากจักรเย็บอุตสาหกรรมที่อยู่ในเครือข่ายระดับตำบลเพื่อการผลิตและแปรรูปผ้าทอ ให้เกิดประโยชน์ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ผ้าทอเป็นผลิตภัณฑ์ในรูปแบบอื่น เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า

7.1.3 การตลาด

การบริหารด้านการตลาด พบว่า สมาชิกทุกคนที่ทำการทอ ณ โรงทอของกลุ่มฯ จะช่วยกันทำหน้าที่ด้านการตลาดร่วมกัน โดยเฉพาะการรับคำสั่งซื้อจากลูกค้าที่ผ่านเข้ามายังโรงทอของกลุ่มฯ โดยสมาชิกทุกคนที่ทำการทอ ณ โรงทอสามารถรับคำสั่งซื้อได้ทุกคน จากนั้นจะแบ่งคำสั่งซื้อให้กับสมาชิกที่ทอในโรงทอ ซึ่งหากกำลังการผลิตในโรงทอไม่พอก็จะกระจายคำสั่งซื้อไปยังสมาชิกที่ทำการทอที่บ้านของตนเอง

ในส่วนของกรจำหน่าย นอกจากคำสั่งซื้อของลูกค้าที่เข้ามายังกลุ่มฯ โดยตรง กลุ่มฯ ยังมีสมาชิกที่ทำหน้าที่เป็นพ่อค้าคนกลางคอยรับซื้อสินค้าของกลุ่มฯ ไปจำหน่าย ซึ่งในส่วนของช่องทางการจำหน่าย พบว่าเป็นการผลิตตามคำสั่งซื้อของลูกค้าในสัดส่วนที่เท่าๆ กับ การผลิตเพื่อรอจำหน่าย ณ ที่ทำการกลุ่มฯ นอกจากนี้กลุ่มฯ ยังวางแผนที่จะขยายช่องทางการจัดจำหน่ายของกลุ่มฯ ให้กว้างขึ้น โดยจะดำเนินเรื่องขอใช้ประโยชน์จากจักรอุตสาหกรรมของกลุ่มเครือข่ายการแปรรูป

ในการตั้งราคาผลิตภัณฑ์ จะพิจารณาจากต้นทุนการผลิต ได้แก่ วัตถุดิบที่เป็นฝ้ายและดินชนิดต่างๆ ความยากง่ายของลายผ้า ต้นทุนบรรจุภัณฑ์ที่เป็นถุงกระดาษ รวมถึงการปรับเปลี่ยนของราคาวัตถุดิบในท้องตลาด แต่อย่างไรก็ตามการตั้งราคายังคงให้ความสำคัญกับราคาจำหน่ายของผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันที่มีกลุ่มฯ อื่นๆ ในพื้นที่ใกล้เคียงผลิต

กลุ่มฯ ไม่ได้ทำการส่งเสริมการขายมากนัก อาจมีการให้ส่วนลดกับลูกค้าที่มีคำสั่งซื้อในปริมาณมากและลูกค้าที่เป็นหน่วยงานราชการในพื้นที่บ้าง แต่ไม่มากนัก หรือในกรณีที่เป็นลูกค้าภายในจังหวัดไม่ต้องจ่ายเงินมัดจำในกรณีที่เข้ามาสั่งซื้อ นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มฯ ไม่ได้มีการให้เครดิตแก่ลูกค้าแต่อย่างใด โดยลูกค้าจะต้องจ่ายเงินสดทั้งหมดในวันที่มารับสินค้า อีกทั้งลูกค้ายังต้องมารับสินค้าด้วยตนเอง

ปัญหาด้านการตลาดที่พบ ได้แก่ ช่องทางการจัดจำหน่ายของกลุ่มฯ ยังแคบ มีสมาชิกที่เป็นพ่อค้าคนกลางเพียงคนเดียวในกลุ่มฯ ที่คอยรับซื้อผลิตภัณฑ์จากกลุ่มฯ ไปจำหน่าย และกลุ่มฯ ยังไม่มีลูกค้าประจำที่จะทำการสั่งซื้ออย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังพบว่าในพื้นที่มีกลุ่มผู้ประกอบการทอผ้าหลายแห่ง ทั้งในหมู่บ้านรวมทั้งในพื้นที่ตำบลและอำเภอเดียวกัน ทำให้ในพื้นที่มีการแข่งขันค่อนข้างสูง รวมถึงการแข่งขันในด้านราคาส่งผลถึงราคาโดยรวมของผลิตภัณฑ์ประเภทนี้มีแนวโน้มลดลง ส่วนด้านความต้องการของกลุ่มฯ พบว่า กลุ่มฯ

ต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาฝึกอบรมเพิ่มทักษะในการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าทอให้กับสมาชิก และต้องการให้ภาครัฐและเอกชนให้การส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์จากผ้าทอมือให้มากขึ้น

7.1.4 การเงิน

ด้านการบริหารด้านการเงิน พบว่า มีการเก็บเงินค่าน้ำและค่าไฟฟ้าสำหรับสมาชิกที่เข้ามาทำการทอผ้าที่โรงทอของกลุ่มฯ ส่วนการจำหน่าย สมาชิกที่ทำการทอ ณ โรงทอของกลุ่มฯ จะช่วยกันจัดบันทึกการขายของผลิตภัณฑ์ที่ขายได้ในแต่ละวัน และหลังจากที่กลุ่มฯ ได้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของสมาชิกแล้ว ก่อนนำเงินจ่ายให้กับสมาชิกที่นำผลิตภัณฑ์มาฝากขาย จะมีการหักเงินส่วนหนึ่งเข้ากลุ่มฯ ตามชนิดของผลิตภัณฑ์ โดยเงินจำนวนนี้จะนำฝากกับธนาคารออมสินสาขาอำเภอเวียงสา ซึ่งเงินจำนวนนี้จะนำมาใช้ในการซ่อมแซมโรงทอของกลุ่มฯ ทำถุงกระดาษเพื่อใช้ในการขาย รวมถึงทำแผ่นพับในการประชาสัมพันธ์ ส่วนที่เหลือจะนำมาปล่อยกู้ให้กับสมาชิกในกลุ่มฯ ได้กู้ยืมเพื่อนำไปจัดซื้อวัตถุดิบจำพวกฝ้าย ไหมประดิษฐ์ และดินชนิดต่างๆ สำหรับใช้ในการทอ

ส่วนของการวางแผนด้านการเงิน พบว่า เนื่องจากเงินที่ปล่อยกู้ให้แก่สมาชิกได้กู้ยืมที่มาจาก การเก็บเงินค่าผ้าที่นำมาฝากขาย เพื่อนำไปใช้ในการจัดหาปัจจัยการผลิตมีไม่เพียงพอแก่ความต้องการของสมาชิก ทำให้กลุ่มฯ มีความต้องการและมีแผนที่จะหาแหล่งเงินกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำ เพื่อนำมาปล่อยกู้ให้กับสมาชิกได้นำไปใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการผลิตได้อย่างเพียงพอ

ในส่วนของแหล่งที่ให้การสนับสนุนทางการเงินแก่กลุ่มฯ มีหลายหน่วยงานในพื้นที่ ทั้งการสนับสนุนในรูปแบบเงินทุนให้เปล่า อุปรกรณ์การผลิต ตลอดจนจนถึงเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ

พิจารณาผลการดำเนินงานของกลุ่มฯ พบว่า ในปีการผลิต 2546 กลุ่มฯ มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์รวมทั้งหมดเท่ากับ 950,320 บาท มีกำไรจากการดำเนินงานเท่ากับ 31,386.23 บาท เมื่อรวมกับรายได้อื่นๆ ได้แก่ รายได้เรียกเก็บจากการฝากจำหน่าย รายได้จากกระดาษ และรายได้จากดอกเบี้ยเงินปล่อยกู้ และเมื่อหักดอกเบี้ยจ่ายจำนวน 120 บาท ซึ่งไม่มีการเสียภาษี ทำให้กลุ่มฯ มีรายได้สุทธิเท่ากับ 49426.23 บาท และหากพิจารณาจุดของกลุ่มฯ พบว่า มีด้านสินทรัพย์เท่ากับด้านหนี้สินและส่วนของเจ้าของที่ 521,976.23 บาท

ปัญหาด้านการเงินที่พบ เป็นปัญหาทางการเงินของสมาชิกผู้ทอที่ยังคงขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียนในการซื้อวัตถุดิบ นอกจากนี้กลุ่มฯ ยังประสบปัญหาสมาชิกที่กู้ยืมเงินกับกลุ่มฯ มักชำระเงินคืนไม่ตรงเวลาที่ตกลงกันไว้ ส่วนความต้องการทางการเงิน พบว่า กลุ่มฯ ต้องการหาแหล่งเงินกู้ปลอดดอกเบี้ยหรือดอกเบี้ยต่ำ เพื่อนำมาปล่อยกู้ให้กับสมาชิกกลุ่มฯ ได้กู้ยืม เพื่อนำไปใช้ในการจัดซื้อปัจจัยการผลิต

7.2 ศักยภาพการพัฒนา

จุดเด่นของกลุ่มฯ นอกจากผลิตภัณฑ์จะได้รับรางวัลต่างๆ ได้แก่ รางวัลชนะเลิศในการประกวดผลิตภัณฑ์ดีเด่นของจังหวัดน่านในปี 2545 รางวัลชนะเลิศในการคัดสรรสุดยอดผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย ในปี 2546 และในปีเดียวกันนี้ยังได้รับคัดสรรให้เป็นผลิตภัณฑ์ระดับ 4 ดาวในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในระดับภาค ทำให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มลูกค้าในเรื่องคุณภาพและ

ความสวยงามของผ้าทอ จุดเด่นอีกประการหนึ่งคือ กลุ่มฯ มีกำลังการผลิตที่มากจากจำนวนสมาชิกผู้ทอถึง 130 คน ทำให้สามารถรองรับคำสั่งซื้อจากลูกค้าในปริมาณที่มากได้ ทั้งนี้ในปี 2545 หมู่บ้านไผ่งามได้รับคัดเลือกให้เป็นหมู่บ้านอุตสาหกรรมประเภทการทอผ้าฝ้าย ซึ่งเป็นสิ่งที่ยืนยันความน่าเชื่อถือให้แก่ลูกค้าได้ทางหนึ่ง

7.3 ข้อเสนอแนะการปรับปรุง

7.3.1 การจัดการองค์กร

กลุ่มฯ ต้องเร่งสรรหาบุคคลที่มีความสามารถและเสียสละ ที่จะเข้ามาทำหน้าที่ผู้นำกลุ่มฯ ในอนาคต หากผู้นำกลุ่มฯ คนปัจจุบันไม่สามารถทำหน้าที่ต่อไปได้ หรืออาจสร้างผู้นำจากคณะกรรมการที่มีอยู่ รวมถึงต้องสร้างแรงจูงใจในการทำงานแก่คณะกรรมการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน โดยวิธีดำเนินการอาจขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เข้ามาอบรมให้ความรู้ในด้านการบริหารงานกลุ่มฯ หรืออาจมีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ยังกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารงานองค์กร

7.3.2 การผลิต

กลุ่มฯ ควรขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ในการฝึกอบรมทักษะการย้อมสีธรรมชาติ การเลือกใช้สีฝ้ายในการทอ รวมถึงเพิ่มเติมทักษะการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าทอ เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ผ้าทอ

7.3.3 การตลาด

1. นอกจากการเพิ่มทักษะการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าทอ จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการขายช่องทางการตลาดให้กว้างขึ้น กลุ่มฯ จำเป็นต้องเพิ่มทักษะการออกแบบลายผ้า เพื่อให้มีความหลากหลายและสร้างความแตกต่างจากผลิตภัณฑ์ประเภทเดียวกันที่มีอยู่มากในพื้นที่
2. กลุ่มฯ ควรเรียกประชุมระหว่างหมู่สมาชิก เพื่อหารือแนวทางในการรักษามาตรฐานผลิตภัณฑ์ผ้าทอให้มีคุณภาพสม่ำเสมอ
3. กลุ่มฯ ควรเร่งสรรหาบุคคลที่จะเข้ามาทำหน้าที่ด้านการตลาดให้กับกลุ่มฯ อย่างแท้จริง
4. กลุ่มฯ ควรขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับการจำหน่าย ให้มีความสวยงามและดึงดูดลูกค้า

7.3.4 การเงิน

จากปัญหาที่สมาชิกกลุ่มฯ มักจะขาดแคลนเงินทุนสำหรับใช้ในการจัดซื้อวัตถุดิบโดยเฉพาะฝ้ายและดินชนิดต่างๆ ทำให้กลุ่มฯ จำเป็นต้องขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานหรือแหล่งเงินทุนในพื้นที่ ซึ่งอาจเป็นเงินอุดหนุนที่ให้เปล่า เงินกู้ปลอดดอกเบี้ยและเงินกู้อัตราดอกเบี้ยต่ำ สำหรับนำมาปล่อยกู้ให้กับสมาชิกได้กู้ยืม เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการ

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. 2547. “จำนวนผู้ผลิตสินค้า OTOP ปี 2547 จำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา : [http:// www.thaitambon.com/OTOP2547/Info2004B.htm](http://www.thaitambon.com/OTOP2547/Info2004B.htm) (29 กันยายน 2547).
- กฤษณา นิลศรี. 2545. “วิสาหกิจชุมชน กับการพัฒนาเศรษฐกิจจากหญ้า”. 23,12 (ธันวาคม). 68-71.
- จารุพงศ์ พลเดช. 2546. **วิสาหกิจชุมชน**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: www.cdd.moi.go.th/jarupong/j462204.doc. (20 ตุลาคม 2546).
- ฐานเศรษฐกิจ. 2547. “รัฐยกเครื่องใหม่ OTOP ครัก 200 ล้าน ดิวเข้มทั้งระบบ แก้ปัญหาคุณภาพและยอดขาย”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: [http:// www.thaitambon.com/SmartOTOP/News5747A.htm](http://www.thaitambon.com/SmartOTOP/News5747A.htm) (5 กรกฎาคม 2547).
- ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ. 2542. **ธุรกิจชุมชนเส้นทางที่เป็นไปได้**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ และพิทยา ว่องกุล, บรรณาธิการ. 2545. **วิสาหกิจชุมชน กลไกเศรษฐกิจ รากฐาน**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์บุ๊ค เซ็นเตอร์ จำกัด.
- ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ และคณะ. 2547. **รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์**. เชียงใหม่: โครงการ การปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรมหัตถกรรมพื้นบ้านในภาคเหนือตอนบน, ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ และคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ อารี วิบูลย์พงศ์ ลักษมี วรชัย ประทานทิพย์ กระจมด นัทธมน ธีระกุล และทินรัตน์ พิทักษ์พงศ์เจริญ. 2546. **วิสาหกิจหัตถกรรมพื้นบ้าน กลุ่มทอผ้าบ้านเฮี้ย**. เชียงใหม่: โครงการ การปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรมหัตถกรรมพื้นบ้านในภาคเหนือตอนบน, ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ และคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. 2546. “**การพัฒนากลุ่มลูกค้าให้มีความสามารถในการผลิตและการดำเนินธุรกิจ**”. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: www.baac.in.th/technical/110946. (20 ตุลาคม 2546).
- พิทยา ว่องกุล. 2545. “**ธุรกิจชุมชน-วิสาหกิจชุมชนแบบองค์รวมที่ยั่งยืน**”. **วิสาหกิจชุมชน กลไกเศรษฐกิจ รากฐาน**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์บุ๊ค เซ็นเตอร์ จำกัด.
- สถาบันพัฒนาวิสาหกิจชุมชน. 2546. **วิสาหกิจชุมชน**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: www.yala.riv.ac.th/~research/document/publication/smce.html. (20 ตุลาคม 2546).
- เสรี พงศ์พิศ. 2546. **ฐานความคิดจากแผนแม่บทสู่วิสาหกิจชุมชน**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ภูมิปัญญาไท.
- พิทยา ว่องกุล. 2545. “**ธุรกิจชุมชน-วิสาหกิจชุมชนแบบองค์รวมที่ยั่งยืน**”. **วิสาหกิจชุมชน กลไกเศรษฐกิจ รากฐาน**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์บุ๊ค เซ็นเตอร์ จำกัด.

ภาคผนวก ก.

รูปภาพ

รูปที่ ก.1 นางอารวิ แก้วกำ (ประธานกลุ่มฯ)

รูปที่ ก.2 คณะกรรมการกลุ่มฯ

รูปที่ ก.3 ที่ทำการกลุ่มฯ

รูปที่ ก.4 สภาพโรงทอ

รูปที่ ก.5 การกรอด้วยเข้าหลอด

รูปที่ ก.6 การทอผ้า

รูปที่ ก.7 ไหมประดิษฐ์

รูปที่ ก.8 ดิ้นเงินและดิ้นทอง

รูปที่ ก.9 ดิ้นสี

รูปที่ ก.10 ผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าถุงและผ้าชุด

รูปที่ ก.11 ผ้าเช็ดหน้า

รูปที่ ก.12 ผ้าปูโต๊ะ

รูปที่ ก.13 บรรจุภัณฑ์

รูปที่ ก.14 รางวัลที่ได้รับ

ภาคผนวก ข.

การคำนวณต้นทุนและอัตราส่วนทางการเงิน

การคำนวณต้นทุนวัตถุดิบ

เป็นการคำนวณวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต ได้แก่ ฝ้ายยืน ไหมประดิษฐ์ และดินชนิดต่างๆ ซึ่งมีหลักการคำนวณคล้ายกันคือ จะคำนวณจากปริมาณการใช้วัตถุดิบชนิดนั้นๆ ต่อการผลิตสินค้า 1 ชนิด โดยมีตัวอย่างในการคำนวณ ดังนี้

ตัวอย่าง การคำนวณฝ้ายเส้นยืน ซึ่งในที่นี้สมาชิกกลุ่มฯ ได้ทำการซื้อฝ้ายเครื่องสำเร็จในราคาเครื่องละ 3,600 บาท มีความยาว 200 เมตร ซึ่งหากจะคำนวณต้นทุนฝ้ายเส้นยืนของการผลิตผ้าถุงลายม่านที่มีความยาวผืนละ 2 เมตร จะมีต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ $(3,600 / 200) \times 2 = 36$ บาท

ตัวอย่าง การคำนวณต้นทุนไหมประดิษฐ์สำหรับใช้เป็นเส้นพุ่ง โดยสมาชิกจัดซื้อในราคา 10 บาท ต่อใจ ซึ่งในการผลิตผ้าถุงลายม่านจะมีการใช้ 3 ใจต่อ 1 ผืน ดังนั้นต้นทุนในการใช้ไหมประดิษฐ์ต่อหน่วยของผ้าถุงลายม่านเท่ากับ $10 \times 3 = 30$ บาท

การคำนวณต้นทุนค่าแรงงานในการผลิต

แบ่งเป็นการคำนวณค่าแรงในการทอ ซึ่งสมาชิกไม่ได้คิดให้กับตนเอง และค่าจ้างในการเก็บเขา โดยการคำนวณค่าแรงในการทอจะพิจารณาเปรียบเทียบกับค่าจ้างรายวันในพื้นที่ของแรงงานหญิงที่ 100 บาทต่อวัน โดยคำนวณเป็นค่าเสียโอกาสในการใช้แรงงาน มีตัวอย่างการคำนวณดังนี้

ตัวอย่าง การคำนวณต้นทุนค่าแรงในการผลิตผ้าถุงลายม่าน ซึ่งใช้เวลาในการทอที่หนึ่งวันครึ่ง ดังนั้นจะมีต้นทุนค่าแรงในการผลิตต่อหน่วยที่ $100 \times 1.5 = 150$ บาทต่อผืน

การคำนวณต้นทุนค่าจ้างในการเก็บเขา ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการเก็บเขาเครื่องละ 600 บาท มีความยาวต่อเครื่องที่ 200 เมตร ซึ่งหากคำนวณต้นทุนค่าจ้างในการเก็บเขาต่อหน่วยของการผลิตผ้าถุงลายม่านที่มีขนาดความยาวต่อผืนที่ 2 เมตร จะมีต้นทุนต่อหน่วยที่ $(600 / 200) \times 2 = 6$ บาทต่อผืน

การคำนวณต้นทุนค่าใช้จ่ายอื่นๆ ด้านการผลิต

เป็นการคำนวณค่าไฟฟ้าที่ใช้ในโรงทอของกลุ่มฯ ซึ่งหลังจากทราบค่าใช้จ่ายต่อปีแล้ว หาสัดส่วนค่าใช้จ่ายที่ผลิตภักดิ์แต่ละชนิดจะต้องรับผิดชอบ แล้วหารด้วยจำนวนผลิตภักดิ์แต่ละชนิดที่ถูกผลิตในโรงทอของกลุ่มฯ

ตัวอย่าง

ค่าไฟฟ้าต่อปีเท่ากับ 3,600 บาท เมื่อพิจารณาจากผ้าถุงลายม่านที่มีการทอที่โรงทอของกลุ่มฯ ที่ 27 ผืน (ผลิตภักดิ์ทุกชนิดที่ผลิตได้ทั้งหมดเท่ากับ 2,246 ผืน) ทำให้มีสัดส่วนที่ต้องรับผิดชอบ

$$(27 \times 3,600) / 2,246 = 43.28 \text{ บาท}$$

เมื่อนำค่าที่ได้หารด้วยจำนวนฝืนของผ้าถุงลายม่านที่ผลิตได้ทั้งหมดที่ 27 ผืน จะได้ต้นทุนค่าไฟฟ้า ต่อหน่วยที่ผ้าถุงลายม่านจะต้องรับภาระเท่ากับ $43.28 / 27 = 1.6028$ บาท/ผืน

การคำนวณต้นทุนค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และโรงเรือนผลิต

เนื่องจากการผลิตของกลุ่มฯ ที่สมาชิกส่วนหนึ่งจำนวน 33 คน ทำการทอที่กลุ่มฯ และที่เหลืออีก 97 คน ทำการทอที่บ้านของตนเอง แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาจากมูลค่าของยอดจำหน่าย พบว่า ร้อยละ 80 ของมูลค่าการจำหน่ายทั้งหมดมาจากผลิตภัณฑ์ที่ทอจากโรงทอของกลุ่มฯ ดังนั้นในการคำนวณต้นทุนค่าเสื่อมราคา อุปกรณ์การผลิตจะคำนวณจากอุปกรณ์ที่สมาชิกที่ทำการทอภายในโรงทอได้มีการใช้ และคำนวณโดยพิจารณาจากมูลค่าที่ผลิตได้จากโรงทอ

เริ่มจากการคำนวณค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และโรงเรือนการผลิตต่อปี โดยการนำจำนวนของอุปกรณ์การผลิตแต่ละชนิดคูณกับมูลค่าของอุปกรณ์นั้นๆ จากนั้นหารด้วยอายุการใช้งานของแต่ละชนิด

การคำนวณหาค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิตแต่ละชนิด ในกรณีที่มีผู้ทอทราบเวลาในการใช้อุปกรณ์การผลิตชนิดนั้นๆ ในการคำนวณจะใช้เวลาที่มีการใช้ต่อการทอชิ้นงาน 1 ชิ้น คูณกับปริมาณผลิตภัณฑ์ชนิดนั้นๆ ที่ผลิตได้ต่อปี จากนั้นนำค่าที่ได้ไปเทียบบัญญัติไตรยางค์หาสัดส่วนของค่าเสื่อมราคาที่ผลิตภัณฑ์ผ้าทอแต่ละชนิดจะต้องรับภาระ แล้วนำค่าที่ได้หารด้วยจำนวนผลิตภัณฑ์ผ้าทอชนิดนั้นๆ ที่ผลิตได้ทั้งหมดต่อปี ค่าที่ได้จะเป็นค่าเสื่อมราคาต่อหน่วยของผลิตภัณฑ์ผ้าทอแต่ละชนิด

ตัวอย่าง

การคำนวณค่าเสื่อมราคากีระตุกในการผลิตผ้าถุงลายม่าน พบว่า การทอผ้าถุงลายม่าน 1 ผืน ใช้เวลาในการทอ 1.5 วัน และมีผลผลิตต่อปีเมื่อพิจารณาจากจำนวนที่ทอได้จากกลุ่มฯที่ 27 ผืน ดังนั้นเวลาในการใช้ที่กระตุกทั้งหมดต่อปีในการผลิตผลิตภัณฑ์ชนิดนี้เท่ากับ $(27 \times 1.5) = 41$ วัน

ใช้หลักการคำนวณนี้เช่นเดียวกับการคำนวณกับผลิตภัณฑ์ชนิดอื่นๆ และรวมเวลาทั้งหมดที่ผลิตภัณฑ์ทุกชนิดมีการใช้ที่กระตุก จากนั้นหาสัดส่วนของค่าเสื่อมราคากีระตุกที่ผลิตภัณฑ์ผ้าทอแต่ละชนิดจะต้องรับผิดชอบ โดยการเทียบบัญญัติไตรยางค์

จากค่าที่ได้ที่ 41 วัน ซึ่งมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 1 ของเวลาที่มีการใช้ทั้งหมด และเมื่อพิจารณาจากค่าเสื่อมราคาต่อปีของกีระตุกที่ 8,250 บาทต่อปี พบว่า เมื่อเทียบบัญญัติไตรยางค์ ผ้าถุงลายม่านจะต้องรับภาระค่าเสื่อมจำนวน 90.45 บาท และเมื่อหารด้วยจำนวนผ้าถุงลายม่านที่ผลิตได้จากโรงทอของกลุ่มฯ ต่อปีที่ 27 ผืน ก็จะได้ค่าเสื่อมราคากีระตุกต่อหน่วยในการทอผ้าถุงลายม่านเท่ากับ $90.45 / 27 = 3.35$ บาท/ผืน

ในกรณีที่เป็นอุปกรณ์การผลิตที่ไม่ทราบเวลาในการใช้ที่แน่ชัด ในการคำนวณจะใช้ค่าเสื่อมราคาต่อปีของอุปกรณ์ชนิดนั้นๆ และคำนวณหาสัดส่วนของค่าเสื่อมราคาที่ผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดจะต้องรับภาระ โดยพิจารณาจากจำนวนผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดที่ผลิตได้ต่อปี จากนั้นหารด้วยจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ของแต่ละชนิด ค่าที่ได้จะเป็นค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิตชนิดนั้นๆ ต่อหน่วย

การคำนวณต้นทุนด้านการตลาด

ได้แก่การคำนวณต้นทุนค่าใช้จ่ายถุงพลาสติก ถุงกระดาษ และค่าเสื่อมราคาตู้กระจกสำหรับใช้แสดงสินค้าของกลุ่มฯ หลักการคำนวณเหมือนกับการคำนวณค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิตที่ไม่ทราบเวลาในการใช้ที่แน่ชัด คือ หลังจากทราบค่าใช้จ่ายในการจัดหาถุงพลาสติก ถุงกระดาษ และค่าเสื่อมราคาตู้กระจกต่อปีแล้ว จากนั้นคำนวณหาสัดส่วนของค่าใช้จ่ายหรือค่าเสื่อมราคาที่เกิดขึ้นที่แต่ละชนิดจะต้องรับภาระ โดยพิจารณาจากจำนวนผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดที่ผลิตได้ต่อปี จากนั้นหารด้วยจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ของแต่ละชนิด ค่าที่ได้จะเป็นค่าใช้จ่ายหรือค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ด้านการตลาดชนิดนั้นๆ ต่อหน่วย

ตัวอย่าง

จากการสำรวจ พบว่า กลุ่มฯ มีค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อถุงพลาสติกที่ 300 บาทต่อปี เมื่อพิจารณาจากผ้าถุงลายม่านที่มีการทอที่โรงทอของกลุ่มฯ ที่ 27 ผืน (ผลิตภัณฑ์ทุกชนิดที่ผลิตได้ทั้งหมดเท่ากับ 2,246 ผืน) ทำให้มีสัดส่วนที่ต้องรับผิดชอบ

$$(27 \times 300) / 2,246 = 3.61 \text{ บาท}$$

เมื่อนำค่าที่ได้หารด้วยจำนวนผืนของผ้าถุงลายม่านที่ผลิตได้ทั้งหมดที่ 27 ผืน จะได้ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อถุงพลาสติกต่อหน่วยที่ผ้าถุงลายม่านจะต้องรับภาระเท่ากับ $3.61 / 27 = 0.1336$ บาทต่อผืน

การคำนวณต้นทุนด้านการจัดการ

ได้แก่การคำนวณต้นทุนค่าน้ำ ค่าโทรศัพท์ ค่าเสื่อมราคาตู้เอกสาร และค่าเสื่อมราคาชุดรับแขก ซึ่งมีหลักในการคำนวณเช่นเดียวกับการคำนวณต้นทุนด้านการตลาด โดยมีตัวอย่างในการคำนวณ ดังนี้

ตัวอย่าง

จากการสำรวจ พบว่า กลุ่มฯ มีค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าน้ำที่ 960 บาทต่อปี เมื่อพิจารณาจากผ้าถุงลายม่านที่มีการทอที่โรงทอของกลุ่มฯ ที่ 27 ผืน (ผลิตภัณฑ์ทุกชนิดที่ผลิตได้ทั้งหมดเท่ากับ 2,246 ผืน) ทำให้มีสัดส่วนที่ต้องรับผิดชอบ

$$(27 \times 960) / 2,246 = 11.54 \text{ บาท}$$

เมื่อนำค่าที่ได้หารด้วยจำนวนผืนของผ้าถุงลายม่านที่ผลิตได้ทั้งหมดที่ 27 ผืน จะได้ต้นทุนค่าน้ำต่อหน่วยที่ผ้าถุงลายม่านจะต้องรับภาระเท่ากับ $11.54 / 27 = 0.4274$ บาทต่อผืน

รายละเอียดการคำนวณต้นทุนในการผลิตแสดงได้ในตารางที่ ข.1 - ข.27

ตารางที่ ข.1 ต้นทุนฝ้ายเส้นยืน

ชนิด	ต้นทุนต่อเครือ (บาท)	ปริมาณที่ได้ (เมตร)	ขนาดต่อชิ้น (เมตร)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท)
ผ้าถุงลายม่าน	3,600	200	2	36.00
ผ้าถุงลายปล้อง	3,600	200	2	36.00
ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น	3,600	200	2	36.00
ผ้าถุงดินทอง	3,600	200	2	36.00
ผ้าถุงดินทองยกดอก	3,600	200	2	36.00
ผ้าพื้นธรรมดา	3,600	200	3	54.00
ผ้าพื้นสอดด้น	3,600	200	3	54.00
ผ้าพื้นดินสี	3,600	200	3	54.00
ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)	3,600	200	4	72.00
ผ้าชุดสอดด้นเงินด้นทอง	3,600	200	4	72.00
ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงด้น)	3,600	200	4	72.00
ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก	3,600	200	4	72.00
ผ้าชุดลายคำเคิบสอดด้นยกดอกเต็มผืน	3,600	200	4	72.00

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.2 ต้นทุนไหมประดิษฐ์ (เส้นพุ่ง)

ชนิด	ราคา (บาท/ใจ)	ปริมาณที่ใช้ (ใจ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท)
ผ้าถุงลายม่าน	10	3	30.00
ผ้าถุงลายปล้อง	10	3	30.00
ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น	10	2	20.00
ผ้าถุงดินทอง	10	2	20.00
ผ้าถุงดินทองยกดอก	10	1.5	15.00
ผ้าพื้นธรรมดา	10	9	90.00
ผ้าพื้นสอดด้น	10	6	60.00
ผ้าพื้นดินสี	10	6	60.00
ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)	10	10	100.00

ตารางที่ ข.2 (ต่อ)

ชนิด	ราคา (บาท/ใจ)	ปริมาณที่ใช้ (ใจ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท)
ผ้าชุดสอดดินเงินดินทอง	10	6	60.00
ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงดิน)	10	10	100.00
ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดดินยกดอก	10	6	60.00
ผ้าชุดลายคำเคิบสอดดินยกดอกเต็มผืน	10	5	50.00

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.3 ต้นทุนดินเงินดินทอง

ชนิด	ราคา (บาท/กุ่ม)	ปริมาณที่ได้ (หลอด)	ปริมาณที่ใช้ (หลอด)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท)
ผ้าถุงลายม่าน	180	8	0	0.00
ผ้าถุงลายปล้อง	180	8	0	0.00
ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดดิน	180	8	3	67.50
ผ้าถุงดินทอง	180	8	4	90.00
ผ้าถุงดินทองยกดอก	180	8	4	90.00
ผ้าพื้นธรรมดา	180	8	0	0.00
ผ้าพื้นสอดดิน	180	8	8	180.00
ผ้าพื้นดินสี	180	8	0	0.00
ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดดิน)	180	8	0	0.00
ผ้าชุดสอดดินเงินดินทอง	180	8	8	180.00
ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงดิน)	180	8	8	180.00
ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดดินยกดอก	180	8	12	270.00
ผ้าชุดลายคำเคิบสอดดินยกดอกเต็มผืน	180	8	12	270.00

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.4 ต้นทุนดินสี

ชนิด	ราคา (บาท/กุ่ม)	ปริมาณที่ได้ (หลอด)	ปริมาณที่ใช้ (หลอด)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท)
ผ้าถุงลายม่าน	220	8	0	0.00
ผ้าถุงลายปล้อง	220	8	0	0.00
ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น	220	8	0	0.00
ผ้าถุงดินทอง	220	8	0	0.00
ผ้าถุงดินทองยกดอก	220	8	0	0.00
ผ้าพื้นธรรมดา	220	8	0	0.00
ผ้าพื้นสอดด้น	220	8	0	0.00
ผ้าพื้นดินสี	220	8	8	220.00
ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)	220	8	0	0.00
ผ้าชุดสอดด้นเงินดินทอง	220	8	0	0.00
ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (สังัด้น)	220	8	0	0.00
ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก	220	8	0	0.00
ผ้าชุดลายคำเคิบสอดด้นยกดอกเต็มผืน	220	8	0	0.00

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

การคำนวณต้นทุนค่าแรงในการผลิต

ตารางที่ ข.5 ต้นทุนค่าแรงในการทอ

ชนิด	ค่าจ้างในพื้นที่ (บาท/วัน)	เวลาที่ใช้ในการทอ (วัน)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท)
ผ้าถุงลายม่าน	100	1.5	150.00
ผ้าถุงลายปล้อง	100	1.5	150.00
ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น	100	2	200.00
ผ้าถุงดินทอง	100	2	200.00
ผ้าถุงดินทองยกดอก	100	2.5	250.00
ผ้าพื้นธรรมดา	100	0.6	60.00
ผ้าพื้นสอดด้น	100	0.8	80.00

ตารางที่ ข.5 (ต่อ)

ชนิด	ค่าจ้างในพื้นที่ (บาท/วัน)	เวลาที่ใช้ในการทอ (วัน)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท)
ผ้าพื้นดินสี	100	0.8	80.00
ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้าย)	100	3	300.00
ผ้าชุดสอดด้ายเงินดันทอง	100	3	300.00
ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงด้าย)	100	4	400.00
ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้ายยกดอก	100	4	400.00
ผ้าชุดลายคำเคียบสอดด้ายยกดอกเต็มผืน	100	4	400.00

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.6 ค่าจ้างในการเก็บเขา

ชนิด	ค่าจ้างต่อเครื่อง (บาท)	ปริมาณที่ได้ (เมตร)	ขนาดต่อชิ้น (เมตร)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท)
ผ้าถุงลายม่าน	600	200	2	6.00
ผ้าถุงลายปล้อง	600	200	2	6.00
ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้าย	600	200	2	6.00
ผ้าถุงดันทอง	600	200	2	6.00
ผ้าถุงดันทองยกดอก	600	200	2	6.00
ผ้าพื้นธรรมดา	600	200	3	9.00
ผ้าพื้นสอดด้าย	600	200	3	9.00
ผ้าพื้นดินสี	600	200	3	9.00
ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้าย)	600	200	4	12.00
ผ้าชุดสอดด้ายเงินดันทอง	600	200	4	12.00
ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงด้าย)	600	200	4	12.00
ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้ายยกดอก	600	200	4	12.00
ผ้าชุดลายคำเคียบสอดด้ายยกดอกเต็มผืน	600	200	4	12.00

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

การคำนวณต้นทุนค่าใช้จ่ายอื่นๆ ด้านการผลิต

ตารางที่ ข.7 ค่าไฟฟ้า

ผลิตภัณฑ์	ค่าใช้จ่ายต่อปี (บาท)	ปริมาณการผลิตต่อปี (ชิ้น)	สัดส่วนค่าใช้จ่าย (บาท)	ค่าใช้จ่ายต่อหน่วย (บาท)
ผ้าถุงลายม่าน	3,600.00	27	43.28	1.6028
ผ้าถุงลายปล้อง	3,600.00	27	43.28	1.6028
ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น	3,600.00	51	81.75	1.6028
ผ้าถุงด้นทอง	3,600.00	95	152.27	1.6028
ผ้าถุงด้นทองยกดอก	3,600.00	15	24.04	1.6028
ผ้าพื้นธรรมดา	3,600.00	271	434.37	1.6028
ผ้าพื้นสอดด้น	3,600.00	35	56.10	1.6028
ผ้าพื้นด้นสี	3,600.00	32	51.29	1.6028
ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)	3,600.00	228	365.45	1.6028
ผ้าชุดสอดด้นเงินด้นทอง	3,600.00	163	261.26	1.6028
ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงด้น)	3,600.00	152	243.63	1.6028
ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก	3,600.00	143	229.21	1.6028
ผ้าชุดลายคำเคิบสอดด้นยกดอกเต็มผืน	3,600.00	84	134.64	1.6028
ผลิตภัณฑ์อื่นๆ	3,600.00	923	1479.43	1.6028
รวม	3,600.00	2,246	3600.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

การคำนวณต้นทุนค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และโรงเรือนผลิต

ตารางที่ ข.8 ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร อุปกรณ์ และโรงเรือนการผลิตรวม

เครื่องจักร/อุปกรณ์/โรงเรือน	จำนวน	มูลค่า (บาท/หน่วย)	มูลค่ารวม(บาท)	อายุการใช้งาน (ปี)	ค่าเสื่อมราคาต่อปี (บาท)
ก๊อกระตุก	33	5,000	165,000	20	8,250
ระวิงกรอด้าย (โก่งกว้าง)	3	250	750	15	50
กระสวย	66	200	13,200	15	880
กรรไกร	33	20	660	2	330
สายวัด	33	25	825	3	275
พินหวี	33	500	16,500	15	1,100
ไม้หลาบ (ใหญ่)	33	200	6,600	20	330
ไม้หลาบ (เล็ก)	66	100	6,600	20	330
ไม้ดัดวงลาย	1,650	1	1,650	3	550
แกนกระสวย	3,300	0.60	1,980	2	990
ตู้เก็บเอกสาร	1	2,600	2,600	20	130
ตู้กระจก	2	1,500	3,000	20	150
ชุดรับแขก	1	1,700	1,700	30	57
พัดลมติดเพดาน	8	600	4,800	15	320
โรงทอ	1	300,000	300,000	30	10,000

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.9 ค่าเสื่อมราคากีกระตุก

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (วัน)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (วัน)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ผ้าถุงลายม่าน	1.5	27	41	1	90.45	3.35
ผ้าถุงลายปล้อง	1.5	27	41	1	90.45	3.35
ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น	2	51	102	3	227.79	4.47
ผ้าถุงด้นทอง	2	95	190	5	424.32	4.47
ผ้าถุงด้นทองยกดอก	2.5	15	38	1	83.75	5.58
ผ้าพื้นธรรมดา	0.6	271	163	4	363.13	1.34
ผ้าพื้นสอดด้น	0.8	35	28	1	62.53	1.79
ผ้าพื้นด้นสี	0.8	32	26	1	57.17	1.79
ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)	3	228	684	19	1,527.56	6.70
ผ้าชุดสอดด้นเงินด้นทอง	3	163	489	13	1,092.07	6.70
ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงด้น)	4	152	608	16	1,357.83	8.93
ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก	4	143	572	15	1,277.43	8.93
ผ้าชุดลายคำเคิบสอดด้นยกดอกเต็มผืน	4	84	336	9	750.38	8.93
ผลิตภัณฑ์อื่นๆ	0.41	923	378	10	845.14	0.92
รวม		2,246	3,694	100	8,250.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.10 ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร (โถงกว้าง)

ผลิตภัณฑ์	จำนวนที่ได้/ชม. (ใจ)	ปริมาณที่ใช้ (ใจ)	เวลาที่ใช้ต่อชิ้น (ชม.)	ปริมาณการผลิต (ชิ้นปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (ชม.)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี (บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ผ้าถุงลายม่าน	8	3	0.38	27	10	1	41.87	1.55
ผ้าถุงลายปล้อง	8	3	0.38	27	10	1	41.87	1.55
ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น	8	2	0.25	51	13	1	52.73	1.03
ผ้าถุงด้นทอง	8	2	0.25	95	24	1	98.22	1.03
ผ้าถุงด้นทองยกดอก	8	1.5	0.19	15	3	0	11.63	0.78
ผ้าพื้นธรรมดา	8	9	1.13	271	305	15	1260.84	4.65
ผ้าพื้นสอดด้น	8	14	1.75	35	61	3	253.31	7.24
ผ้าพื้นด้นสี	8	6	0.75	32	24	1	99.25	3.10
ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)	8	10	1.25	228	285	14	1178.65	5.17
ผ้าชุดสอดด้นเงินด้นทอง	8	14	1.75	163	285	14	1179.68	7.24
ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงด้น)	8	18	2.25	152	342	17	1414.38	9.31
ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก	8	18	2.25	143	322	16	1330.63	9.31
ผ้าชุดลายคำเคิบสอดด้นยกดอกเต็มผืน	8	17	2.13	84	179	9	738.21	8.79
อื่นๆ	8	1.15	0.14	923	133	7	548.72	0.59
รวม				2,246	1,995	100	8,250.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.11 ค่าเสื่อมราคากระสวย

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (วัน)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (วัน)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ผ้าถุงลายม่าน	1.5	27	41	1	9.65	0.36
ผ้าถุงลายปล้อง	1.5	27	41	1	9.65	0.36
ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น	2	51	102	3	24.30	0.48
ผ้าถุงด้นทอง	2	95	190	5	45.26	0.48
ผ้าถุงด้นทองยกดอก	2.5	15	38	1	8.93	0.60
ผ้าพื้นธรรมดา	0.6	271	163	4	38.73	0.14
ผ้าพื้นสอดด้น	0.8	35	28	1	6.67	0.19
ผ้าพื้นด้นสี	0.8	32	26	1	6.10	0.19
ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)	3	228	684	19	162.94	0.71
ผ้าชุดสอดด้นเงินด้นทอง	3	163	489	13	116.49	0.71
ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงด้น)	4	152	608	16	144.84	0.95
ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก	4	143	572	15	136.26	0.95
ผ้าชุดลายคำเค็บสอดด้นยกดอกเต็มผืน	4	84	336	9	80.04	0.95
ผลิตภัณฑ์อื่นๆ	0.41	923	378	10	90.15	0.10
รวม		2,246	3,694	100	880.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.12 ค่าเสื่อมราคากรรไกร

ผลิตภัณฑ์	ค่าเสื่อมราคาต่อปี (บาท)	ปริมาณการผลิตต่อปี (ชิ้น)	สัดส่วนค่าเสื่อมราคา (บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ผ้าถุงลายม่าน	330.00	27	3.97	0.1469
ผ้าถุงลายปล้อง	330.00	27	3.97	0.1469
ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น	330.00	51	7.49	0.1469
ผ้าถุงด้นทอง	330.00	95	13.96	0.1469
ผ้าถุงด้นทองยกดอก	330.00	15	2.20	0.1469
ผ้าพื้นธรรมดา	330.00	271	39.82	0.1469
ผ้าพื้นสอดด้น	330.00	35	5.14	0.1469
ผ้าพื้นด้นสี	330.00	32	4.70	0.1469
ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)	330.00	228	33.50	0.1469
ผ้าชุดสอดด้นเงินด้นทอง	330.00	163	23.95	0.1469
ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ด้นด้น)	330.00	152	22.33	0.1469
ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก	330.00	143	21.01	0.1469
ผ้าชุดลายคำเคิบสอดด้นยกดอกเต็มผืน	330.00	84	12.34	0.1469
ผลิตภัณฑ์อื่นๆ	330.00	923	135.61	0.1469
รวม	330.00	2,246	330.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.13 ค่าเสื่อมราคาสายวัด

ผลิตภัณฑ์	ค่าเสื่อมราคาต่อปี (บาท)	ปริมาณการผลิตต่อปี (ชิ้น)	สัดส่วนค่าเสื่อมราคา (บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ผ้าถุงลายม่าน	275.00	27	3.31	0.1224
ผ้าถุงลายปล้อง	275.00	27	3.31	0.1224
ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น	275.00	51	6.24	0.1224
ผ้าถุงด้นทอง	275.00	95	11.63	0.1224
ผ้าถุงด้นทองยกดอก	275.00	15	1.84	0.1224
ผ้าพื้นธรรมดา	275.00	271	33.18	0.1224
ผ้าพื้นสอดด้น	275.00	35	4.29	0.1224
ผ้าพื้นด้นสี	275.00	32	3.92	0.1224
ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)	275.00	228	27.92	0.1224
ผ้าชุดสอดด้นเงินด้นทอง	275.00	163	19.96	0.1224
ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ด้นด้น)	275.00	152	18.61	0.1224
ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก	275.00	143	17.51	0.1224
ผ้าชุดลายคำเคิบสอดด้นยกดอกเต็มผืน	275.00	84	10.28	0.1224
ผลิตภัณฑ์อื่นๆ	275.00	923	113.01	0.1224
รวม	275.00	2,246	275.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.14 ค่าเสื่อมราคาพื้นที่

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (วัน)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (วัน)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ผ้าถุงลายม่าน	1.5	27	41	1	12.06	0.45
ผ้าถุงลายปล้อง	1.5	27	41	1	12.06	0.45
ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น	2	51	102	3	30.37	0.60
ผ้าถุงด้นทอง	2	95	190	5	56.58	0.60
ผ้าถุงด้นทองยกดอก	2.5	15	38	1	11.17	0.74
ผ้าพื้นธรรมดา	0.6	271	163	4	48.42	0.18
ผ้าพื้นสอดด้น	0.8	35	28	1	8.34	0.24
ผ้าพื้นด้นสี	0.8	32	26	1	7.62	0.24
ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)	3	228	684	19	203.67	0.89
ผ้าชุดสอดด้นเงินด้นทอง	3	163	489	13	145.61	0.89
ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงด้น)	4	152	608	16	181.04	1.19
ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก	4	143	572	15	170.32	1.19
ผ้าชุดลายคำเคิบสอดด้นยกดอกเต็มผืน	4	84	336	9	100.05	1.19
ผลิตภัณฑ์อื่นๆ	0.41	923	378	10	112.68	0.12
รวม		2,246	3,694	100	1,100.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.15 ค่าเสื่อมราคาไม้หลาบ (ใหญ่)

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (วัน)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (วัน)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ผ้าถุงลายม่าน	1.5	27	41	1	3.62	0.13
ผ้าถุงลายปล้อง	1.5	27	41	1	3.62	0.13
ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น	2	51	102	3	9.11	0.18
ผ้าถุงด้นทอง	2	95	190	5	16.97	0.18
ผ้าถุงด้นทองยกดอก	2.5	15	38	1	3.35	0.22
ผ้าพื้นธรรมดา	0.6	271	163	4	14.53	0.05
ผ้าพื้นสอดด้น	0.8	35	28	1	2.50	0.07
ผ้าพื้นด้นสี	0.8	32	26	1	2.29	0.07
ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)	3	228	684	19	61.10	0.27
ผ้าชุดสอดด้นเงินด้นทอง	3	163	489	13	43.68	0.27
ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงด้น)	4	152	608	16	54.31	0.36
ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก	4	143	572	15	51.10	0.36
ผ้าชุดลายคำเคิบสอดด้นยกดอกเต็มผืน	4	84	336	9	30.02	0.36
ผลิตภัณฑ์อื่นๆ	0.41	923	378	10	33.81	0.04
รวม		2,246	3,694	100	330.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.16 ค่าเสื่อมราคาไม้หลาบ (เล็ก)

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (วัน)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (วัน)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ผ้าถุงลายม่าน	1.5	27	41	1	3.62	0.13
ผ้าถุงลายปล้อง	1.5	27	41	1	3.62	0.13
ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น	2	51	102	3	9.11	0.18
ผ้าถุงด้นทอง	2	95	190	5	16.97	0.18
ผ้าถุงด้นทองยกดอก	2.5	15	38	1	3.35	0.22
ผ้าพื้นธรรมดา	0.6	271	163	4	14.53	0.05
ผ้าพื้นสอดด้น	0.8	35	28	1	2.50	0.07
ผ้าพื้นด้นสี	0.8	32	26	1	2.29	0.07
ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)	3	228	684	19	61.10	0.27
ผ้าชุดสอดด้นเงินด้นทอง	3	163	489	13	43.68	0.27
ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงด้น)	4	152	608	16	54.31	0.36
ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก	4	143	572	15	51.10	0.36
ผ้าชุดลายคำเคียบสอดด้นยกดอกเต็มผืน	4	84	336	9	30.02	0.36
ผลิตภัณฑ์อื่นๆ	0.41	923	378	10	33.81	0.04
รวม		2,246	3,694	100	330.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.17 ค่าเสื่อมราคาไม้ล้วงลาย

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (วัน)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (วัน)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ผ้าถุงลายม่าน		27	-	-	-	0.00
ผ้าถุงลายปล้อง		27	-	-	-	0.00
ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น	2	51	102	6	18.48	0.36
ผ้าถุงด้นทอง	2	95	190	10	34.43	0.36
ผ้าถุงด้นทองยกดอก		15	-	-	-	0.00
ผ้าพื้นธรรมดา		271	-	-	-	0.00
ผ้าพื้นสอดด้น	0.8	35	28	2	5.07	0.14
ผ้าพื้นด้นสี	0.8	32	26	1	4.64	0.14
ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)		228	-	-	-	0.00
ผ้าชุดสอดด้นเงินด้นทอง	3	163	489	27	88.61	0.54
ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงด้น)	4	152	608	33	110.18	0.72
ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก		143	-	-	-	0.00
ผ้าชุดลายคำเคิบสอดด้นยกดอกเต็มผืน		84	-	-	-	0.00
ผลิตภัณฑ์อื่นๆ	0.41	923	378	21	68.58	0.07
รวม		2,246	1,821	100	330.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.18 ค่าเสื่อมราคาแกนกระสวย

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (วัน)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (วัน)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ผ้าถุงลายม่าน	1.5	27	41	1	10.85	0.40
ผ้าถุงลายปล้อง	1.5	27	41	1	10.85	0.40
ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น	2	51	102	3	27.34	0.54
ผ้าถุงด้นทอง	2	95	190	5	50.92	0.54
ผ้าถุงด้นทองยกดอก	2.5	15	38	1	10.05	0.67
ผ้าพื้นธรรมดา	0.6	271	163	4	43.58	0.16
ผ้าพื้นสอดด้น	0.8	35	28	1	7.50	0.21
ผ้าพื้นด้นสี	0.8	32	26	1	6.86	0.21
ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)	3	228	684	19	183.31	0.80
ผ้าชุดสอดด้นเงินด้นทอง	3	163	489	13	131.05	0.80
ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงด้น)	4	152	608	16	162.94	1.07
ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก	4	143	572	15	153.29	1.07
ผ้าชุดลายคำเคิบสอดด้นยกดอกเต็มผืน	4	84	336	9	90.05	1.07
ผลิตภัณฑ์อื่นๆ	0.41	923	378	10	101.42	0.11
รวม		2,246	3,694	100	990.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.19 ค่าเสื่อมราคาพัสดมติดิตเพดาน

ผลิตภัณฑ์	ค่าเสื่อมราคาต่อปี (บาท)	ปริมาณการผลิตต่อปี (ชิ้น)	สัดส่วนค่าเสื่อมราคา (บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ผ้าถุงลายม่าน	320.00	27	3.85	0.1425
ผ้าถุงลายปล้อง	320.00	27	3.85	0.1425
ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น	320.00	51	7.27	0.1425
ผ้าถุงด้นทอง	320.00	95	13.54	0.1425
ผ้าถุงด้นทองยกดอก	320.00	15	2.14	0.1425
ผ้าพื้นธรรมดา	320.00	271	38.61	0.1425
ผ้าพื้นสอดด้น	320.00	35	4.99	0.1425
ผ้าพื้นด้นสี	320.00	32	4.56	0.1425
ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)	320.00	228	32.48	0.1425
ผ้าชุดสอดด้นเงินด้นทอง	320.00	163	23.22	0.1425
ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงด้น)	320.00	152	21.66	0.1425
ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก	320.00	143	20.37	0.1425
ผ้าชุดลายคำเคิบสอดด้นยกดอกเต็มผืน	320.00	84	11.97	0.1425
ผลิตภัณฑ์อื่นๆ	320.00	923	131.50	0.1425
รวม	320.00	2,246	320.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.20 ค่าเสื่อมราคาโรงทอ

ผลิตภัณฑ์	เวลาที่ใช้ (วัน)	ปริมาณการผลิต (ชิ้น/ปี)	เวลาที่ใช้ทั้งหมด (วัน)	ร้อยละ	ค่าเสื่อมราคาต่อปี(บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ผ้าถุงลายม่าน	1.5	27	41	1	109.63	4.06
ผ้าถุงลายปล้อง	1.5	27	41	1	109.63	4.06
ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น	2	51	102	3	276.11	5.41
ผ้าถุงด้นทอง	2	95	190	5	514.33	5.41
ผ้าถุงด้นทองยกดอก	2.5	15	38	1	101.51	6.77
ผ้าพื้นธรรมดา	0.6	271	163	4	440.16	1.62
ผ้าพื้นสอดด้น	0.8	35	28	1	75.80	2.17
ผ้าพื้นด้นสี	0.8	32	26	1	69.30	2.17
ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)	3	228	684	19	1,851.59	8.12
ผ้าชุดสอดด้นเงินด้นทอง	3	163	489	13	1,323.72	8.12
ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงด้น)	4	152	608	16	1,645.85	10.83
ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก	4	143	572	15	1,548.40	10.83
ผ้าชุดลายคำเคียบสอดด้นยกดอกเต็มผืน	4	84	336	9	909.55	10.83
ผลิตภัณฑ์อื่นๆ	0.41	923	378	10	1,024.41	1.11
รวม		2,246	3,694	100	10,000.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

การคำนวณต้นทุนด้านการตลาด

ตารางที่ ข.21 ค่าใช้จ่ายถุงพลาสติก

ผลิตภัณฑ์	ค่าใช้จ่ายต่อปี (บาท)	ปริมาณการผลิตต่อปี (ชิ้น)	สัดส่วนค่าใช้จ่าย (บาท)	ค่าใช้จ่ายต่อหน่วย (บาท)
ผ้าถุงลายม่าน	300.00	27	3.61	0.1336
ผ้าถุงลายปล้อง	300.00	27	3.61	0.1336
ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น	300.00	51	6.81	0.1336
ผ้าถุงด้นทอง	300.00	95	12.69	0.1336
ผ้าถุงด้นทองยกดอก	300.00	15	2.00	0.1336
ผ้าพื้นธรรมดา	300.00	271	36.20	0.1336
ผ้าพื้นสอดด้น	300.00	35	4.67	0.1336
ผ้าพื้นด้นสี	300.00	32	4.27	0.1336
ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)	300.00	228	30.45	0.1336
ผ้าชุดสอดด้นเงินด้นทอง	300.00	163	21.77	0.1336
ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงด้น)	300.00	152	20.30	0.1336
ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก	300.00	143	19.10	0.1336
ผ้าชุดลายคำเคิบสอดด้นยกดอกเต็มผืน	300.00	84	11.22	0.1336
ผลิตภัณฑ์อื่นๆ	300.00	923	123.29	0.1336
รวม	300.00	2,246	300.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.22 ค่าใช้จ่ายถูกระดาษ

ผลิตภัณฑ์	ค่าใช้จ่ายต่อปี (บาท)	ปริมาณการผลิตต่อปี (ชิ้น)	สัดส่วนค่าใช้จ่าย (บาท)	ค่าใช้จ่ายต่อหน่วย (บาท)
ผ้าถุงลายม่าน	2,040.00	27	24.52	0.9083
ผ้าถุงลายปล้อง	2,040.00	27	24.52	0.9083
ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น	2,040.00	51	46.32	0.9083
ผ้าถุงด้นทอง	2,040.00	95	86.29	0.9083
ผ้าถุงด้นทองยกดอก	2,040.00	15	13.62	0.9083
ผ้าพื้นธรรมดา	2,040.00	271	246.14	0.9083
ผ้าพื้นสอดด้น	2,040.00	35	31.79	0.9083
ผ้าพื้นด้นสี	2,040.00	32	29.07	0.9083
ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)	2,040.00	228	207.09	0.9083
ผ้าชุดสอดด้นเงินด้นทอง	2,040.00	163	148.05	0.9083
ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงด้น)	2,040.00	152	138.06	0.9083
ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก	2,040.00	143	129.88	0.9083
ผ้าชุดลายคำเคิบสอดด้นยกดอกเต็มผืน	2,040.00	84	76.30	0.9083
ผลิตภัณฑ์อื่นๆ	2,040.00	923	838.34	0.9083
รวม	2,040.00	2,246	2040.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.23 ค่าเสื่อมราคาตู้กระจก

ผลิตภัณฑ์	ค่าเสื่อมราคาต่อปี (บาท)	ปริมาณการผลิตต่อปี (ชิ้น)	สัดส่วนค่าเสื่อมราคา (บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ผ้าถุงลายม่าน	150.00	27	1.80	0.0668
ผ้าถุงลายปล้อง	150.00	27	1.80	0.0668
ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น	150.00	51	3.41	0.0668
ผ้าถุงดินทอง	150.00	95	6.34	0.0668
ผ้าถุงดินทองยกดอก	150.00	15	1.00	0.0668
ผ้าพื้นธรรมดา	150.00	271	18.10	0.0668
ผ้าพื้นสอดด้น	150.00	35	2.34	0.0668
ผ้าพื้นด้นสี	150.00	32	2.14	0.0668
ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)	150.00	228	15.23	0.0668
ผ้าชุดสอดด้นเงินด้นทอง	150.00	163	10.89	0.0668
ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงด้น)	150.00	152	10.15	0.0668
ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก	150.00	143	9.55	0.0668
ผ้าชุดลายคำเคิบสอดด้นยกดอกเต็มผืน	150.00	84	5.61	0.0668
ผลิตภัณฑ์อื่นๆ	150.00	923	61.64	0.0668
รวม	150.00	2,246	150.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

การคำนวณต้นทุนด้านการจัดการ

ตารางที่ ข.24 ต้นทุนค่าน้ำ

ผลิตภัณฑ์	ค่าใช้จ่ายต่อปี (บาท)	ปริมาณการผลิตต่อปี (ชิ้น)	สัดส่วนค่าใช้จ่าย (บาท)	ค่าใช้จ่ายต่อหน่วย (บาท)
ผ้าถุงลายม่าน	960.00	27	11.54	0.4274
ผ้าถุงลายปล้อง	960.00	27	11.54	0.4274
ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น	960.00	51	21.80	0.4274
ผ้าถุงด้นทอง	960.00	95	40.61	0.4274
ผ้าถุงด้นทองยกดอก	960.00	15	6.41	0.4274
ผ้าพื้นธรรมดา	960.00	271	115.83	0.4274
ผ้าพื้นสอดด้น	960.00	35	14.96	0.4274
ผ้าพื้นด้นสี	960.00	32	13.68	0.4274
ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)	960.00	228	97.45	0.4274
ผ้าชุดสอดด้นเงินด้นทอง	960.00	163	69.67	0.4274
ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงด้น)	960.00	152	64.97	0.4274
ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก	960.00	143	61.12	0.4274
ผ้าชุดลายคำเคิบสอดด้นยกดอกเต็มผืน	960.00	84	35.90	0.4274
ผลิตภัณฑ์อื่นๆ	960.00	923	394.51	0.4274
รวม	960.00	2,246	960.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.25 ต้นทุนค่าโทรศัพท์

ผลิตภัณฑ์	ค่าใช้จ่ายต่อปี (บาท)	ปริมาณการผลิตต่อปี (ชิ้น)	สัดส่วนค่าใช้จ่าย (บาท)	ค่าใช้จ่ายต่อหน่วย (บาท)
ผ้าถุงลายม่าน	1,300.00	27	15.63	0.5788
ผ้าถุงลายปล้อง	1,300.00	27	15.63	0.5788
ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น	1,300.00	51	29.52	0.5788
ผ้าถุงด้นทอง	1,300.00	95	54.99	0.5788
ผ้าถุงด้นทองยกดอก	1,300.00	15	8.68	0.5788
ผ้าพื้นธรรมดา	1,300.00	271	156.86	0.5788
ผ้าพื้นสอดด้น	1,300.00	35	20.26	0.5788
ผ้าพื้นด้นสี	1,300.00	32	18.52	0.5788
ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)	1,300.00	228	131.97	0.5788
ผ้าชุดสอดด้นเงินด้นทอง	1,300.00	163	94.35	0.5788
ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงด้น)	1,300.00	152	87.98	0.5788
ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก	1,300.00	143	82.77	0.5788
ผ้าชุดลายคำเคิบสอดด้นยกดอกเต็มผืน	1,300.00	84	48.62	0.5788
ผลิตภัณฑ์อื่นๆ	1,300.00	923	534.24	0.5788
รวม	1,300.00	2,246	1300.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.26 ค่าเสื่อมราคาตู้เก็บเอกสาร

ผลิตภัณฑ์	ค่าเสื่อมราคาต่อปี (บาท)	ปริมาณการผลิตต่อปี (ชิ้น)	สัดส่วนค่าเสื่อมราคา (บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ผ้าถุงลายม่าน	130.00	27	1.56	0.0579
ผ้าถุงลายปล้อง	130.00	27	1.56	0.0579
ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น	130.00	51	2.95	0.0579
ผ้าถุงด้นทอง	130.00	95	5.50	0.0579
ผ้าถุงด้นทองยกดอก	130.00	15	0.87	0.0579
ผ้าพื้นธรรมดา	130.00	271	15.69	0.0579
ผ้าพื้นสอดด้น	130.00	35	2.03	0.0579
ผ้าพื้นด้นสี	130.00	32	1.85	0.0579
ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)	130.00	228	13.20	0.0579
ผ้าชุดสอดด้นเงินด้นทอง	130.00	163	9.43	0.0579
ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงด้น)	130.00	152	8.80	0.0579
ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก	130.00	143	8.28	0.0579
ผ้าชุดลายคำเคิบสอดด้นยกดอกเต็มผืน	130.00	84	4.86	0.0579
ผลิตภัณฑ์อื่นๆ	130.00	923	53.42	0.0579
รวม	130.00	2,246	130.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ข.27 ค่าเสื่อมราคาชุดรับแขก

ผลิตภัณฑ์	ค่าเสื่อมราคาต่อปี (บาท)	ปริมาณการผลิตต่อปี (ชิ้น)	สัดส่วนค่าเสื่อมราคา (บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ผ้าถุงลายม่าน	57.00	27	0.69	0.0254
ผ้าถุงลายปล้อง	57.00	27	0.69	0.0254
ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดด้น	57.00	51	1.29	0.0254
ผ้าถุงด้นทอง	57.00	95	2.41	0.0254
ผ้าถุงด้นทองยกดอก	57.00	15	0.38	0.0254
ผ้าพื้นธรรมดา	57.00	271	6.88	0.0254
ผ้าพื้นสอดด้น	57.00	35	0.89	0.0254
ผ้าพื้นด้นสี	57.00	32	0.81	0.0254
ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)	57.00	228	5.79	0.0254
ผ้าชุดสอดด้นเงินด้นทอง	57.00	163	4.14	0.0254
ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้วงด้น)	57.00	152	3.86	0.0254
ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้นยกดอก	57.00	143	3.63	0.0254
ผ้าชุดลายคำเคิบสอดด้นยกดอกเต็มผืน	57.00	84	2.13	0.0254
ผลิตภัณฑ์อื่นๆ	57.00	923	23.42	0.0254
รวม	57.00	2,246	57.00	

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

I. อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) : แสดงถึงสภาพคล่องระยะสั้น

$$\begin{aligned} 1. \text{ อัตราส่วนหมุนเวียน (หรืออัตราส่วนเดินสะพัด)} &= \text{สินทรัพย์หมุนเวียน} / \text{หนี้สินหมุนเวียน} \\ \text{(current ratio)} &= \text{CA} / \text{CL} \quad (\text{เท่า}) \\ &= 244,000 / 2,000 \\ &= 122 \text{ เท่า} \end{aligned}$$

หมายความว่า หนี้สินทุก ๆ 1 บาท จะมีสินทรัพย์ที่จะเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เพื่อที่จะนำไปชำระหนี้ได้ 122 บาท

$$\begin{aligned} 2. \text{ อัตราส่วนสภาพคล่องระยะสั้น (หรืออัตราส่วนหมุนเวียน หรืออัตราส่วนฉับพลัน)} \\ \text{(Acid Test Ratio หรือ Quick Ratio)} &= (\text{สินทรัพย์หมุนเวียน} - \text{สินค้าคงคลัง}) / \text{CL} \quad (\text{เท่า}) \\ &= \text{สินทรัพย์สภาพคล่อง} / \text{CL} \\ &= [244,000 - 9,000] / 2,000 \\ &= 117 \text{ เท่า} \end{aligned}$$

หมายความว่า หนี้สินทุก ๆ 1 บาท จะมีสินทรัพย์ที่จะเปลี่ยนเป็นเงินสด สามารถนำไปชำระหนี้สินหมุนเวียนได้หมด โดยไม่ต้องจำหน่ายสินค้าคงเหลือ 117 บาท ซึ่งจะเห็นได้ว่า อัตราส่วนสภาพคล่องระยะสั้นของกลุ่ม ฯ ค่อนข้างดี

$$\begin{aligned} 3. \text{ อัตราส่วนสภาพคล่องของกระแสเงินสด (Cash Flow Liquidity Ratio)} \\ &= (\text{เงินสด} + \text{หลักทรัพย์} + \text{กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน}) / \text{CL} \quad (\text{เท่า}) \\ &= 35,000 / 2,000 \\ &= 17.50 \text{ เท่า} \end{aligned}$$

หมายความว่า หนี้สินทุก ๆ 1 บาท จะมีเป็นเงินสด สามารถนำไปชำระหนี้สินหมุนเวียน ได้ 17.50 บาท ซึ่งจะเห็นได้ว่า อัตราส่วนสภาพคล่องของกระแสเงินสด ของกลุ่ม ฯ ค่อนข้างดี

$$\begin{aligned} 4. \text{ ทุนหมุนเวียนสุทธิ (Working Capital)} &= \text{CA} - \text{CL} \quad (\text{บาท}) \\ &= 244,000 - 2,000 \quad \text{บาท} \\ &= 242,000 \text{ บาท} \end{aligned}$$

กลุ่ม ฯ มีทุนหมุนเวียนสุทธิเพื่อใช้ในการดำเนินกิจการทั้งหมด 242,000 บาท

II. อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Activity / efficiency Ratio) : แสดงถึงประสิทธิภาพและสภาพคล่องระยะยาว

5. อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง (Inventory Turnover Ratio)

$$\begin{aligned} &= \text{ต้นทุนสินค้าขาย} / \text{สินค้าคงคลังเฉลี่ย} \quad (\text{ครั้ง หรือ รอบ}) \\ &= 878,562.90 / 9,000 \\ &= 97.62 \quad \text{ครั้ง หรือ รอบ ประมาณ 98 ครั้ง} \end{aligned}$$

หมายถึง กลุ่ม ฯ มีสินค้าคงเหลือจะหมุนเวียนเปลี่ยนสภาพเป็นยอดขาย 98 ครั้ง / ปี หรือ ประมาณ 4 วัน จึงสามารถขายสินค้าได้ จะเห็นได้ว่า อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง ของกลุ่ม ฯ อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี

6. อายุสินค้า หรือระยะเวลาที่เก็บสินค้าไว้ก่อนขาย (Inventory Turnover in days)

$$\begin{aligned} &= 365 / 97.62 \\ &= 3.72 \text{ วันหรือประมาณ 4 วัน} \end{aligned}$$

หมายถึง สินค้าที่กลุ่ม ฯ ผลิตขึ้นมาต้องเก็บไว้ประมาณ 4 วันจึงขายได้ ซึ่งจะเห็นว่าระยะเวลาที่เก็บสินค้าก่อนขายของกลุ่ม ฯ ค่อนข้างสั้น แสดงว่ากลุ่ม ฯ ขายสินค้าได้เร็ว

$$\begin{aligned} 7. \text{ 1 รอบธุรกิจ (Operating Cycle)} &= \text{ระยะเวลาเฉลี่ยในการเก็บหนี้} + \text{อายุสินค้า} \quad (\text{วัน}) \\ &= - + 3.72 \\ &= 3.72 \text{ วัน} \end{aligned}$$

8. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งหมด (Total Asset Turnover Ratio)

$$\begin{aligned} &= \text{ยอดขาย} / \text{สินทรัพย์ทั้งหมด} \quad (\text{ครั้ง หรือ เท่า}) \\ &= S / \text{Total Asset หรือ } S / (CA+FA) \\ &= 950,320 / 519,526.23 \\ &= 1.83 \text{ หรือประมาณ 2 ครั้งหรือเท่า} \end{aligned}$$

หมายถึง สินทรัพย์ทั้งหมดจะก่อให้เกิดยอดขาย 2 ครั้ง / ปี หรือ ยอดขายเป็น 2 เท่าของสินทรัพย์ทั้งหมด หรือ หมายถึง เงินลงทุนในสินทรัพย์ทุก ๆ 1 บาท จะก่อให้เกิดยอดขาย 1.83 บาท จะเห็นได้ว่า อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งหมด ค่อนข้างดี

9. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร (Fixed Assets Turnover Ratio)

$$\begin{aligned} &= \text{ยอดขาย} / \text{สินทรัพย์ถาวรสุทธิ} \quad (\text{ครั้ง หรือ เท่า}) \\ &= S / FA \\ &= 950,320 / 238,526.67 \end{aligned}$$

$$= 3.98 \text{ หรือ ประมาณ } 4 \text{ ครั้งหรือเท่า}$$

หมายถึง สินทรัพย์ถาวรจะก่อให้เกิดยอดขาย 4 ครั้ง/ปี ประมาณ 3 เดือน/ครั้ง หรือ ยอดขายเป็น 4 เท่าของสินทรัพย์ถาวรสุทธิ หมายถึง เงินลงทุนในสินทรัพย์ถาวรทุก ๆ 1 บาท จะก่อให้เกิดยอดขาย 4 บาท จะเห็นได้ว่า อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร ค่อนข้างดี แสดงว่ากลุ่ม ฯ ยังใช้โรงเรียนค่อนข้างมีประสิทธิภาพ

III. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการกู้ยืม หรือความเสี่ยงในการกู้ยืม (Debt Ratio or Leverage Ratio)

$$\begin{aligned} 10. \text{ อัตราส่วนหนี้สิน (Debt Ratio)} &= (\text{หนี้สินทั้งหมด} / \text{สินทรัพย์ทั้งหมด}) \times 100\% \\ &= [2,000 / 519,526.23] \times 100\% \\ &= 0.38 \% \end{aligned}$$

แสดงว่า ทุก ๆ 100 บาทของสินทรัพย์ทั้งหมด กลุ่ม ฯ มีภาระหนี้สินที่ต้องชำระทั้งหมด 0.38 บาท ดังนั้นธุรกิจของกลุ่ม ฯ มีความเสี่ยงทางการเงินอยู่ในระดับต่ำ และสามารถก่อหนี้เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินธุรกิจได้อีก

$$\begin{aligned} 11. \text{ หนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (D/E)} &= \text{Debt} / \text{Equity} \\ &= \text{หนี้สิน} / \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น} \quad (\text{เท่า}) \\ &= [2,000 / 517,526.23] \\ &= 0.0039 \text{ เท่า} \end{aligned}$$

หมายถึง ทุก ๆ 1 บาท ของส่วนของผู้ถือหุ้น กลุ่ม ฯ มีภาระผูกพันที่จะต้องชำระหนี้ 0.0039 บาท จะเห็นได้ว่าเป็นสัดส่วนที่ต่ำ

$$\begin{aligned} 12. \text{ อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Times Interest Earning or Interest Coverage Ratio)} &= \text{กำไรจากการดำเนินงาน} / \text{ดอกเบี้ยจ่าย} \quad (\text{เท่า}) \\ &= \text{EBIT} / \text{I} \\ &= 31,386.23 / 120 \\ &= 261.55 \text{ เท่า} \end{aligned}$$

หมายถึง ทุก ๆ 1 บาท ของดอกเบี้ยจ่าย ธุรกิจมีกำไรจากการดำเนินงานเอชำระดอกเบี้ย 261.55 บาท

$$\begin{aligned} 13. \text{ อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายค่าใช้จ่ายประจำ (Fix Charge Coverage Ratio)} &= (\text{EBIT} + \text{ค่าเช่า}) / (\text{I} + \text{ค่าเช่า}) \quad (\text{เท่า}) \\ &= 261.55 \text{ เท่า} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
14. \text{ Degree of Financial Leverage} &= \text{EBIT} / (\text{EBIT} - I) \\
&= \text{EBIT} / \text{EBT} \quad (\text{เท่า}) \\
&= 31,386.23 / (31,386.23 - 0) \text{ เท่า} \\
&= 1.00 \text{ เท่า}
\end{aligned}$$

แสดงว่า เมื่อกำไรจากการดำเนินงานเปลี่ยนแปลงไป 1 % จะทำให้กำไรต่อหุ้นเปลี่ยนแปลงไป 1 % หรือ กำไรต่อหุ้นเป็น 1 เท่าของกำไรจากการดำเนินงานของธุรกิจ

IV. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio)

15. อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย (Net Profit Margin)

$$\begin{aligned}
&= (\text{กำไรสุทธิ} / \text{ยอดขาย}) \times 100\% \\
&= (\text{EAT} / S) \times 100\% \\
&= (49,426.23 / 950,320) \times 100\% \\
&= 5.20 \%
\end{aligned}$$

หมายถึง ทุก ๆ 100 บาท ของยอดขายจะก่อให้เกิดกำไรสุทธิ 5.20 บาท ซึ่งจะเห็นได้ว่า กลุ่ม ฯ ได้รับผลตอบแทนค่อนข้างต่ำ

$$\begin{aligned}
16. \text{ อัตราส่วนกำไรเบื้องต้นต่อยอดขาย (Gross Profit Margin)} &= (\text{GP} / S) \times 100\% \\
&= (71,757.10 / 950,320) \times 100\% \\
&= 7.55 \%
\end{aligned}$$

หมายถึง ทุก ๆ 100 บาท ของยอดขายจะก่อให้เกิดกำไรเบื้องต้น 7.55 บาท ซึ่งจะเห็นได้ว่า กลุ่ม ฯ ได้รับผลตอบแทนจากกำไรเบื้องต้นค่อนข้างต่ำ

อัตราส่วนทางการเงินที่แสดงถึง V. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) และ VI. ผลตอบแทนแก่ผู้ลงทุน (Return to Investors)

$$\begin{aligned}
17. \text{ อัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน (Return on Investment : ROI)} &= (\text{EAT} / \text{Total Assets}) \times 100\% \\
&= (49,426.23 / 519,526.23) \times 100\% \\
&= 9.51 \%
\end{aligned}$$

หมายถึง ทุก ๆ 100 บาท ของการลงทุนจะก่อให้เกิดผลตอบแทน 9.51 บาท ซึ่งจะเห็นได้ว่า กลุ่ม ฯ ได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนค่อนข้างต่ำ

18. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Total Assets : ROA)

$$\begin{aligned}
&= (\text{กำไรจากการดำเนินงาน} / \text{สินทรัพย์รวม}) \times 100\% \\
&= (\text{EBIT} / \text{Total Assets}) \times 100\% \\
&= (31,386.23 / 519,526.23) \times 100\%
\end{aligned}$$

$$= 6.04 \%$$

หมายถึง ทุก ๆ 100 บาท ของการลงทุนจากสินทรัพย์รวม กลุ่ม ะมีกำไรจากการดำเนินงาน เท่ากับ 6.04 บาท จะเห็นได้ว่ากลุ่ม ะได้รับผลตอบแทนจากการสินทรัพย์รวมค่อนข้างต่ำ

19. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE) = (EAT / Equity) x 100%

$$= (\text{กำไรสุทธิ} / \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}) \times 100\%$$
$$= (49,426.23 / 517,526.23) \times 100\%$$
$$= 9.55 \%$$

หมายถึง ทุก ๆ 100 บาท ของส่วนของผู้ถือหุ้น จะก่อให้เกิดกำไรสุทธิ 9.55 ซึ่งจะเห็นได้ว่า เจ้าของลงทุนได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนค่อนข้างต่ำ

ภาคผนวก ค.
ต้นทุนและผลตอบแทน

ตารางที่ ค.1 ต้นทุนผ้าถุงลายม่าน

รายการ	ผ้าถุงลายม่าน						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	
(1) ต้นทุนการผลิต							
ต้นทุนผันแปร				73.60	150.00	223.60	
1. วัตถุดิบและค่าใช้จ่ายอื่นๆ							
1.1 วัตถุดิบ							
ฝ้ายเส้นยืน		บาท		36.00		36.00	15.36
ไหมประดิษฐ์		บาท		30.00		30.00	12.80
ดินเงินดินทอง		บาท		0.00		0.00	-
ด้ายสี		บาท		0.00		0.00	-
1.2 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ							
ค่าไฟฟ้า		บาท		1.60		1.60	0.68
2. แรงงาน							
ค่าแรงงานในการทอ		บาท			150.00	150.00	63.98
ค่าจ้างในการมัดเขา		บาท		6.00		6.00	2.56
ต้นทุนคงที่							
ค่าเสื่อมราคา							
ก๊อระตุก		บาท			3.3499	3.3499	1.43
ระวีง		บาท			1.5509	1.5509	0.66
กระสวย		บาท			0.3573	0.3573	0.15
กรรไกร		บาท			0.1469	0.1469	0.06
สายวัด		บาท			0.1224	0.1224	0.05
พันหวี		บาท			0.4467	0.4467	0.19
ไม้หลาบ (ใหญ่)		บาท			0.1340	0.1340	0.06

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

รายการ	ค่าใช้จ่ายผ่าน						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
ไม้หลาบ (เล็ก)		บาท		0.1340	0.1340	0.1340	0.06
ไม้ล้วงลาย		บาท		0.0000	0.0000	0.0000	-
แกนกระสวย		บาท		0.4020	0.4020	0.4020	0.17
พัคลมติดเพดาน		บาท		0.1425	0.1425	0.1425	0.06
โรงทอ		บาท		4.0605	4.0605	4.0605	1.73
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				73.60	160.85	234.45	100
ราคาขาย(บาท)				280.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)				56.40			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)				206.40			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)				45.55			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคาขาย (ร้อยละ)				20.14			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขาย (ร้อยละ)				73.71			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขาย (ร้อยละ)				16.27			
(2) ต้นทุนการตลาด							
ค่าใช้จ่ายถุงพลาสติก		บาท		0.13		0.13	
ค่าใช้จ่ายถุงกระดาษ		บาท		0.91		0.91	
ค่าเสื่อมราคาตู้กระจก		บาท			0.07	0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				1.04	0.07	1.11	
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาดต่อหน่วย (บาท)				235.56			
(1)+(2)				235.56			
ส่วนต่างของราคาขายกับต้นทุนการผลิตและการตลาด				44.44			
(4) ต้นทุนการจัดการ							
ค่าน้ำ				0.43		0.43	

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

รายการ	ฝ่ายงลายมัน						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
ค่าโทรศัพท์				0.58		0.58	
ค่าเสื่อมราคาตู้เก็บเอกสาร					0.06	0.06	
ชุดรับแขก					0.03	0.03	
ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				1.01	0.08	1.09	
ต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)				225.65			
ต้นทุนเงินสดรวม (บาท/หน่วย)				75.65			
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)				236.65			
ราคาขาย (บาท)				280.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)				54.35			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดรวม (บาท/หน่วย)				204.35			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวม (บาท/หน่วย)				43.35			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				19.41			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				72.98			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				15.48			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค.2 ต้นทุนผ้าถูกลายปล้อง

รายการ	ผ้าถูกลายปล้อง						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากกาววิเคราะห			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต							
ต้นทุนผันแปร				73.60	150.00	223.60	
1. วัสดุุดิบและค่าใช้จ่ายอื่นๆ							
1.1 วัสดุุดิบ							
ฝ้ายเส้นยืน		บาท		36.00		36.00	15.36
ไหมประดิษฐ์		บาท		30.00		30.00	12.80
ดินเงินดินทอง		บาท		0.00		0.00	-
ดินสี		บาท		0.00		0.00	-
1.2 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ							
ค่าไฟฟ้า		บาท		1.60		1.60	0.68
2. แรงงาน							
ค่าแรงงานในการทอ		บาท			150	150.00	63.98
ค่าจ้างในการมัดเขา		บาท		6.00		6.00	2.56
ต้นทุนคงที่							
ค่าเสื่อมราคา							
ก๊อระตุก		บาท			3.3499	3.3499	1.43
ระวิง		บาท			1.5509	1.5509	0.66
กระสวย		บาท			0.3573	0.3573	0.15
กรรไกร		บาท			0.1469	0.1469	0.06
สายวัด		บาท			0.1224	0.1224	0.05
พันหวี		บาท			0.4467	0.4467	0.19
ไม้หลาบ (ใหญ่)		บาท			0.1340	0.1340	0.06
ไม้หลาบ (เล็ก)		บาท			0.1340	0.1340	0.06
ไม้ล้วงลาย		บาท			0.0000	0.0000	-

ตารางที่ ค.2 (ต่อ)

รายการ	ค่าใช้จ่ายปล้อง						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากกาววิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
แกนกระสวย		บาท			0.4020	0.4020	0.17
พัคลมติดเพดาน		บาท			0.1425	0.1425	0.06
โรงทอ		บาท			4.0605	4.0605	1.73
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				73.60	160.85	234.45	100
ราคาขาย(บาท)	280.00						
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)	56.40						
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)	206.40						
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)	45.55						
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคาขาย (ร้อยละ)	20.14						
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขาย (ร้อยละ)	73.71						
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขาย (ร้อยละ)	16.27						
(2) ต้นทุนการตลาด							
ค่าใช้จ่ายถุงพลาสติก		บาท		0.13		0.13	
ค่าใช้จ่ายถุงกระดาษ		บาท		0.91		0.91	
ค่าเสื่อมราคาตู้กระจก		บาท			0.07	0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				1.04	0.07	1.11	
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาดต่อหน่วย (บาท) (1)+(2)	235.56						
ส่วนต่างของราคาขายกับต้นทุนการผลิตและการตลาด	44.44						
(4) ต้นทุนการจัดการ							
ค่าน้ำ	0.43						
ค่าโทรศัพท์	0.58						
ค่าเสื่อมราคาตู้เก็บเอกสาร	0.06						

ตารางที่ ค.2 (ต่อ)

รายการ	ค่าใช้จ่ายปล้อง						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
ชุดรับแขก				0.03		0.03	
ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				1.01	0.08	1.09	
ต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)				225.65			
ต้นทุนเงินสรรวม (บาท/หน่วย)				75.65			
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)				236.65			
ราคาขาย (บาท)				280.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)				54.35			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสรรวม (บาท/หน่วย)				204.35			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวม (บาท/หน่วย)				43.35			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				19.41			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสรรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				72.98			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				15.48			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค.3 ต้นทุนผ้าถุงลายน้ำไหลสอดดิน

รายการ	ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดดิน						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต							
ต้นทุนผันแปร				131.10	200.00	331.10	
1. วัสดุุดิบและค่าใช้จ่ายอื่นๆ							
1.1 วัสดุุดิบ							
ฝ้ายเส้นยืน		บาท		36.00		36.00	10.44
ไหมประดิษฐ์		บาท		20.00		20.00	5.80
ดินเงินดินทอง		บาท		67.50		67.50	19.58
ดินสี		บาท		0.00		0.00	-
1.2 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ							
ค่าไฟฟ้า		บาท		1.60		1.60	0.46
2. แรงงาน							
ค่าแรงงานในการทอ		บาท			200.00	200.00	58.01
ค่าจ้างในการมัดเขา		บาท		6.00		6.00	1.74
ต้นทุนคงที่							
ค่าเสื่อมราคา							
ก๊อกระตุก		บาท			4.4665	4.4665	1.30
ระวีง		บาท			1.0339	1.0339	0.30
กระสวย		บาท			0.4764	0.4764	0.14
กรรไกร		บาท			0.1469	0.1469	0.04
สายวัด		บาท			0.1224	0.1224	0.04
พันหวี		บาท			0.5955	0.5955	0.17
ไม้หลาบ (ใหญ่)		บาท			0.1787	0.1787	0.05
ไม้หลาบ (เล็ก)		บาท			0.1787	0.1787	0.05
ไม้ล้วงลาย		บาท			0.3624	0.3624	0.11

ตารางที่ ค.3 (ต่อ)

รายการ	ผ้าถุงลายน้ำไหลสอดค้น						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
แกนกระสวย		บาท			0.5360	0.5360	0.16
พัดลมติดเพดาน		บาท			0.1425	0.1425	0.04
โรงทอ		บาท			5.4140	5.4140	1.57
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				131.10	213.65	344.76	100
ราคาขาย(บาท)				300.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)				- 31.10			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)				168.90			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)				- 44.76			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคาขาย (ร้อยละ)				- 10.37			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขาย (ร้อยละ)				56.30			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขาย (ร้อยละ)				- 14.92			
(2) ต้นทุนการตลาด							
ค่าใช้จ่ายถุงพลาสติก		บาท		0.13		0.13	
ค่าใช้จ่ายถุงกระดาษ		บาท		0.91		0.91	
ค่าเสื่อมราคาตู้กระจก		บาท			0.07	0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				1.04	0.07	1.11	
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาดต่อหน่วย (บาท) (1)+(2)				345.87			
ส่วนต่างของราคาขายกับต้นทุนการผลิตและการตลาด				- 45.87			
(4) ต้นทุนการจัดการ							
ค่าน้ำ				0.43		0.43	
ค่าโทรศัพท์				0.58		0.58	
ค่าเสื่อมราคาตู้เก็บเอกสาร					0.06	0.06	

ตารางที่ ค.3 (ต่อ)

รายการ	ฝ่ายกลายน้ำไหลสดต้น						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
ชุดรับแขก					0.03		0.03
ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				1.01	0.08	1.09	
ต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)				333.15			
ต้นทุนเงินสดรวม (บาท/หน่วย)				133.15			
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)				346.95			
ราคาขาย (บาท)				300.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)				- 33.15			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดรวม (บาท/หน่วย)				166.85			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวม (บาท/หน่วย)				- 46.95			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				- 11.05			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				55.62			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				- 15.65			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค.4 ต้นทุนผ้าถุงดินทอง

รายการ	ผ้าถุงดินทอง						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต							
ต้นทุนผันแปร				153.60	200.00	353.60	
1. วัสดุและค่าใช้จ่ายอื่นๆ							
1.1 วัสดุ							
ฝ้ายเส้นยืน		บาท		36.00		36.00	9.80
ไหมประดิษฐ์		บาท		20.00		20.00	5.45
ดินเงินดินทอง		บาท		90.00		90.00	24.51
ดินสี		บาท		0.00		0.00	0.00
1.2 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ							
ค่าไฟฟ้า		บาท		1.60		1.60	0.44
2. แรงงาน							
ค่าแรงงานในการทอ		บาท			200.00	200.00	54.46
ค่าจ้างในการมัดเขา		บาท		6.00		6.00	1.63
ต้นทุนคงที่							
ค่าเสื่อมราคา							
กักระตุก		บาท			4.4665	4.4665	1.22
ระวิง		บาท			1.0339	1.0339	0.28
กระสวย		บาท			0.4764	0.4764	0.13
กรรไกร		บาท			0.1469	0.1469	0.04
สายวัด		บาท			0.1224	0.1224	0.03
พันหวี		บาท			0.5955	0.5955	0.16
ไม้หลาบ (ใหญ่)		บาท			0.1787	0.1787	0.05
ไม้หลาบ (เล็ก)		บาท			0.1787	0.1787	0.05
ไม้สังลาย		บาท			0.3624	0.3624	0.10

ตารางที่ ค.4 (ต่อ)

รายการ	ผ้าถุงดันทอง						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
แกนกระสวย		บาท		0.5360	0.5360	0.15	
พัคลมติดเพดาน		บาท		0.1425	0.1425	0.04	
โรงทอ		บาท		5.4140	5.4140	1.47	
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				153.60	213.65	367.26	100
ราคาขาย(บาท)				400.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)				46.40			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)				246.40			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)				32.74			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคาขาย (ร้อยละ)				11.60			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขาย (ร้อยละ)				61.60			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขาย (ร้อยละ)				8.19			
(2) ต้นทุนการตลาด							
ค่าใช้จ่ายถุงพลาสติก		บาท		0.13		0.13	
ค่าใช้จ่ายถุงกระดาษ		บาท		0.91		0.91	
ค่าเสื่อมราคาตู้กระจก		บาท			0.07	0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				1.04	0.07	1.11	
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาดต่อหน่วย (บาท) (1)+(2)				368.37			
ส่วนต่างของราคาขายกับต้นทุนการผลิตและการตลาด				31.63			
(4) ต้นทุนการจัดการ							
ค่าน้ำ				0.43		0.43	
ค่าโทรศัพท์				0.58		0.58	
ค่าเสื่อมราคาตู้เก็บเอกสาร					0.06	0.06	

ตารางที่ ค.4 (ต่อ)

รายการ	ฝ่ายคุ้มครอง						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
ชุดรับแขก				0.03		0.03	
ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				1.01	0.08	1.09	
ต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)				355.65			
ต้นทุนเงินสรรวม (บาท/หน่วย)				155.65			
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)				369.45			
ราคาขาย (บาท)				400.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)				44.35			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสรรวม (บาท/หน่วย)				244.35			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวม (บาท/หน่วย)				30.55			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				11.09			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสรรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				61.09			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				7.64			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค.5 ต้นทุนผ้าถุงดินทองยกดอก

รายการ	ผ้าถุงดินทองยกดอก						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต							
ต้นทุนผันแปร				148.60	250.00	398.60	
1. วัสดุุดิบและค่าใช้จ่ายอื่นๆ							
1.1 วัสดุุดิบ							
ฝ้ายเส้นยืน		บาท		36.00		36.00	8.68
ไหมประดิษฐ์		บาท		15.00		15.00	3.62
ดินเงินดินทอง		บาท		90.00		90.00	21.71
ดินสี		บาท		0.00		0.00	0.00
1.2 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ							
ค่าไฟฟ้า		บาท		1.60		1.60	0.39
2. แรงงาน							
ค่าแรงงานในการทอ		บาท			250.00	250.00	60.30
ค่าจ้างในการมัดเขา		บาท		6.00		6.00	1.45
ต้นทุนคงที่							
ค่าเสื่อมราคา							
ก๊อกระตุก		บาท			5.5832	5.5832	1.35
ระวีง		บาท			0.7754	0.7754	0.19
กระสวย		บาท			0.5955	0.5955	0.14
กรรไกร		บาท			0.1469	0.1469	0.04
สายวัด		บาท			0.1224	0.1224	0.03
พินหวี		บาท			0.7444	0.7444	0.18
ไม้หลาบ (ใหญ่)		บาท			0.2233	0.2233	0.05
ไม้หลาบ (เล็ก)		บาท			0.2233	0.2233	0.05
ไม้ล้วงลาย		บาท			0.0000	0.0000	0.00

ตารางที่ ค.5 (ต่อ)

รายการ	ผ้าถุงดินทองยกดอก						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุน ต่อต้นทุนทั้งหมด
แกนกระสวย		บาท			0.6700	0.6700	0.16
พัดลมติดเพดาน		บาท			0.1425	0.1425	0.03
โรงทอ		บาท			6.7675	6.7675	1.63
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				148.60	265.99	414.60	100
ราคาขาย(บาท)				500.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)				101.40			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)				351.40			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)				85.40			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคาขาย (ร้อยละ)				20.28			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขาย (ร้อยละ)				70.28			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขาย (ร้อยละ)				17.08			
(2) ต้นทุนการตลาด							
ค่าใช้จ่ายถุงพลาสติก		บาท		0.13		0.13	
ค่าใช้จ่ายถุงกระดาษ		บาท		0.91		0.91	
ค่าเสื่อมราคาตู้กระจก		บาท			0.07	0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				1.04	0.07	1.11	
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาดต่อหน่วย (บาท) (1)+(2)				415.71			
ส่วนต่างของราคาขายกับต้นทุนการผลิตและการตลาด				84.29			
(4) ต้นทุนการจัดการ							
ค่าน้ำ				0.43		0.43	
ค่าโทรศัพท์				0.58		0.58	
ค่าเสื่อมราคาตู้เก็บเอกสาร					0.06	0.06	

ตารางที่ ค.5 (ต่อ)

รายการ	ฝ่ายที่ดินทองยกดอก						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
ชุดรับแขก					0.03		0.03
ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				1.01	0.08	1.09	
ต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)				400.65			
ต้นทุนเงินสดรวม (บาท/หน่วย)				150.65			
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)				416.80			
ราคาขาย (บาท)				500.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)				99.35			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดรวม (บาท/หน่วย)				349.35			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวม (บาท/หน่วย)				83.20			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				19.87			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				69.87			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				16.64			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค.6 ต้นทุนผ้าพื้นธรรมดา

รายการ	ผ้าพื้นธรรมดา						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต							
ต้นทุนผันแปร				154.60	60.00	214.60	
1. วัตถุดิบและค่าใช้จ่ายอื่นๆ							
1.1 วัตถุดิบ							
ฝ้ายเส้นยืน		บาท		54.00		54.00	24.19
ไหมประดิษฐ์		บาท		90.00		90.00	40.32
ดินเงินดินทอง		บาท		0.00		0.00	0.00
ดินสี		บาท		0.00		0.00	0.00
1.2 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ							
ค่าไฟฟ้า		บาท		1.60		1.60	0.72
2. แรงงาน							
ค่าแรงงานในการทอ		บาท			60.00	60.00	26.88
ค่าจ้างในการมัดเขา		บาท		9.00		9.00	4.03
ต้นทุนคงที่							
ค่าเสื่อมราคา							
ก๊อระตุก		บาท			1.3400	1.3400	0.60
ระวิง		บาท			4.6526	4.6526	2.08
กระสวย		บาท			0.1429	0.1429	0.06
กรรไกร		บาท			0.1469	0.1469	0.07
สายวัด		บาท			0.1224	0.1224	0.05
พันหวี		บาท			0.1787	0.1787	0.08
ไม้หلاب (ใหญ่)		บาท			0.0536	0.0536	0.02
ไม้หلاب (เล็ก)		บาท			0.0536	0.0536	0.02
ไม้ส้วงลาย		บาท			0.0000	0.0000	0.00

ตารางที่ ค.6 (ต่อ)

รายการ	ฝ่ายพันธรวมดา						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
แกนกระสวย		บาท			0.1608	0.1608	0.07
พัคลมติดเพดาน		บาท			0.1425	0.1425	0.06
โรงทอ		บาท			1.6242	1.6242	0.73
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				154.60	68.62	223.22	100
ราคาขาย(บาท)	280.00						
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)	65.40						
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)	125.40						
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)	56.78						
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคาขาย (ร้อยละ)	23.36						
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขาย (ร้อยละ)	44.78						
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขาย (ร้อยละ)	20.28						
(2) ต้นทุนการตลาด							
ค่าใช้จ่ายถุงพลาสติก		บาท		0.13		0.13	
ค่าใช้จ่ายถุงกระดาษ		บาท		0.91		0.91	
ค่าเสื่อมราคาตู้กระจก		บาท			0.07	0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				1.04	0.07	1.11	
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาดต่อหน่วย (บาท) (1)+(2)	224.33						
ส่วนต่างของราคาขายกับต้นทุนการผลิตและการตลาด	55.67						
(4) ต้นทุนการจัดการ							
ค่าน้ำ	0.43						
ค่าโทรศัพท์	0.58						
ค่าเสื่อมราคาตู้เก็บเอกสาร	0.06						

ตารางที่ ค.6 (ต่อ)

รายการ	ฝ่ายพันธมดา						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุน ต่อต้นทุนทั้งหมด
ชุดรับแขก				0.03		0.03	
ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				1.01	0.08	1.09	
ต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)				216.65			
ต้นทุนเงินสดรวม (บาท/หน่วย)				156.65			
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)				225.42			
ราคาขาย (บาท)				280.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)				63.35			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดรวม (บาท/หน่วย)				123.35			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวม (บาท/หน่วย)				54.58			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				22.62			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				44.05			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				19.49			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค.7 ต้นทุนผ้าพื้นสอดดิน

รายการ	ผ้าพื้นสอดดิน						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต							
ต้นทุนผันแปร				304.60	80.00	384.60	
1. วัตถุดิบและค่าใช้จ่ายอื่นๆ							
1.1 วัตถุดิบ							
ฝ้ายเส้นยืน		บาท		54.00		54.00	13.60
ไหมประดิษฐ์		บาท		60.00		60.00	15.11
ดินเงินดินทอง		บาท		180.00		180.00	45.32
ดินสี		บาท		0.00		0.00	0.00
1.2 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ							
ค่าไฟฟ้า		บาท		1.60		1.60	0.40
2. แรงงาน							
ค่าแรงงานในการทอ		บาท			80.00	80.00	20.14
ค่าจ้างในการมัดเขา		บาท		9.00		9.00	2.27
ต้นทุนคงที่							
ค่าเสื่อมราคา							
ก๊อระตุก		บาท			1.7866	1.7866	0.45
ระวิง		บาท			7.2373	7.2373	1.82
กระสวย		บาท			0.1906	0.1906	0.05
กรรไกร		บาท			0.1469	0.1469	0.04
สายวัด		บาท			0.1224	0.1224	0.03
พันหวี		บาท			0.2382	0.2382	0.06
ไม้หลาบ (ใหญ่)		บาท			0.0715	0.0715	0.02
ไม้หลาบ (เล็ก)		บาท			0.0715	0.0715	0.02
ไม้ล้วงลาย		บาท			0.1450	0.1450	0.04

ตารางที่ ค.7 (ต่อ)

รายการ	ผ้าพื้นสอดด้น						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
แกนกระสวย		บาท		0.2144	0.2144		0.05
พัดลมติดเพดาน		บาท		0.1425	0.1425		0.04
โรงทอ		บาท		2.1656	2.1656		0.55
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				304.60	92.53	397.14	100
ราคาขาย(บาท)	540.00						
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)	155.40						
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)	235.40						
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)	142.86						
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคาขาย (ร้อยละ)	28.78						
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขาย (ร้อยละ)	43.59						
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขาย (ร้อยละ)	26.46						
(2) ต้นทุนการตลาด							
ค่าใช้จ่ายถุงพลาสติก		บาท		0.13		0.13	
ค่าใช้จ่ายถุงกระดาษ		บาท		0.91		0.91	
ค่าเสื่อมราคาตู้กระจก		บาท			0.07	0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				1.04	0.07	1.11	
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาดต่อหน่วย (บาท) (1)+(2)	398.24						
ส่วนต่างของราคาขายกับต้นทุนการผลิตและการตลาด	141.76						
(4) ต้นทุนการจัดการ							
ค่าน้ำ				0.43		0.43	
ค่าโทรศัพท์				0.58		0.58	
ค่าเสื่อมราคาตู้เก็บเอกสาร					0.06	0.06	

ตารางที่ ค.7 (ต่อ)

รายการ	ฝ่ายเงินสด						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
ชุดรับแขก					0.03		0.03
ต้นทุนการจัดกรทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				1.01	0.08	1.09	
ต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)				386.65			
ต้นทุนเงินสดรวม (บาท/หน่วย)				306.65			
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)				399.33			
ราคาขาย (บาท)				540.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)				153.35			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดรวม (บาท/หน่วย)				233.35			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวม (บาท/หน่วย)				140.67			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				28.40			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				43.21			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				26.05			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค.8 ต้นทุนผ้าพื้นดินสี

รายการ	ผ้าพื้นดินสี						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต							
ต้นทุนผันแปร				344.60	80.00	424.60	
1. วัสดุดิบและค่าใช้จ่ายอื่นๆ							
1.1 วัสดุดิบ							
ฝ้ายเส้นยืน		บาท		54.00		54.00	12.47
ไหมประดิษฐ์		บาท		60.00		60.00	13.86
ดินเงินดินทอง		บาท		0.00		0.00	0.00
ดินสี		บาท		220.00		220.00	50.81
1.2 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ							
ค่าไฟฟ้า		บาท		1.60		1.60	0.37
2. แรงงาน							
ค่าแรงงานในการทอ		บาท			80.00	80.00	18.48
ค่าจ้างในการมัดเขา		บาท		9.00		9.00	2.08
ต้นทุนคงที่							
ค่าเสื่อมราคา							
ก๊อกระตุก		บาท			1.7866	1.7866	0.41
ระวิง		บาท			3.1017	3.1017	0.72
กระสวย		บาท			0.1906	0.1906	0.04
กรรไกร		บาท			0.1469	0.1469	0.03
สายวัด		บาท			0.1224	0.1224	0.03
พันหวี		บาท			0.2382	0.2382	0.06
ไม้หาลาบ (ใหญ่)		บาท			0.0715	0.0715	0.02
ไม้หาลาบ (เล็ก)		บาท			0.0715	0.0715	0.02
ไม้ส้วงลาย		บาท			0.1450	0.1450	0.03

ตารางที่ ค.8 (ต่อ)

รายการ	ผ้าพื้นดินสี						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
แกนกระสวย		บาท			0.2144	0.2144	0.05
พัคลมติดเพดาน		บาท			0.1425	0.1425	0.03
โรงทอ		บาท			2.1656	2.1656	0.50
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				344.60	88.40	433.00	100
ราคาขาย(บาท)				600.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)				175.40			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)				255.40			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)				167.00			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคาขาย (ร้อยละ)				29.23			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขาย (ร้อยละ)				42.57			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขาย (ร้อยละ)				27.83			
(2) ต้นทุนการตลาด							
ค่าใช้จ่ายถุงพลาสติก		บาท		0.13		0.13	
ค่าใช้จ่ายถุงกระดาษ		บาท		0.91		0.91	
ค่าเสื่อมราคาตู้กระจก		บาท			0.07	0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				1.04	0.07	1.11	
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาดต่อหน่วย (บาท) (1)+(2)				434.11			
ส่วนต่างของราคาขายกับต้นทุนการผลิตและการตลาด				165.89			
(4) ต้นทุนการจัดการ							
ค่าน้ำ				0.43		0.43	
ค่าโทรศัพท์				0.58		0.58	
ค่าเสื่อมราคาตู้เก็บเอกสาร					0.06	0.06	

ตารางที่ ค.8 (ต่อ)

รายการ	ผ้าพื้นดินสี						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
ชุดรับแขก				0.03		0.03	
ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				1.01	0.08	1.09	
ต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)				426.65			
ต้นทุนเงินสดรวม (บาท/หน่วย)				346.65			
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)				435.20			
ราคาขาย (บาท)				600.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)				173.35			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดรวม (บาท/หน่วย)				253.35			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวม (บาท/หน่วย)				164.80			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				28.89			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				42.22			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				27.47			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค.9 ต้นทุนผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)

รายการ	ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต							
ต้นทุนผันแปร				185.60	300.00	485.60	
1. วัตถุดิบและค่าใช้จ่ายอื่นๆ							
1.1 วัตถุดิบ							
ฝ้ายเส้นยืน		บาท		72.00		72.00	14.15
ไหมประดิษฐ์		บาท		100.00		100.00	19.65
ดินเงินดินทอง		บาท		0.00		0.00	0.00
ด้นสี		บาท		0.00		0.00	0.00
1.2 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ							
ค่าไฟฟ้า		บาท		1.60		1.60	0.31
2. แรงงาน							
ค่าแรงงานในการทอ		บาท			300.00	300.00	58.94
ค่าจ้างในการมัดเขา		บาท		12.00		12.00	2.36
ต้นทุนคงที่							
ค่าเสื่อมราคา							
ก๊าะตุ๊ก		บาท			6.6998	6.6998	1.32
ระวิง		บาท			5.1695	5.1695	1.02
กระสวย		บาท			0.7146	0.7146	0.14
กรรไกร		บาท			0.1469	0.1469	0.03
สายวัด		บาท			0.1224	0.1224	0.02
พันหวี		บาท			0.8933	0.8933	0.18
ไม้หลาบ (ใหญ่)		บาท			0.2680	0.2680	0.05
ไม้หลาบ (เล็ก)		บาท			0.2680	0.2680	0.05
ไม้ล้วงลาย		บาท			0.0000	0.0000	0.00

ตารางที่ ค.9 (ต่อ)

รายการ	ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดตีน)						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
แกนกระสวย		บาท		0.8040	0.8040		0.16
พัดลมติดเพดาน		บาท		0.1425	0.1425		0.03
โรงทอ		บาท		8.1210	8.1210		1.60
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				185.60	323.35	508.95	100
ราคาขาย(บาท)				500.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)				14.40			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)				314.40			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)				- 8.95			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคาขาย (ร้อยละ)				2.88			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขาย (ร้อยละ)				62.88			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขาย (ร้อยละ)				- 1.79			
(2) ต้นทุนการตลาด							
ค่าใช้จ่ายถุงพลาสติก		บาท		0.13		0.13	
ค่าใช้จ่ายถุงกระดาษ		บาท		0.91		0.91	
ค่าเสื่อมราคาตู้กระจก		บาท			0.07	0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				1.04	0.07	1.11	
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาดต่อหน่วย (บาท) (1)+(2)				510.06			
ส่วนต่างของราคาขายกับต้นทุนการผลิตและการตลาด				- 10.06			
(4) ต้นทุนการจัดการ							
ค่าน้ำ				0.43		0.43	
ค่าโทรศัพท์				0.58		0.58	
ค่าเสื่อมราคาตู้เก็บเอกสาร					0.06	0.06	

ตารางที่ ค.9 (ต่อ)

รายการ	ผ้าชุดธรรมดา (ไม่สอดด้น)						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
ชุดรับแขก				0.03		0.03	
ต้นทุนการจัดกรทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				1.01	0.08	1.09	
ต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)				487.65			
ต้นทุนเงินสดรวม (บาท/หน่วย)				187.65			
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)				511.15			
ราคาขาย (บาท)				500.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)				12.35			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดรวม (บาท/หน่วย)				312.35			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวม (บาท/หน่วย)				- 11.15			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				2.47			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				62.47			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				- 2.23			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค.10 ต้นทุนผ้าชุดสดเงินดินทอง

รายการ	ผ้าชุดสดเงินดินทอง						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต							
ต้นทุนผันแปร				325.60	300.00	625.60	
1. วัตถุดิบและค่าใช้จ่ายอื่นๆ							
1.1 วัตถุดิบ							
ฝ้ายเส้นยืน		บาท		72.00		72.00	11.05
ไหมประดิษฐ์		บาท		60.00		60.00	9.21
เงินดินทอง		บาท		180.00		180.00	27.63
ดินสี		บาท		0.00		0.00	0.00
1.2 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ							
ค่าไฟฟ้า		บาท		1.60		1.60	0.25
2. แรงงาน							
ค่าแรงงานในการทอ		บาท			300.00	300.00	46.04
ค่าจ้างในการมัดเขา		บาท		12.00		12.00	1.84
ต้นทุนคงที่							
ค่าเสื่อมราคา							
ก๊อกระตุก		บาท			6.6998	6.6998	1.03
ระวิง		บาท			7.2373	7.2373	1.11
กระสวย		บาท			0.7146	0.7146	0.11
กรรไกร		บาท			0.1469	0.1469	0.02
สายวัด		บาท			0.1224	0.1224	0.02
พันหวี		บาท			0.8933	0.8933	0.14
ไม้หลาบ (ใหญ่)		บาท			0.2680	0.2680	0.04
ไม้หลาบ (เล็ก)		บาท			0.2680	0.2680	0.04
ไม้ส้วงลาย		บาท			0.5436	0.5436	0.08

ตารางที่ ค.10 (ต่อ)

รายการ	ฝ่ายอุตสาหกรรมเงินค้ำประกัน						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
แกนกระสวย		บาท		0.8040	0.8040	0.12	
พัคลมติดเพดาน		บาท		0.1425	0.1425	0.02	
โรงทอ		บาท		8.1210	8.1210	1.25	
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				325.60	325.96	651.56	100
ราคาขาย(บาท)	700.00						
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)	74.40						
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)	374.40						
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)	48.44						
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคาขาย (ร้อยละ)	10.63						
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขาย (ร้อยละ)	53.49						
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขาย (ร้อยละ)	6.92						
(2) ต้นทุนการตลาด							
ค่าใช้จ่ายงูพลาสติก		บาท		0.13		0.13	
ค่าใช้จ่ายงูกระดาษ		บาท		0.91		0.91	
ค่าเสื่อมราคาตู้กระจก		บาท			0.07	0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				1.04	0.07	1.11	
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาดต่อหน่วย (บาท) (1)+(2)	652.67						
ส่วนต่างของราคาขายกับต้นทุนการผลิตและการตลาด	47.33						
(4) ต้นทุนการจัดการ							
ค่าน้ำ	0.43						
ค่าโทรศัพท์	0.58						
ค่าเสื่อมราคาตู้เก็บเอกสาร	0.06						

ตารางที่ ค.10 (ต่อ)

รายการ	ฝ่ายอุตสาหกรรมเงินต้นทอง						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
ชุดรับแขก				0.03		0.03	
ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				1.01	0.08	1.09	
ต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)				627.65			
ต้นทุนเงินสรรวม (บาท/หน่วย)				327.65			
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)				653.76			
ราคาขาย (บาท)				700.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)				72.35			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสรรวม (บาท/หน่วย)				372.35			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวม (บาท/หน่วย)				46.24			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				10.34			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสรรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				53.19			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				6.61			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค.11 ต้นทุนผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้างดิน)

รายการ	ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้างดิน)						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต							
ต้นทุนผันแปร				365.60	400.00	765.60	
1. วัสดุดิบและค่าใช้จ่ายอื่นๆ							
1.1 วัสดุดิบ							
ฝ้ายเส้นยืน		บาท		72.00		72.00	9.00
ไหมประดิษฐ์		บาท		100.00		100.00	12.50
ดินเงินดินทอง		บาท		180.00		180.00	22.51
ดินสี		บาท		0.00		0.00	0.00
1.2 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ							
ค่าไฟฟ้า		บาท		1.60		1.60	0.20
2. แรงงาน							
ค่าแรงงานในการทอ		บาท			400.00	400.00	50.02
ค่าจ้างในการมัดเขา		บาท		12.00		12.00	1.50
ต้นทุนคงที่							
ค่าเสื่อมราคา							
ก๊อกระตุก		บาท			8.9331	8.9331	1.12
ระวิง		บาท			9.3051	9.3051	1.16
กระสวย		บาท			0.9529	0.9529	0.12
กรรไกร		บาท			0.1469	0.1469	0.02
สายวัด		บาท			0.1224	0.1224	0.02
พินหวี		บาท			1.1911	1.1911	0.15
ไม้หลาบ (ใหญ่)		บาท			0.3573	0.3573	0.04
ไม้หลาบ (เล็ก)		บาท			0.3573	0.3573	0.04
ไม้ล้างลาย		บาท			0.7249	0.7249	0.09

ตารางที่ ค.11 (ต่อ)

รายการ	ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้างดิน)						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
แกนกระสวย		บาท		1.0720	1.0720		0.13
พัดลมติดเพดาน		บาท		0.1425	0.1425		0.02
โรงทอ		บาท		10.8280	10.8280		1.35
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				365.60	434.13	799.74	100
ราคาขาย(บาท)				750.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)				- 15.60			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)				384.40			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)				- 49.74			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคาขาย (ร้อยละ)				- 2.08			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขาย (ร้อยละ)				51.25			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขาย (ร้อยละ)				- 6.63			
(2) ต้นทุนการตลาด							
ค่าใช้จ่ายถุงพลาสติก		บาท		0.13		0.13	
ค่าใช้จ่ายถุงกระดาษ		บาท		0.91		0.91	
ค่าเสื่อมราคาตู้กระจก		บาท			0.07	0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				1.04	0.07	1.11	
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาดต่อหน่วย (บาท) (1)+(2)				800.84			
ส่วนต่างของราคาขายกับต้นทุนการผลิตและการตลาด				- 50.84			
(4) ต้นทุนการจัดการ							
ค่าน้ำ				0.43		0.43	
ค่าโทรศัพท์				0.58		0.58	
ค่าเสื่อมราคาตู้เก็บเอกสาร					0.06	0.06	

ตารางที่ ค.11 (ต่อ)

รายการ	ผ้าชุดลายน้ำไหลใหญ่ (ล้างดิน)						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
ชุดรับแขก					0.03		0.03
ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				1.01	0.08	1.09	
ต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)				767.65			
ต้นทุนเงินสดรวม (บาท/หน่วย)				367.65			
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)				801.93			
ราคาขาย (บาท)				750.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)				- 17.65			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดรวม (บาท/หน่วย)				382.35			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวม (บาท/หน่วย)				- 51.93			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				- 2.35			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				50.98			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				- 6.92			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค.12 ต้นทุนผ้าชุดลายน้ำไหลสอดดินยกดอก

รายการ	ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดดินยกดอก						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต							
ต้นทุนผันแปร				415.60	400.00	815.60	
1. วัสดุดิบและค่าใช้จ่ายอื่นๆ							
1.1 วัสดุดิบ							
ฝ้ายเส้นยืน		บาท		72.00		72.00	8.48
ไหมประดิษฐ์		บาท		60.00		60.00	7.07
ดินเงินดินทอง		บาท		270.00		270.00	31.80
ดินสี		บาท		0.00		0.00	0.00
1.2 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ							
ค่าไฟฟ้า		บาท		1.60		1.60	0.19
2. แรงงาน							
ค่าแรงงานในการทอ		บาท			400.00	400.00	47.11
ค่าจ้างในการมัดเขา		บาท		12.00		12.00	1.41
ต้นทุนคงที่							
ค่าเสื่อมราคา							
ก๊อกระตุก		บาท			8.9331	8.9331	1.05
ระวิง		บาท			9.3051	9.3051	1.10
กระสวย		บาท			0.9529	0.9529	0.11
กรรไกร		บาท			0.1469	0.1469	0.02
สายวัด		บาท			0.1224	0.1224	0.01
พันหวี		บาท			1.1911	1.1911	0.14
ไม้หลาบ (ใหญ่)		บาท			0.3573	0.3573	0.04
ไม้หลาบ (เล็ก)		บาท			0.3573	0.3573	0.04
ไม้ส้วงลาย		บาท			0.0000	0.0000	0.00

ตารางที่ ค.12 (ต่อ)

รายการ	ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดด้ายยกดอก						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
แกนกระสวย		บาท			1.0720	1.0720	0.13
พัคลมติดเพดาน		บาท			0.1425	0.1425	0.02
โรงทอ		บาท			10.8280	10.8280	1.28
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				415.60	433.41	849.01	100
ราคาขาย(บาท)				800.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)				- 15.60			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)				384.40			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)				- 49.01			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคาขาย (ร้อยละ)				- 1.95			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขาย (ร้อยละ)				48.05			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขาย (ร้อยละ)				- 6.13			
(2) ต้นทุนการตลาด							
ค่าใช้จ่ายงูงพลาสติก		บาท		0.13		0.13	
ค่าใช้จ่ายงูงกระดาษ		บาท		0.91		0.91	
ค่าเสื่อมราคาตู้กระจก		บาท			0.07	0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				1.04	0.07	1.11	
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาดต่อหน่วย (บาท) (1)+(2)				850.12			
ส่วนต่างของราคาขายกับต้นทุนการผลิตและการตลาด				- 50.12			
(4) ต้นทุนการจัดการ							
ค่าน้ำ				0.43		0.43	
ค่าโทรศัพท์				0.58		0.58	
ค่าเสื่อมราคาตู้เก็บเอกสาร					0.06	0.06	

ตารางที่ ค.12 (ต่อ)

รายการ	ผ้าชุดลายน้ำไหลสอดตั้ยกดอก						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
ชุดรับแขก				0.03		0.03	
ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				1.01	0.08	1.09	
ต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)				817.65			
ต้นทุนเงินสรรวม (บาท/หน่วย)				417.65			
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)				851.21			
ราคาขาย (บาท)				800.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)				- 17.65			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสรรวม (บาท/หน่วย)				382.35			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวม (บาท/หน่วย)				- 51.21			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				- 2.21			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสรรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				47.79			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				- 6.40			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค.13 ต้นทุนผ้าชุดลายค่าเค็บสอดดินยอกดอกเต็มผืน

รายการ	ผ้าชุดลายค่าเค็บสอดดินยอกดอกเต็มผืน						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต							
ต้นทุนผันแปร				405.60	400.00	805.60	
1. วัตถุดิบและค่าใช้จ่ายอื่นๆ							
1.1 วัตถุดิบ							
ฝ้ายเส้นยืน		บาท		72.00		72.00	8.59
ไหมประดิษฐ์		บาท		50.00		50.00	5.96
ดินเงินดินทอง		บาท		270.00		270.00	32.20
ดินสี		บาท		0.00		0.00	0.00
1.2 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ							
ค่าไฟฟ้า		บาท		1.60		1.60	0.19
2. แรงงาน							
ค่าแรงงานในการทอ		บาท			400.00	400.00	47.70
ค่าจ้างในการมัดเขา		บาท		12.00		12.00	1.43
ต้นทุนคงที่							
ค่าเสื่อมราคา							
ก๊าะตุ๊ก		บาท			8.9331	8.9331	1.07
ระวิง		บาท			8.7882	8.7882	1.05
กระสวย		บาท			0.9529	0.9529	0.11
กรรไกร		บาท			0.1469	0.1469	0.02
สายวัด		บาท			0.1224	0.1224	0.01
พันหวี		บาท			1.1911	1.1911	0.14
ไม้หลาบ (ใหญ่)		บาท			0.3573	0.3573	0.04
ไม้หลาบ (เล็ก)		บาท			0.3573	0.3573	0.04
ไม้ล้วงลาย		บาท			0.0000	0.0000	0.00

ตารางที่ ค.13 (ต่อ)

รายการ	ผ้าชุดลายค่าเค็บสอดด้นยกดอกเต็มผืน						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
แกนกระสวย		บาท			1.0720	1.0720	0.13
พัดลมติดเพดาน		บาท			0.1425	0.1425	0.02
โรงทอ		บาท			10.8280	10.8280	1.29
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				405.60	432.89	838.49	100
ราคาขาย(บาท)	900.00						
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)	94.40						
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)	494.40						
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)	61.51						
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคาขาย (ร้อยละ)	10.49						
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขาย (ร้อยละ)	54.93						
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขาย (ร้อยละ)	6.83						
(2) ต้นทุนการตลาด							
ค่าใช้จ่ายถุงพลาสติก		บาท		0.13		0.13	
ค่าใช้จ่ายถุงกระดาษ		บาท		0.91		0.91	
ค่าเสื่อมราคาตู้กระจก		บาท			0.07	0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				1.04	0.07	1.11	
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาดต่อหน่วย (บาท) (1)+(2)	839.60						
ส่วนต่างของราคาขายกับต้นทุนการผลิตและการตลาด	60.40						
(4) ต้นทุนการจัดการ							
ค่าน้ำ	0.43						
ค่าโทรศัพท์	0.58						
ค่าเสื่อมราคาตู้เก็บเอกสาร	0.06						

ตารางที่ ค.13 (ต่อ)

รายการ	ผ้าชุดลายคำเค็บสอดดินยกดอกเต็มผืน						
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
				เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วนของต้นทุนต่อต้นทุนทั้งหมด
ชุดรับแขก					0.03		0.03
ต้นทุนการจัดกรทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				1.01	0.08	1.09	
ต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)				807.65			
ต้นทุนเงินสดรวม (บาท/หน่วย)				407.65			
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)				840.69			
ราคาขาย (บาท)				900.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวม (บาท/หน่วย)				92.35			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดรวม (บาท/หน่วย)				492.35			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวม (บาท/หน่วย)				59.31			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				10.26			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				54.71			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนรวมต่อราคาขาย (ร้อยละ)				6.59			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ผู้ร่วมโครงการวิจัย

ที่ปรึกษาโครงการ	ดร. กฤษณพงษ์ กีรติกร	
หัวหน้าโครงการ	รศ. ดร. อาวี วิบูลย์พงศ์	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
หัวหน้าโครงการร่วม	อาจารย์ ดร. ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
นักวิจัยส่วนกลาง	รศ. ดร. อาวี วิบูลย์พงศ์	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	รศ. ดร. พิษิต ธานี	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	ผศ. ดร. พัฒนา เจียรวิริยะพันธ์	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	อาจารย์ลักขมี วรชัย	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	อาจารย์ศรัณย์ อารยะรังษฤษฎี	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	ดร. ไพรัช กาญจนการุณ	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	รศ. พรทิพย์ เขียวธีรวิทย์	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	ผศ. กาญจนา ไชคถาวร	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	อาจารย์วิมล อารยะรัตน์	คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
	อาจารย์วีรศักดิ์ สมยานะ	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
	อาจารย์นันทมน ธีระกุล	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	ประทานทิพย์ กระมล	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
	สุชุม พันธุ์ณรงค์	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	พุทธวรรณ ชันตันฉง	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	พิมลพรรณ บุญยะเสนา	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยนักวิจัย	พิมพิมล แก้วมณี	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
	กนกวรรณ มูลละ	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
	ทินรัตน์ พิทักษ์พงศ์เจริญ	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
	กฤษฎา แก่นมณี	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
	พีรพงษ์ ปราบริบุญ	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
	รัตนา แก้วเสน	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร

	คัคนา กันตะพัฒนะ	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
ผู้ช่วยบริหารโครงการ	พิมพิมล แก้วมณี	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
เลขานุการโครงการ	นารีรัตน์ ทนดี	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
นักวิจัยวิสาหกิจชุมชนและนักวิจัยร่วม		
นักวิจัยวิสาหกิจชุมชน	นักวิจัยร่วม	
เถลิงศก คงมั่น	กลุ่มแปรรูปอาหารบ้านทุ่งยาว	
ประหยัด มณีมูล	กลุ่มสตรีทอผ้าไทลื้อบ้านหาดบ้าย	
สุรพงษ์ กุสาวดี	กลุ่มเพาะเห็ดและแปรรูปเห็ดครบวงจรบ้านไม้ยา หมู่ที่ 2	
สมเด็จ คันธะวงค์	กลุ่มจักสานทางมะพร้าวบ้านสันกอตาล	
ปรีชา ปวงคำ	กลุ่มแกะสลักไม้ในครัวเรือนบ้านถ้ำผาตอง	
นราวุฒิ นันติดอย	กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านสันหลวงใต้	
ธวัช ไสสม	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านบ่อปู้	
ไกรสร บัญญัติศิลป์	กลุ่มทอผ้าบ้านเด่นตะวันตก	
สุนันท์ จันทร์สว่าง	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันตันดู่	
อัญชณา ตึกขาว	กลุ่มโคมไฟและตุ๊กตาดินเผา	
วนิดา ดั่งอิน	กลุ่มหัตถกรรมกระดาษสาบ้านต้นเปา	
รำพรรณ ศิริจันทน์	กลุ่มจักสานบ้านไชยสถาน	
ทรงพร เชื้อสุริยา	กลุ่มหน่อไม้ดองวังเจ้า	
ประจวบ เจนนัฎที	กลุ่มอาชีพทำน้ำตาลสดเด่นตาล	
ดิเรก ปิตีสาร	กลุ่มข้าวกล้องพลังน้ำตก	
สุภาพร เข้มทอง	กลุ่มข้าวแคบงาดำชุมชนหัวเดียวด	
พิมลรัตน์ ตาคำ	กลุ่มทอผ้าปาเกอญอบ้านป่าไร่เหนือ	
สิริพร สีลาภรณ์	กลุ่มสมุนไพรชาวเขาเผ่าม้งบ้านทรัพย์เจริญ	
กรุณา การินไชย	กลุ่มแปรรูปมะไฟบ้านกอก	
เฉลิมชัย ชมพูนุฒิกุล	กลุ่มจักสานหญ้าสามเหลี่ยม	
สุนีย์ บัณฑิต	กลุ่มตีเหล็กบ้านป่าตาง	
สมพงษ์ สัตยสุนทร	กลุ่มทอผ้าลายโบราณบ้านท่าควาย	
อรชร จรัสแผ้ว	กลุ่มทอผ้าบ้านชาวหลวง	
ณัฐนรี ยะราช	กลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งาม	
พรพจน์ พนาสิกุล	กิจการปลาส้มศรีทน	
กุลวดี เขียวแก้ว	กลุ่มทอผ้าไทยลื้อบ้านสันปูเลย	
ไพลณี ทองน้อย	กลุ่มไม้กวาดด้ามถักลาย	
ไพฑูรย์ ศรีวาจันทร	กลุ่มผ้าปักชาวเขาบ้านปางคำ	
ธีรศักดิ์ ปันกิติ	กลุ่มเกษตรทำนาบ้านต้าม่อน (สุรากลับสิ่งโตทอง)	

วรวิทย์ ปันสุวรรณ	กลุ่มแม่บ้านแปรรูปการเกษตรเนื้อสัตว์
พิเชษฐ บุญยะรัตน์	กลุ่มจักสานหวายบ้านก้อต
อำไพ บัวระดก	กลุ่มแปรรูปอาหาร หมูที่ 12 บ้านเหล่าป่าฝิ่ง
ประทีป อริยจารุกุล	กลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษสาบ้านลองลือบุญ
สุเมธ ผสมทอง	กลุ่มหัตถกรรมผ้าคันมือบ้านธรรมเมือง
แคทรียา สัตยสุนทร	กิจการพรมเช็ดเท้าคุณอรพิน
พูนศรี สวิง	กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (ข้าวกลิ้ง)
เปรมฤทัย ไกรวิจิตร	กลุ่มแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรบ้านปางไฮ
ศุภรานันท์ ศรีเจริญ	กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองย้อมสีธรรมชาติบ้านน้ำรด
พิเชษฐ อาจสามารถ	กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสบสอย
พีชมงคล สิงกุล	กลุ่มตัดเย็บผ้าไต้เมืองปอน
เดือน เมืองมูล	กลุ่มสหกรณ์ผู้ปลูกกาแฟบ้านห้วยหอม
กัลยา ประพันธ์	กลุ่มทอผ้าบ้านคะปวง
ธนพร วิบูลย์อรอด	กลุ่มจักสานบ้านเลโคะ
เสาวนีย์ เกียรติศิริถาวร	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทำข้าวแต่น้ำแดงโม่บ้านทุ่งม่านเหนือ
วุฒิชัย ไชยกาญจน์	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัว
พจน์ คำวิชัยมงคล	กลุ่มจักสานกล่องข้าวหกเหลี่ยม
สุเทพ วงศ์สุภา	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเกาะคา
เจลา ผดุงพงษ์	กลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษจากเยื่อตะขบป่า
ประสิทธิ์ศรี สิงห์กำพล	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรข้าวแต่น้ำแดงโม้จิวัดมน
นันทิญา สุสา	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมดนตรีไทย (ขิม)
สุภาพ คำตัน	กลุ่มทอผ้าบ้านกิวพัฒนา
กัลปพฤกษ์ ผดุงพงษ์	กลุ่มสตรีแม่บ้านบ้านปางประดู่
ณัฐริกา สกุลศรีนำชัย	กลุ่มอาชีพผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าวร่วมจัดหัตถกรรม
กอง สรพงษ์	กลุ่มผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จากดินไทย ดินญี่ปุ่นและดินหอมมะลิ
บำเพ็ญ เมืองมูล	กลุ่มแปรรูปสมุนไพรบ้านต้นฝิ่ง
ลำดวน วงศ์ฝั้น	กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงผึ้งตำบลเหล่ายาว
รัศมี สีดาเพ็ง	กลุ่มทอผ้าบ้านเหล่าพระเจ้าตาเขียว
ฐิติรัตน์ ลิขุมงค์	กลุ่มทอผ้ายกดอกบ้านแม่สารบ้านตอง
อุดมศักดิ์ สาครสินธุ์	กลุ่มทอผ้าบ้านแม่ขนาด
วิภารัตน์ สิงห์แก้ว	กลุ่มเครื่องเงินเด่นทรายมูล
วรวัฒน์ สินธพานนท์	กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงหมูป่าขุนแม่กวง
สมชาย วงศ์เขียว	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านยางพระธาตุ
สุรวิ ชัยมงคล	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแม่จ้องใต้

รายชื่อรายงานวิจัยและเอกสารของโครงการ

รายงานกรณีศึกษา

- รายงานกรณีศึกษากลุ่มแปรรูปอาหารบ้านทุ่งยาว
- รายงานกรณีศึกษากลุ่มสตรีทอผ้าไหมที่บ้านหาดบ้าย
- รายงานกรณีศึกษากลุ่มเพาะเห็ดและแปรรูปเห็ดครบวงจรบ้านไม้ยา หมู่ที่ 2
- รายงานกรณีศึกษากลุ่มจักสานทางมะพร้าวบ้านสันกอตาล
- รายงานกรณีศึกษากลุ่มแกะสลักไม้ในครัวเรือนบ้านถ้ำผาตอง
- รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านสันหลวงใต้
- รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านบ่อปู้
- รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าบ้านเด่นตะวันใต้
- รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันตันดู่
- รายงานกรณีศึกษากลุ่มโคมไฟและตุ๊กตาด้านนา
- รายงานกรณีศึกษากลุ่มหัตถกรรมกระดาษสาบ้านต้นเปา
- รายงานกรณีศึกษากลุ่มจักสานบ้านต้นโชคหลวง
- รายงานกรณีศึกษากลุ่มหน่อไม้ดองวังเจ้า
- รายงานกรณีศึกษากลุ่มอาชีพทำน้ำตาลสดเด่นตาล
- รายงานกรณีศึกษากลุ่มข้าวกลิ้งพลังน้ำตก
- รายงานกรณีศึกษากลุ่มข้าวแคบงาดำชุมชนหัวเตี้ยด
- รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าป่าเกอญอบ้านป่าไร่เหนือ
- รายงานกรณีศึกษากลุ่มสมุนไพรชาวเขาเผ่าม้งบ้านทรัพย์เจริญ
- รายงานกรณีศึกษากลุ่มแปรรูปมะไฟเงินบ้านกอก
- รายงานกรณีศึกษากลุ่มจักสานหญ้าสามเหลี่ยม
- รายงานกรณีศึกษากลุ่มตีเหล็กบ้านป่าต้าง
- รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าลายโบราณบ้านท่าควาย
- รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าบ้านชาวหลวง
- รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งาม
- รายงานกรณีศึกษากิจการปลาส้มศรีทน
- รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าไหมที่บ้านสันปูเลย
- รายงานกรณีศึกษากลุ่มไม้กวาดด้ามถักลาย

รายงานกรณีศึกษากลุ่มผ้าปักชาวเขานบ้านปางค่า
รายงานกรณีศึกษากลุ่มเกษตรกรทำนาบ้านด้าม่อน (สุรากลั่นสิงโตทอง)
รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านแปรรูปการเกษตรเนื้อสัตว์
รายงานกรณีศึกษากลุ่มจักสานหวายบ้านก้อต
รายงานกรณีศึกษากลุ่มแปรรูปอาหาร หมู่ 12 บ้านเหล่าป่าฝิ่ง
รายงานกรณีศึกษากลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษสาบ้านลงลือบุญ
รายงานกรณีศึกษากลุ่มหัตถกรรมผ้าดันมือบ้านธรรมเมือง
รายงานกรณีศึกษากิจการพรมเช็ดเท้าคุณอรพิน
รายงานกรณีศึกษากลุ่มส่งเสริมอาชีพข้าวกล้องบ้านเหมืองหม้อ
รายงานกรณีศึกษากลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรบ้านปางไฮ
รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าพื้นเมืองย้อมสีธรรมชาติบ้านน้ำริด
รายงานกรณีศึกษากลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสบสอย
รายงานกรณีศึกษากลุ่มตัดเย็บผ้าไต้เมืองปอน
รายงานกรณีศึกษากลุ่มสหกรณ์ผู้ปลูกกาแฟบ้านห้วยห้อม
รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าบ้านคะปวง
รายงานกรณีศึกษากลุ่มจักสานบ้านเลโคะ
รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทำข้าวแต่น้ำแดงโม่บ้านทุ่งม่านเหนือ
รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัว
รายงานกรณีศึกษากลุ่มจักสานกล่องข้าวหกเหลี่ยม
รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเกาะคา
รายงานกรณีศึกษากลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษจากเยื่อตะขบป่า
รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรหนองหล่าย
รายงานกรณีศึกษากลุ่มวิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมดนตรีไทย (ขิม)
รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าบ้านกิวพัฒนา
รายงานกรณีศึกษากลุ่มสตรีแม่บ้านบ้านปางประดู่
รายงานกรณีศึกษากลุ่มอาชีพผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าวร่วมจัดหัตถกรรม
รายงานกรณีศึกษากลุ่มผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จากดินไทย ดินญี่ปุ่น และดินหอมมะลิ
รายงานกรณีศึกษากลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านต้นฝิ่ง
รายงานกรณีศึกษากลุ่มเกษตรกรเลี้ยงผึ้งตำบลเหล่ายาว
รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าบ้านเหล่าพระเจ้าตาเขียว

รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้ายกดอกบ้านแม่สารบ้านตอง
รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าบ้านแม่ขนาด
รายงานกรณีศึกษากลุ่มเครื่องเงินเด่นทรายมูล
รายงานกรณีศึกษากลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงหมูป่าขุนแม่กวง
รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านยางพระธาตุ
รายงานกรณีศึกษากลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์แชมพูสมุนไพรบ้านแม่จ๋องใต้

แผนธุรกิจ/แผนปรับปรุงโครงสร้าง

แผนธุรกิจกลุ่มแปรรูปอาหารบ้านทุ่งยาว
แผนธุรกิจกลุ่มสตรีทอผ้าไทลื้อบ้านหาดบ้าย
แผนธุรกิจกลุ่มเพาะเห็ดและแปรรูปเห็ดครบวงจรบ้านไม้ยา หมู่ที่ 2
แผนธุรกิจกลุ่มจักสานทางมะพร้าวบ้านสันกอดตาล
แผนธุรกิจกลุ่มแกะสลักไม้ในครัวเรือนบ้านถ้ำผาตอง
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านสันหลวงใต้
แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านบ่อปู้
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าบ้านเด่นตะวันตก
แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันต้นตู่
แผนธุรกิจกลุ่มโคมไฟและตุ๊กตาด้านนา
แผนธุรกิจกลุ่มหัตถกรรมกระดาษสาบ้านต้นเปา
แผนธุรกิจกลุ่มจักสานบ้านต้นโชคหลวง
แผนธุรกิจกลุ่มอาชีพทำน้ำตาลสดเด่นตาล
แผนธุรกิจกลุ่มหน่อไม้ดองวังเจ้า
แผนธุรกิจกลุ่มข้าวกลิ้งพลังน้ำตก
แผนธุรกิจกลุ่มแปรรูปมะไฟเงินบ้านกอก
แผนธุรกิจกลุ่มจักสานหญ้าสามเหลี่ยม
แผนธุรกิจกลุ่มตีเหล็กบ้านป่าด่าง
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าบ้านชาวหลวง
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งาม
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าลายโบราณบ้านท่าควาย
แผนธุรกิจกิจการปลาส้มศรีทน

แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าไทยลื้อบ้านสันปูเลย
แผนธุรกิจกลุ่มไม้กวาดด้ามถักลาย
แผนธุรกิจกลุ่มผ้าปักชาวเขาน่านปางคำ
แผนธุรกิจกลุ่มเกษตรทำนาบ้านตำบ่อน (สุรากลั่นสิงโตทอง)
แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านแปรรูปการเกษตรเนื้อสัตว์
แผนธุรกิจกลุ่มจักสานหวายบ้านก้อต
แผนธุรกิจกลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษบ้านลองลือบุญ
แผนธุรกิจกิจการพรมเช็ดเท้าคุณอรพิน
แผนธุรกิจกลุ่มส่งเสริมอาชีพข้าวกล้องบ้านเหมืองหม้อ
แผนธุรกิจกลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรบ้านปางไฮ
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองย้อมสีธรรมชาติบ้านน้ำรัด
แผนกลุ่มหัตถกรรมผ้าต้นมือบ้านธรรมเมือง
แผนธุรกิจกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสบสอย
แผนธุรกิจกลุ่มตัดเย็บผ้าไตเมืองปอน
แผนธุรกิจกลุ่มสหกรณ์ผู้ปลูกกาแฟบ้านห้วยหอม
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าบ้านคะปวง
แผนธุรกิจกลุ่มจักสานบ้านเลโคะ
แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทำข้าวแต่น้ำแดงโมบ้านทุ่งม่านเหนือ
แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัว
แผนธุรกิจกลุ่มจักสานกล่องข้าวหกเหลี่ยม
แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเกาะคา
แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรหนองหลาย
แผนธุรกิจกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมดนตรีไทย (ซิม)
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าบ้านกิวพัฒนา
แผนธุรกิจกลุ่มสตรีแม่บ้านบ้านปงประดู่
แผนธุรกิจกลุ่มอาชีพผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าวร่วมจัดหัตถกรรม
แผนธุรกิจกลุ่มผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จากดินไทย ดินญี่ปุ่น และดินหอมมะลิ
แผนธุรกิจกลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านต้นผึ้ง
แผนธุรกิจกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงผึ้งตำบลเหล่ายาว
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าบ้านเหล่าพระเจ้าตาเขียว

แผนธุรกิจกลุ่มทอดผ้ายกดอกบ้านแม่สารบ้านตอง

แผนธุรกิจกลุ่มทอดผ้าบ้านแม่ขนาด

แผนธุรกิจกลุ่มเครื่องเงินเด่นทรายมูล

แผนธุรกิจกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงหมูป่าขุนแม่กวง

แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านยางพระธาตุ

แผนธุรกิจกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์แชมพูสมุนไพรบ้านแม่จ๋องใต้

แผนปรับปรุงโครงสร้างกลุ่มสมุนไพรชาวเขาเผ่าม้งบ้านทรัพย์เจริญ

แผนปรับปรุงโครงสร้างกลุ่มข้าวแคบงาดำชุมชนหัวเตี้ยด

แผนปรับปรุงโครงสร้างกลุ่มทอดผ้าป่าเกอญอบ้านป่าไร่เหนือ

**รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการการพัฒนานักวิจัยและการวิจัยเชิงปฏิบัติการไตรภาคีเพื่อยกระดับ
วิสาหกิจชุมชน ระยะที่ 1: ภาคเหนือตอนบน**

รายงานบทสรุปสำหรับผู้บริหาร กลยุทธ์การพัฒनावิสาหกิจชุมชน

รายงานบทเรียนจากกระบวนการสร้างนักวิจัยวิสาหกิจชุมชน